

Кредит-Рейтинг

а/с 921, Київ, 01024, Україна
тел/факс: +380 (44) 490 2550, 490 2554
e-mail: office@credit-rating.com.ua
<http://www.credit-rating.com.ua>

Рейтинговий звіт LTSK – 02 – і

Звіт про рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання

Одержувач рейтингу:	м. Луцьк
Тип кредитного рейтингу:	кредитний рейтинг боргового зобов'язання за Українською Національною шкалою кредитних рейтингів
Кредитний рейтинг:	uaBBB+
Прогноз рейтингу:	Стабільний
Тип боргового зобов'язання	Облігації
Обсяг боргового зобов'язання	10 000 000 гривень
Термін обігу боргового зобов'язання	3 роки
Дата визначення:	15.03.2007 р.

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг боргового зобов'язання визначено за Національною шкалою кредитних рейтингів, на що вказують літери ua у позначці кредитного рейтингу. Національна шкала кредитних рейтингів дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо кредитного рейтингу боргового зобов'язання

Кредитний рейтинг боргового зобов'язання базується на результатах аналізу протягом 2002-2006 року економічних та фінансових показників, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності, та перспективних планах на майбутнє. Кредитний рейтинг базується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є в розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною.

Історія кредитного рейтингу

Дата	15.03.2007
Рівень рейтингу	uaBBB+
Прогноз	стабільний

Рейтинг боргового зобов'язання "uaBBB" відображає ДОСТАТНЮ СПРОМОЖНІСТЬ позичальника вчасно й повністю виконати в умовах українського фінансового ринку це боргове зобов'язання. Таке боргове зобов'язання має підвищену чутливість до впливу несприятливих змін у комерційних, фінансових і економічних умовах, порівняно з борговими зобов'язаннями з вищими рейтингами.

Прогноз «стабільний» вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Знаки «+» та «-» означають проміжний рейтинговий рівень відносно основного рівня.

Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання міста Луцька підтримується:

- зростанням доходної частини бюджету, внаслідок чого, затверджений на 2007 рік обсяг дотації вирівнювання з Державного бюджету було зменшено, порівняно з попереднім бюджетним періодом, на 28,6%;
- відсутністю прямого боргу Луцької міської ради станом на 01.01.2007 р. та помірним рівнем його запланованого росту протягом 2007 року;
- зростанням основних показників, які характеризують рівень економічного розвитку міста протягом 2002-2006 років, рівень яких у розрахунку на одного мешканця у 2006 році перевищує середній по Україні, зокрема, обсягу виробництва та реалізації промислової продукції, обсягу інвестицій в основний капітал, обсягу прямих іноземних інвестицій, обсягу роздрібного товарообороту;
- позитивною динамікою основних показників, які характеризують соціальний розвиток міста протягом 2004-2006 років: зростанням позитивного природного приросту населення, збільшенням середньооблікової чисельності штатних працівників, зменшенням рівня безробіття;

Рівень кредитного рейтингу боргового зобов'язання міста Луцька обмежується:

- залежністю міста від офіційних трансфертів з Державного бюджету, зокрема дотації вирівнювання, питома вага якої в доходній частині бюджету міста склала у січні-вересні 2006 року 19,4%;
- нижчим на 11,1% за середній по країні рівнем середньомісячної заробітної плати в січні-листопаді 2006 року;
- високим рівнем концентрації обсягу реалізації промислової продукції на двох підприємствах міста – ВАТ «Луцький автомобільний завод» та ВАТ «СКФ Україна»;
- високим рівнем зношеності основних засобів, в тому числі інженерних мереж та необхідністю значних капітальних вкладень у відновлення інженерної інфраструктури міста (дороги, освітлення, дахи).

Зміст

РЕЗЮМЕ	6
1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО МІСТО ТА ЙОГО АДМІНІСТРАТИВНИЙ УСТРІЙ	19
1.1. ГЕОГРАФІЧНЕ ПОЛОЖЕННЯ ТА ІСТОРИЧНА ДОВІДКА	19
1.2. Здійснення місцевого самоврядування та виконавчої влади в місті	22
2. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ПОТЕНЦІАЛ МІСТА	26
2.1. НАСЕЛЕННЯ, ТРУДОВІ РЕСУРСИ ТА ЗАРОБІТНА ПЛАТА	26
2.1.1. Демографія.....	26
2.1.2. Трудові ресурси та заробітна плата	28
2.2. ВИРОБНИЧА СФЕРА.....	32
2.2.1. Промисловість.....	33
2.2.2. Транспорт	38
2.3. ІНВЕСТИЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ	42
2.3.1. Інвестиції в основний капітал.....	42
2.3.2. Капітальне будівництво	43
2.3.3. Іноземні інвестиції	45
2.3.4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств і організацій.....	48
2.4. НЕВИРОБНИЧИЙ СЕКТОР	54
2.4.1. Торгівля і громадське харчування.....	54
2.4.2. Житлово-комунальне господарство міста.....	56
3. НЕРУХОМЕ МАЙНО МІСТА	60
3.1. НЕРУХОМЕ МАЙНО, ЩО ПЕРЕБУВАЄ В КОМУНАЛЬНІЙ ВЛАСНОСТІ.....	60
3.2. ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ.....	61
4. БЮДЖЕТ МІСТА	63
4.1. БЮДЖЕТНА СИСТЕМА УКРАЇНИ	63
4.1.1. Бюджетні відносини між державою та місцевими органами управління	64
4.1.2. Бюджетний процес	65
4.1.3. Контроль та виконання бюджету.....	67
4.1.4. Введення в бюджет м. Луцьк	68
4.2. АГРЕГОВАНИЙ БЮДЖЕТ М. ЛУЦЬК ПРОТЯГОМ 2004-2005 РОКІВ ТА 9 МІСЯЦІВ 2006 РОКУ	73
4.3. ВИКОНАННЯ ДОХОДНОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТУ МІСТА В 2003-2005 РР. ТА І ПІВРІЧЧІ 2006 РОКУ	76
4.4. ВИКОНАННЯ ВИДАТКОВОЇ ЧАСТИНИ БЮДЖЕТУ М. ЛУЦЬК ПРОТЯГОМ 2003-2005 РОКІВ ТА ЗА 9 МІСЯЦІВ 2006 РОКУ	84
5. БЮДЖЕТ М. ЛУЦЬК НА 2007 РІК	95
6. БОРГОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ МІСТА	100
6.1. КОНСОЛІДОВАНИЙ БОРГ МІСТА ЛУЦЬКА	100
6.1.1. Прямі боргові зобов'язання.....	100
6.1.2. Умовні зобов'язання (гарантії) Луцької міської ради	101
6.1.3. Прострочена бюджетна кредиторська заборгованість.....	101
6.1.4. Фінансові зобов'язання підприємств та організацій комунальної форми власності.....	102
6.2. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАЛУЧЕННЯ КОШТІВ У МАЙБУТНЬОМУ	104
6.2.1. Запланований в 2007 році випуск облігацій внутрішньої місцевої позики	104
ВИСНОВОК	105

ДОДАТКИ.....	106
Додаток до Рейтингового звіту №1	107
Додаток до Рейтингового звіту №2.....	108
Додаток до Рейтингового звіту №3.....	109
Додаток до Рейтингового звіту №4.....	110
Додаток до Рейтингового звіту №5.....	111

Резюме

Загальна інформація про місто

Місто Луцьк – адміністративний центр Волинської області. Територія міста охоплює 42 квадратних кілометри, або 3,3% Волинської області. Адміністративно область поділена на 16 районів та налічує 1 087 населених пунктів, у тому числі 1 054 сільських та 33 міських. Місто не має районного поділу.

Законодавчі рамки й адміністративна структура

Особливості здійснення місцевого самоврядування в місті регулюється цілим рядом законодавчих актів. Передусім це Конституція України. Відносини між виконавчою владою та органами місцевого самоврядування міста регламентуються Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації».

Місцеве самоврядування в місті Луцьку здійснюється територіальною громадою міста як безпосередньо, так і через Луцьку міську раду та її виконавчі органи.

Луцька міська рада є органом місцевого самоуправління, що представляє територіальну громаду міста Луцька та здійснює від її імені та в її інтересах функції та повноваження місцевого самоврядування, що визначені Конституцією України, Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад», Європейської хартії місцевого самоврядування та іншими законодавчими актами.

Термін повноважень депутатського корпусу, який налічує 45 депутатів, становить 4 роки. За результатами виборів до Луцької міської ради, які відбулися 26.03.2006 р., та уперше проводилися за пропорційною системою одночасно до Верховної Ради та місцевих рад найбільше мандатів отримав Блок Юлії Тимошенко – 51,1% загальної кількості місць депутатського корпусу, або 23 мандати. Решта місць була розподілена між такими партіями: Виборчий блок «Наша Україна» – 11 мандатів, або 24,4%; Громадянський блок «ПОРА-ПРП» - 3 мандати, або 6,7%; Український Народний Блок Костенка та Плюща – 3 мандати, або 6,7%; Луцька міська організація «Партії регіонів» – 3 мандати, або 6,7%; Луцька міська партійна організація Соціалістичної партії України – 2 мандати, або 4,4%.

Міський голова є головною посадовою особою міської громади, головує на її засіданнях та за посадою очолює виконавчий комітет міської ради. За результатами останніх виборів Луцьким міським головою був обраний ШИБА Богдан Павлович, який отримав підтримку 30,2% мешканців міста.

Соціальна сфера та економіка міста

Основні показники соціально-економічного розвитку міста протягом 2002-2006 років наведено в таблиці:

Основні показники соціально-економічного розвитку м. Луцька протягом 2002-2006 рр¹.

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Чисельність наявного населення тис. осіб	208,7	206,2	202,6	204,7	206,6
Середньооблікова кількість штатних працівників (без урахування малого бізнесу), тис. осіб	66,3	66,6	68,4	72,3	75,8 ²
Рівень зареєстрованого безробіття, %	2,2	2,1	2,3	2,0	1,7
Середньомісячна заробітна плата, грн.	331,9	411,5	499,5	699,4	907,6
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн.	н/д	8 333,0	4 663,0	2 747,0	1 624,0
Обсяги реалізації промислової продукції в діючих цінах, млн. грн.	н/д	н/д	1 198,4	1 590,1	2 288,3
Інвестиції в основний капітал, млн. грн.	203,3	270,2	430,9	487,9	367,4 ³
Прямі іноземні інвестиції, млн. дол. США	48,0	74,9	80,7	86,2	223,4
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. дол. США	320,1	551,1	800,7	710,1	640,7 ⁴
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	39,7	31,3	37,4	63,6	59,2

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Демографія

Чисельність наявного населення м. Луцька станом на кінець 2006 року складала 206,6 тис. чол. У 2005-2006 рр. в м. Луцьк спостерігається збільшення чисельності наявного населення, що забезпечується як природним, так і механічним приростом.

Протягом 2003-2005 років у місті відбувається збільшення чисельності та, відповідно, питомої ваги населення працездатного віку. Показник «Вікового індексу», який розраховується як співвідношення чисельності населення у віці понад 60 років до чисельності населення у віці до 19 років, включно, зважене на 100%, був у 2005 році досить низьким – 53,4%, що свідчить про помірне старіння населення міста.

¹ Деякі кількісні данні, які аналізуються в звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим значення одних і тих же показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових

² Дані за січень-листопад 2006 року

³ Дані за січень-вересень 2006 року

⁴ Дані за січень-листопад 2006 року

Трудові ресурси та заробітна плата

Протягом 2002-2006 рр. в м. Луцьку спостерігається постійне зменшення рівня зареєстрованого безробіття, показник якого станом на кінець 2006 року є майже в два рази меншим, ніж в середньому по Україні. Серед головних тенденцій ринку праці в м. Луцьку протягом 2002-2006 рр. варто відзначити постійне збільшення питомої ваги середньооблікової кількості штатних працівників у загальній чисельності наявного населення.

Середньомісячна заробітна плата в м. Луцьку у січні-листопаді 2006 року складала 907,6 грн., що на 11,1% нижче за рівень середньомісячної заробітної плати по країні в цілому. Середньооблікова чисельність штатних працівників облікового складу складала у січні-листопаді 2006 року 75,8 тис. працівників, або 36,7% чисельності наявного населення в 2006 році. Найбільшу питому вагу за чисельністю зайнятих у січні-листопаді 2006 року має промисловий комплекс міста – 21,0% загальної кількості зайнятих. Доволі велика частина працівників зайнята також у оптовій та роздрібній торгівлі – відповідно, 16,6% загальної кількості працівників.

Варто відмітити постійне зменшення обсягу заборгованості з виплати заробітної плати в місті. Протягом 2003-2006 років вказаний показник зменшився в 5,1 рази та станом на 1 січня 2007 року становив 1 400,1 тис. грн.

Промисловий комплекс міста

На загальний фінансовий результат підприємств міста від звичайної діяльності до оподаткування найбільший вплив справляє нарощування обсягів виробництва промисловими підприємствами. Зокрема, порівняно з 2004 роком, фінансовий результат діяльності промислових підприємств збільшився у 2005 році на 94 973,9 тис. грн. та на 99,2% забезпечив загальний фінансовий результат підприємств міста.

Промисловість є однією з провідних галузей економіки м. Луцька. Промисловий комплекс м. Луцька, якому характерна стійка тенденція до нарощування обсягів виробництва, забезпечує половину валового продукту області⁵. Виробничу діяльність здійснюють понад 400 промислових підприємств, на яких зайнято майже 16,0 тис. працівників. Протягом січня-листопада 2006 року підприємствами м. Луцька було реалізовано промислової продукції загальним обсягом 2,3 млрд. грн., що у розрахунку на одного мешканця у 2,6 рази більше, ніж в середньому по Волинській області та на 25,8% більше, ніж в середньому по Україні.

У структурі обсягів реалізації промислової продукції у м. Луцьк протягом 2004-2006 рр. найбільшу питому вагу мала продукція обробної промисловості, зокрема машинобудування. Вагомі позиції займала також продукція харчової та хімічної промисловості.

⁵ Кардинальна стратегія соціально-економічного розвитку міста Луцька 2006-2010 рр. – С. 13.

Порівняно з 2005 роком, у 2006 році промисловими підприємствами міста вироблено продукції на 40,6% більше. Головним чином, це стало можливим завдяки нарощуванню обсягів виробництва в машинобудуванні, де приріст виробництва склав у 57,8%. Визначальними підприємствами галузі та промислового комплексу міста в цілому, є ВАТ «ЛУАЗ» та «СКФ Україна».

Високий темп росту виробництва продукції у 2006 році був також характерний для металургійної галузі – 147,2%, передусім за рахунок збільшення обсягів виробництва металочерепиці. Натомість у легкій промисловості у 2006 році було зафіксовано скорочення виробництва продукції на 7,3%, насамперед за рахунок зменшення виробництва тканин з хімічних волокон.

Транспорт

Транспорт – специфічна комунікаційна інфраструктурна галузь матеріального виробництва і сфери обслуговування, яка забезпечує потреби міського господарства і населення міста з усіх видів перевезень. Транспортне обслуговування в м. Луцьк забезпечується автомобільним, залізничним та електротранспортом. Автомобільні перевезення виконують перевізники різних форм власності (крім державної та комунальної), а також юридичні та фізичні особи, які використовують власний та орендований транспорт.

У місті налічується 500 одиниць автотранспорту (включаючи маршрутні таксі), які здійснюють перевезення на 30-ти маршрутах. Маршрутна мережа охоплює всі мікрорайони міста.

Обсяг вантажообороту, здійсненого автомобільним транспортом протягом 2002-2005 рр. збільшився в 2,5 рази. Обсяги перевезень пасажирів автотранспортом протягом 2002-2006 років також постійно зростали. Протягом вказаного періоду обсяг перевезень пасажирів збільшився в 5,2 рази до 83,5 млн. осіб у 2006 році. Головну роль у автомобільних перевезеннях відіграють суб'єкти підприємницької діяльності – фізичні особи, автотранспортом яких було перевезено 98,0% пасажирів.

Перевезення пасажирів електротранспортом здійснює Луцьке комунальне підприємство електротранспорту. Маршрутна мережа міста складається з 12 маршрутів, загальною протяжністю 109,1 км. В місті відсутній комунальний автобусний парк. Відтак перевезення автобусами здійснюють перевізники приватної форми власності. В місті ведеться робота щодо створення власного автобусного парку, який планується об'єднати з тролейбусним парком. Зокрема у 2005 році за рахунок спільного фінансування бюджету міста та державного бюджету було придбано 2 одиниці тролейбусів. При цьому на 2007 рік в бюджеті міста заплановано 2 млн. грн. на Програму реорганізації автобусного парку.

Інвестиційна активність

За рахунок вигідного прикордонного розташування та розвиненості транспортної мережі, що зумовлює позитивну динаміку інвестиційної активності, місто Луцьк є привабливим для потенційних інвесторів. Порівняно з 2002 роком, обсяг інвестицій в основний капітал у м. Луцьку зріс у 2005 році більше, ніж вдвічі до 487,9 млн. грн., що у розрахунку на одного мешканця перевищує середній показник по країні на 21,1%. У січні-вересні 2006 року обсяг інвестицій в основний капітал у розрахунку на одного мешканця на 21,6% перевищив середній показник по країні за відповідний період.

Протягом 2002-2005 рр. головним джерелом капітальних вкладень у м. Луцьку виступали власні кошти підприємств. Їхній обсяг в структурі освоєних інвестицій збільшився з 141,4 млн. грн. у 2002 році до 273,2 тис. грн. у 2005 році, або 56,0% загального обсягу.

Житлове будівництво

Обсяги введення в експлуатацію житла в м. Луцьк коливалися протягом 2002-2006 рр., що пов'язано з нестабільним характером фінансування житлового будівництва.

За підсумками 2005 року в м. Луцьк було введено в експлуатацію 63,6 тис. кв. м. житла, що у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення на 86,6% більше, ніж у середньому по країні. Порівняно з 2004 роком, обсяг введеного в експлуатацію житла на 1000 осіб наявного населення збільшився у 2005 році на 68,3%. У 2006 році в м. Луцьку було введено в експлуатацію 59,2 тис. кв. м. житла, що у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення на 54,9% перевищує середній показник по країні. Слід зазначити, що у м. Луцьк розробляється новий Генеральний план розвитку, який визначатиме нові підходи до вирішення як нагальних, так і перспективних потреб міста.

Провідні позиції на ринку будівництва в місті займають 5 будівельних компаній, перевагою яких перед іншими будівельними компаніями є наявність замкнутого циклу виробничої діяльності.

Іноземні інвестиції

Нарощування обсягів прямих іноземних інвестицій виступає важливим фактором сприяння створенню нових чи реструктуризації існуючих підприємств, та, як наслідок, створенню робочих місць. Відтак збільшення обсягів надходження прямих іноземних інвестицій опосередковано впливає на зростання доходної частини бюджету.

З початку процесу інвестування в економіку м. Луцька було залучено 223,4 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій, або 1 081,3 дол. США на одного мешканця. Зазначений показник в 2,4 рази більший, ніж у середньому по Україні.

Найбільший обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку м. Луцька в 2006 році було залучено з Польщі – 41,4% загального обсягу. Вагомими інвесторами виступають також Великобританія та Швеція, звідки надійшло відповідно 30,5% та 9,9% загального обсягу прямих іноземних інвестицій.

У галузевій структурі надходжень прямих іноземних інвестицій м. Луцьк найбільшу питому вагу має промисловість – 64,4% загального обсягу надходжень з початку інвестування. Великий обсяг прямих іноземних інвестицій спрямовується також у фінансову діяльність – 29,9% загального обсягу, залученого з початку процесу інвестування.

Зовнішньоекономічна діяльність

Обсяг зовнішньоторговельного товарообороту, який характеризує рівень включення міста в світогосподарські процеси та визначає його місце та роль в системі міжнародної торгівлі в січні-листопаді 2006 року склав 640,7 млн. дол. США, що у розрахунку на одного мешканця на 93,8% більше, ніж у середньому по країні за вказаний період.

Варто зазначити, що зовнішньоторговельний товарооборот у м. Луцьку переважно забезпечується імпортною складовою, незважаючи на те, що питома вага імпорту в структурі зовнішньоторговельного обороту протягом 2002-2006 рр. майже постійно зменшувалась, порівняно з попереднім періодом.

Товарна структура експорту м. Луцьк визначається галузевим профілем найбільших підприємств міста. Відтак експортний потенціал Луцька сформований переважно за рахунок продукції машинобудівного комплексу, зокрема механічного обладнання, машин та механізмів, а також продукції хімічної та металургійної промисловості.

Основу товарного імпорту м. Луцька протягом 2002-2005 рр. формували мінеральні продукти. Крім цього, протягом вказаного періоду, в структурі товарного імпорту м. Луцьк суттєво зросла питома транспортних засобів та шляхового обладнання – з 4,5% у 2002 році до 23,3% у 2005 році.

В географічній структурі товарного експорту та імпорту підприємств і організацій м. Луцьк протягом 2002-2006 рр. переважали Російська Федерація, Німеччина та Польща.

Найбільшу питому вагу в структурі експорту та імпорту послуг м. Луцьк займають транспортні послуги.

Торгівля і громадське харчування

Постійне підвищення рівня середньої заробітної плати сприяло сталому зростанню обсягу роздрібного товарообороту торговельної мережі протягом 2002-2006 рр. За підсумками 2006 року обсяг роздрібного товарообороту в м. Луцьк становив 1 102,4 тис. грн., що у розрахунку на одного мешканця у 2 рази більше, ніж у середньому по Україні. Протягом 2002-2006 рр. обсяг роздрібного товарообороту в м. Луцьку зростав більшими темпами, ніж у середньому по країні.

Житлово-комунальне господарство міста

У галузі житлово-комунального господарства міста працюють 17 підприємств, у тому числі 9 житлово-комунальних підприємств, які обслуговують 1 695 будинків.

Основним підприємством, яке здійснює централізоване теплопостачання та забезпечення мешканців міста гарячою водою є ДКП «Луцьктепло». Рівень відшкодування тарифами собівартості послуг з теплопостачання, які надає ДКП «Луцьктепло» склав у 2006 році 96,2% та збільшився, порівняно з 2005 роком на 4,5 в.п. Протягом 2004-2006 років тарифи на послуги з реалізації теплової енергії зросли в 2,3 рази.

Водопостачання та водовідведення в м. Луцьку забезпечує КП «Луцькводоканал». Рівень відшкодування тарифами собівартості послуг з водопостачання склав у 2006 році 91,6% та збільшився, порівняно з 2005 роком на 2,7 в.п. У свою чергу рівень відшкодування тарифами собівартості послуг з водовідведення склав у 2006 році 92,9% та збільшився, порівняно з 2005 роком на 7,5 в.п. Протягом 2004-2006 років тарифи на послуги з водопостачання та водовідведення зросли в середньому у 2 рази. Слід зазначити, що у 2006 році КП «Луцькводоканал» з Державного бюджету було виділено 2 301,2 тис. грн. на відшкодування різниці в тарифах на послуги з водопостачання для населення.

Рівень відшкодування тарифами собівартості послуг з утримання будинків та прибудинкових територій склав у 2006 році 109,8% та збільшився, порівняно з 2005 роком на 25,2 в.п. Протягом 2004-2006 рр. тарифи на послуги з утримання будинків та прибудинкових територій зросли в середньому в 1,9 рази.

За інформацією Виконавчого комітету Луцької міської ради в кінці лютого 2007 року тарифи на всі види комунальних послуг було знижено на 10,0%. При цьому слід зазначити, що в структурі тарифів на житлово-комунальні послуги в м. Луцьк закладена інвестиційна складова, спрямована на покриття майбутніх витратків, пов'язаних з відновленням інженерних мереж.

Для житлово-комунального господарства м. Луцька характерна низка проблем, в цілому типових для переважної більшості міст України. Сюди відноситься знос основних засобів, в тому числі інженерних мереж будинків, та відсутність у необхідних обсягах коштів для їх оновлення.

Значних коштів потребує також відновлення інженерної інфраструктури міста (дороги, освітлення, дахи).

Комунальна власність

Загальна площа будівель і споруд, які знаходяться у комунальній власності складає станом на 01.07.2006 р. 744,9 тис. кв. м. Протягом 2002-2006 рр. містом було відчужено 256 об'єктів, загальною вартістю 17 481,9 тис. грн.

Станом на кінець 2006 року у м. Луцьку діє більше ніж 500 договорів на оренду комунального майна загальною площею більше 58 тис. кв. м. Обсяг надходжень від оренди комунального майна у 2006 році збільшився в 3,5 рази, порівняно з 2005 роком. Це пов'язано з тим, що в місті розроблена нова методика оцінки майна, збільшено ставки оренди майна та запроваджено практику проведення конкурсів на оренду майна в центральній частині міста.

Земельні ресурси

Загальна площа земель у межах міста станом на 01.01.2007 р. складає 4 161 га, з яких 633,3 га знаходяться у приватній власності.

Площа земель несільськогосподарського призначення, проданих у власність за 2002-2006 роки, складає 192,3 га. Протягом вказаного періоду було укладено 265 договорів купівлі-продажу земельних ділянок. Обсяг надходжень до бюджету міста від продажу землі протягом 2002-2006 рр. складає 32 664,9 тис. грн.

Обсяг надходжень до бюджету міста від орендної плати за землю протягом 2002-2006 рр. становить 6 131,9 тис. грн.

Бюджет міста

Бюджет м. Луцька є бюджетом місцевого самоврядування. Луцьк є містом без районного поділу, тому його зведений бюджет включає бюджет одного рівня – міський.

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Луцька бюджет був представлений у форматі бюджетного балансу в таблиці.

Бюджет м. Луцьк протягом 2004-2005 років та 9 місяців 2006 року, представлений у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 рік	2005 рік	9 місяців 2006 року
Податкові надходження	75 266,8	96 124,9	93 230,5
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	11 019,6	15 626,3	11 679,3
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів та трансфертів до спеціального фонду	45 392,5	71 405,2	64 726,5
Операційні надходження всього	131 678,9	183 156,4	169 636,3
Поточні видатки	81 050,7	124 598,7	107 275,6
Субсидії та поточні трансферти	46 025,6	46 191,4	34 724,4
Операційні видатки всього	127 076,3	170 790,1	142 000,0
Операційний баланс	4 602,6	12 366,3	27 636,3
Фінансовий дохід	0,3	0,2	0,0
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	0,0
Фінансовий баланс	0,3	0,2	0,0
Поточний баланс	4 602,9	12 366,5	27 636,3
Капітальні надходження	12 196,3	11 651,1	9 517,6
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	335,8	2 926,6	5 354,7
Капітальні надходження всього	12 532,1	14 577,7	14 872,3
Капітальні видатки	8 659,3	20 674,9	15 595,7
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	7 928,3	0,0	680,0
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	335,8	2 926,6	1 928,1
Капітальні видатки всього	16 923,4	23 601,5	18 203,8
Капітальний баланс	-4 391,3	-9 023,8	-3 331,5
Баланс після капітальних видатків	211,6	3 342,7	24 304,8
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	20,0	228,0	137,3
Профіцит/дефіцит	191,6	3 114,7	24 167,5
Фінансування	-191,6	-3 114,7	-24 167,5
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Луцької міської ради

Протягом 2004-2005 років та 9 місяців 2006 року місто зберігає позитивний операційний баланс бюджету, який має сталу тенденцію до збільшення. У 2005 році операційний баланс бюджету м. Луцьк збільшився, порівняно з 2004 роком, на 7 762,7 тис. грн., або в 2,7 рази. Це стало можливим у зв'язку з випередженням темпів зростання операційних надходжень у 2005 році, порівняно з темпами зростання обсягів поточних видатків та поточних трансфертів. Обсяг операційних надходжень у 2005 році збільшився на 39,1%, порівняно з 2004 роком. При цьому зростання обсягу операційних видатків у 2005 році становило 134,4%.

За підсумками 9 місяців 2006 року операційний баланс бюджету м. Луцьк збільшився, порівняно з 2005 роком, на 15 270,0 тис. грн., або у 2,2 рази. На відміну від попереднього бюджетного періоду, це збільшення було зумовлено низьким рівнем виконання річного плану за видатками. При цьому, річний план за податковими надходженнями у січні-вересні 2006 року виконано на 76,6%; неподатковими надходженнями – на 135,4%; трансфертами – 72,0%.

Протягом 2004-2005 рр. місто мало позитивний фінансовий баланс бюджету. Це стало наслідком відсутності прямих боргових зобов'язань, що потребують видатків на їх обслуговування. Варто зауважити, що обсяг фінансового балансу протягом 2004-2005 років був незначним, внаслідок того, що місто не здійснювало фінансових операцій з вільними бюджетними коштами, а відтак фінансового доходу в аналізованому періоді не було отримано.

Для бюджету м. Луцьк протягом 2004-2005 років, а також 9 місяців 2006 року характерним є перевищення капітальних видатків над капітальними надходженнями, що мало наслідком утворення протягом вказаного періоду дефіциту капітального балансу. Дефіцит капітального балансу у 2005 році збільшився, проти відповідного показника 2004 року, на 4 632,5 тис. грн. та склав (-) 9 023,8 тис. грн. У січні-вересні 2006 року дефіцит капітального балансу скоротився до (-) 3 331,5 тис. грн., у зв'язку з невисоким рівнем виконання річного плану за видатками в аналізованому періоді.

Значні обсяги поточних надходжень до бюджету м. Луцьк протягом 2004-2005 років та січня-вересня 2006 року не тільки забезпечили у зазначеному періоді за рахунок поточних доходів фінансування поточних видатків бюджету (заробітна плата та нарахування на неї, оплата медикаментів, продуктів харчування, комунальних послуг бюджетних установ, тощо), але й надали можливість спрямувати профіцит поточного балансу бюджету міста на покриття дефіциту капітального балансу. У 2005 році та за 9 місяців 2006 року бюджет міста було виконано з профіцитом, як за загальним, так і за спеціальним фондами. У 2004 році бюджет було виконано із профіцитом у частині загального фонду та дефіцитом (-) 141,0 тис. грн. у частині спеціального фонду.

Фінансування бюджету м. Луцьк у 2004-2005 роках та за 9 місяців 2006 року наведено нижче у таблиці:

Фінансування бюджету м. Луцьк в 2004-2005 роках та за 9 місяців 2006 року, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 рік	2005 рік	9 місяців 2006 року
Фінансування	-191,6	-3 114,7	-24 167,5
Зміни залишків	-167,9	-2 897,7	-24 167,2
залишок на початок року	2 165,4	2 333,3	5 839,5
залишок на кінець року	2 333,3	5 231,0	30 006,7
Фінансування за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0
Одержано	8 900,0	36 400,0	0,0
Повернено	8 900,0	36 400,0	0,0
Інші розрахунки	-23,7	-217,0	-0,3

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Луцької міської ради

Протягом 2004-2005 рр. бюджетом міста Луцьк з метою покриття тимчасових касових розривів залучалися короткострокові безвідсоткові позички з єдиного казначейського рахунку, які були погашені у відповідний термін та у повному

обсязі. Протягом 9 місяців 2006 року короткострокові безвідсоткові позички з єдиного казначейського рахунку бюджетом міста не залучалися.

Обсяги вільних залишків бюджетних коштів протягом 2004-2005 років та 9 місяців 2006 року постійно збільшувались, що було наслідком переважання темпів зростання доходної частини бюджету над темпами зростання видаткової частини, а також невисокого рівня виконання річного плану за видатками протягом січня-вересня 2006 року.

Бюджет міста на 2007 рік

Доходна частина зведеного бюджету міста на 2007 рік затверджена в сумі 323,9 млн. гривень, та перевищує показники виконання бюджету в 2006 році на 21,9%. Порівняно з виконанням у 2006 році, запланований обсяг податкових надходжень у структурі доходної частини бюджету м. Луцьк у 2007 році збільшився на 16,3%, або на 21 443,5 тис. грн. Запланований на 2007 рік обсяг неподаткових надходжень зменшився, порівняно з його фактичним виконанням у 2006 році на 17,0%, або 2 947,2 тис. грн., що пояснюється зменшенням запланованого обсягу власних надходжень бюджетних установ.

У структурі запланованого обсягу неподаткових надходжень, слід відмітити збільшення запланованого обсягу надходжень від оренди майнових комплексів та іншого комунального майна, порівняно з виконанням зазначеного показника у 2006 році. Якщо в 2006 році від оренди цілісних майнових комплексів до бюджету міста надійшло 206,0 тис. грн., то запланований обсяг на 2007 рік складає 4 000,0 тис. грн. Це пояснюється впровадженням нової методики визначення орендних ставок та застосування практики конкурсів на оренду майна в центральній частині міста.

Запланований на 2007 рік обсяг трансфертів збільшився, порівняно з виконанням у 2006 році на 50,7%, або на 47 505,1 тис. грн., що пов'язано зі збільшенням запланованого обсягу низки соціально-спрямованих субвенцій з Державного бюджету. При цьому слід зауважити, що запланований на 2007 рік обсяг дотації вирівнювання зменшився, порівняно з 2006 роком, на 28,6%, що свідчить про зменшення рівня залежності бюджету міста від трансфертів з Державного бюджету.

Видаткова частина бюджету м. Луцьк на 2007 рік затверджена в обсязі 323,9 млн. грн. та перевищує показник виконання бюджету у 2006 році на 26,0%. Порівняно з 2006 роком, у структурі запланованої на 2007 рік видаткової частини бюджету міста Луцьк сталися певні зміни. На відміну від 2006 року, у 2007 році найбільша питома вага видатків припадає на статтю «Соціальний захист і соціальне забезпечення» - 32,8% загального обсягу запланованої видаткової частини бюджету.

Збільшення видатків заплановано також і по статті «Освіта» - з 83 579,8 тис. грн. у 2006 році до 98 706,2 тис. грн. у 2007 році (темп росту запланованого на 2007 рік обсягу видатків склав 118,1%). Збільшення загального обсягу видатків стало

наслідком збільшення запланованого обсягу видатків по загальному фонду бюджету – з 78 859,6 тис. грн. у 2006 році до 94 857,3 тис. грн. у 2007 році.

Досить суттєво, на 34,4%, порівняно з виконанням у 2006 році, збільшився запланований на 2007 рік обсяг видатків за галуззю «Транспорт», що пов'язано із запланованим надходженням до бюджету м. Луцьк субвенції з Державного бюджету на придбання вагонів для комунального електротранспорту загальним обсягом 2 000,0 тис. грн.

Боргові зобов'язання міста

Прямий борг Луцької міської ради станом на 01.01.2007 р. відсутній. Загальний обсяг консолідованого боргу м. Луцька станом на 01.01.2007 р. складає 10 449,4 тис. грн.,⁶ у тому числі:

- 2 841,3 тис. грн. – прострочена бюджетна кредиторська заборгованість;
- 6 553,9 тис. грн. – прострочена кредиторська заборгованість комунальних підприємств;
- 1 054,2 тис. грн. – залишок за залученими кредитами комунальними підприємствами.

Перспективи залучення коштів у майбутньому

Луцькою міською радою у 2007 році запланований випуск облігацій внутрішньої місцевої позики обсягом 10 000,0 тис. грн. на трирічний термін. Кошти від розміщення облігацій планується направити на ремонт дахів житлового фонду міста та реконструкцію доріг.

За інформацією Луцької міської ради гранична відсоткова ставка за вказаним запозиченням складатиме 14,0%. Максимальний річний обсяг видатків на обслуговування боргового зобов'язання складатиме 1 400,0 тис. грн., або 0,5% запланованого на 2007 рік обсягу доходної частини загального фонду бюджету м. Луцька.

Попередній графік погашення коштів, залучених до бюджету міста шляхом випуску облігацій внутрішньої місцевої позики в 2007 році має такий вигляд:

2007 рік – 3 000,0 тис. грн.;

2008 рік – 3 500,0 тис. грн.;

⁶ При розрахунку обсягу консолідованого боргу, використовувався обсяг простроченої бюджетної кредиторської заборгованості станом на 1.10.2006 р.

2009 рік – 3 500,0 тис. грн.

Таким чином, питома вага видатків на погашення основної суми боргу в запланованому обсязі доходів бюджету розвитку складатиме:

У 2007 рік – 20,0%;

У 2008 рік – 67,8%;

У 2009 рік – 57,0%.

Таким чином, приріст прямого боргу Луцької міської ради у 2007 році складатиме 3 000,0 тис. грн. Питома вага прямого боргу в структурі доходної частини бюджету міста Луцьк без урахування трансфертів у 2007 році дорівнюватиме 1,6%, що є помірним.

1. Загальна інформація про місто та його адміністративний устрій

1.1. Географічне положення та історична довідка

Місто Луцьк – адміністративний центр Волинської області. Адміністративно область поділена на 16 районів та налічує 1 087 населених пунктів, у тому числі 1 054 сільських та 33 міських (Рисунок 1.1).

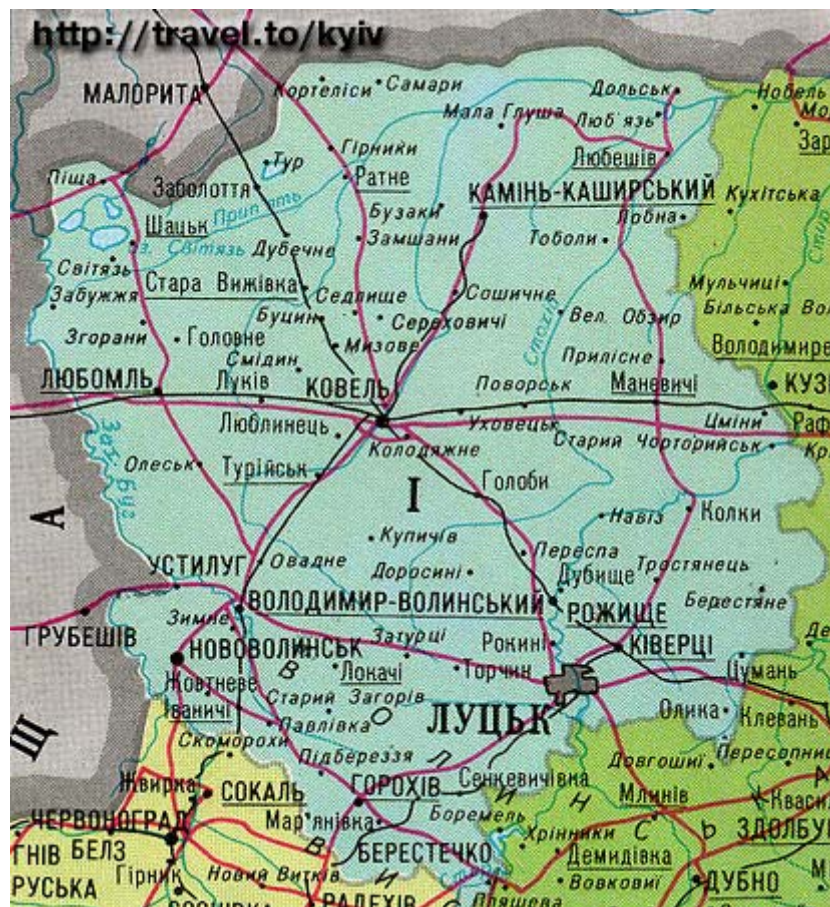

Рисунок 1.1 Карта Волинської області

Джерело: Сайт www.travel.kyiv.org

Волинська область має площу 20,1 тис. кв. км та розташована на крайньому північному заході України. Межує з Брестською областю Білорусії на півночі, з Рівненською областю на сході і південному сході, Львівською – на півдні, Люблінським воєводством Польщі – на заході.

За характером рельєфу територія області складається з двох природно-географічних зон України – Полісся і Лісостепу.

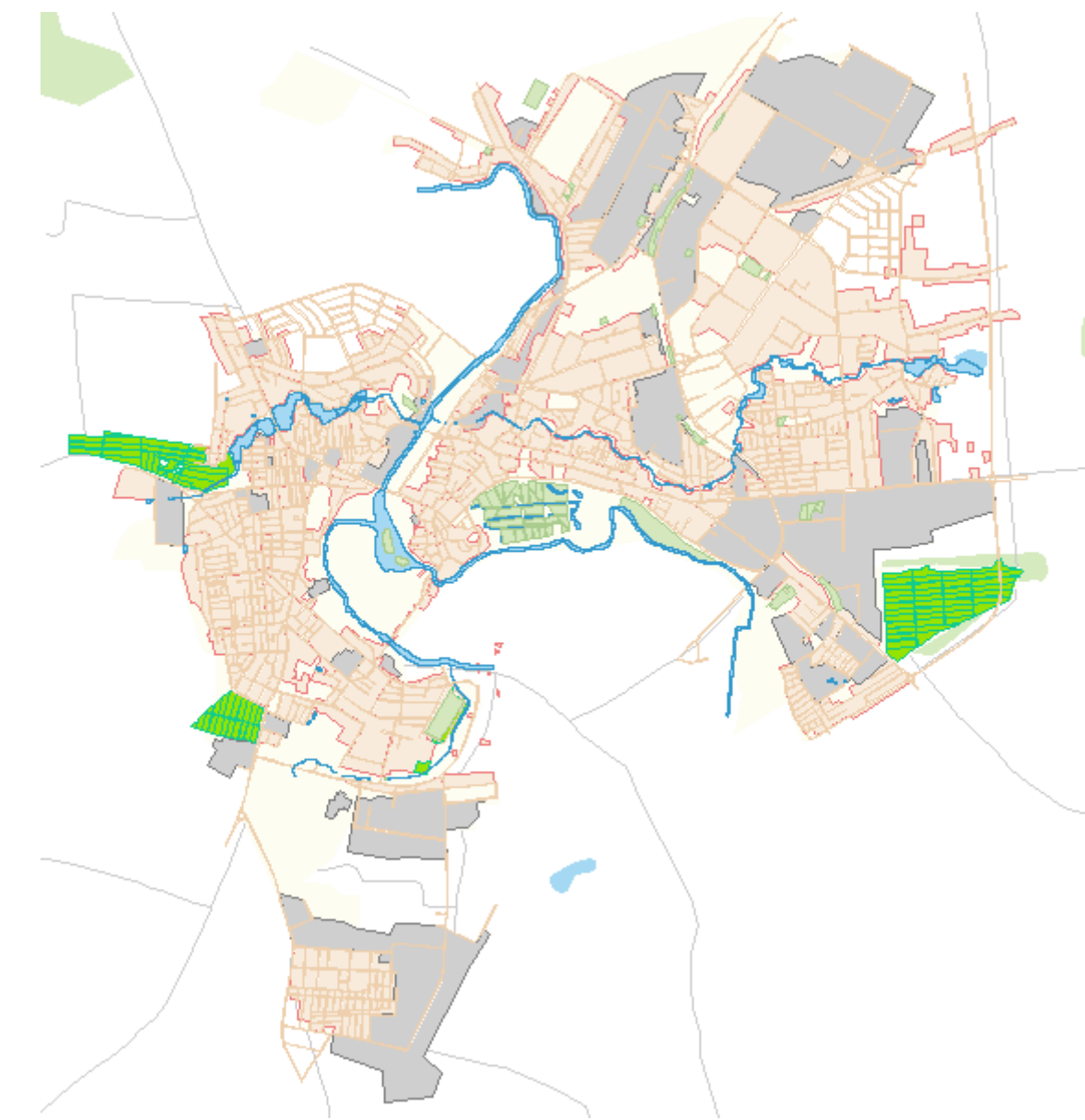
Волинь багата ріками та озерами. Її ріки належать до басейну Прип'яті і частково – Західного Бугу. Густота гідрографічної сітки тут у два рази більша, ніж в середньому по Україні. Основу її становлять ріки Прип'ять, Стир, Стохід, Турія, Вижівка, притоки Західного Бугу та інші.

В області налічується близько 170 озер. Найбільші і наймальовничіші з них - Світязь, Пулемецьке, Турське, Люцемір, Перемут, Оріхове, Біле, Любязь.

Волинська область характеризується порівняно теплим помірно-континентальним кліматом з достатньою кількістю тепла і вологи.

На території області виявлені родовища кам'яного торфу, газу, торфу, сапропелю, різних видів будівельних матеріалів, залізомарганцевих руд, міді, свинцю і цинку, ртуті, благородних металів, германію, глиноземистої сировини, що створює умови для економічного розвитку області. Зокрема освоєння Локачинського газового родовища, запаси якого становлять близько 7,8 млрд. куб. м., дозволить повністю забезпечити потреби населення та промисловості області на 20 років.

Вперше згадка про Луцьк з'явилася у Іпатіївському літописі (датованому 1085 роком), який вже тоді вказав на досить істотний розвиток міста. Близько 1000 року Володимир Великий приєднав Волинь до Київської Русі і збудував у Луцьку фортецю. Луцьк одним із перших у 1432 році отримав Магдебурзьке право. Луцьк – старовинне і водночас сучасне місто, що поєднало в собі європейську вишуканість і щиру українську гостинність.

Рисунок 1.2 Карта м. Луцька

Джерело: Сайт «Мета» –Україна

Сучасний Луцьк (Рисунок 1.2) це головний адміністративний, господарський і культурний центр Волинської області займає площу 42 квадратних кілометри. Із заходу на схід і з півночі на південь він розкинувся відповідно на 10 і 15 км. Населення Луцька станом на 1 січня 2007 року становить 206,6 тис. осіб. Місто не має районного поділу.

Найбільшими промисловими підприємствами міста є ВАТ «Луцький автомобільний завод», ВАТ «Луцький Підшипниковий завод», ВКФ «Луцьккондитер», Луцький спиртогорілчаний комбінат, ВАТ «Луцьк Фудз», ВАТ «Хліб», ТОВ «Модерн-Експо», ЗАТ СП «Теріхем Луцьк», ВАТ «Електротермометрія».

У місті основну роль в автоперевезеннях займають суб'єкти підприємства – фізичні особи та міський електричний транспорт. Луцьк є освітнім центром. Тут працюють 9 вузів (без філій) 5 вищих учбових закладів I-II і 4 вищих заклади III-IV рівнів акредитації, 5 професійно-технічних, 33 загальноосвітні навчальні заклади. Культурні потреби населення міста задовольняють 5 закладів клубного типу, 2 театри, 17 бібліотек, музеї.

1.2. Здійснення місцевого самоврядування та виконавчої влади в місті

Система місцевого самоврядування в місті Луцьку включає:

- територіальну громаду міста;
- міського голову;
- міську раду;
- виконавчий орган міської ради;
- органи самоорганізації населення.

Міське самоврядування в місті Луцьку здійснюється територіальною громадою міста як безпосередньо, так і через Луцьку міську раду та її виконавчі органи.

У місті за дозволом міської ради можуть діяти органи самоорганізації населення — представницькі органи, що створюються мешканцями, які на законних підставах проживають на території селища, міста або їх частин для вирішення завдань, передбачених Законом України «Про органи самоорганізації населення».

Луцька міська рада є органом місцевого самоуправління, що представляє територіальну громаду міста Луцька та здійснює від її імені та в її інтересах функції та повноваження місцевого самоврядування, що визначені Конституцією України, Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про статус депутатів місцевих рад», Європейської хартії місцевого самоврядування та іншими законодавчими актами.

Термін повноважень депутатського корпусу, який налічує 45 депутатів, становить 4 роки. Слід зазначити, що вибори до Луцької міської ради, які відбулися 26.03.2006 р., уперше проводилися за пропорційною системою одночасно до Верховної Ради та місцевих рад.

За результатами останніх виборів до Луцької міської ради найбільше мандатів отримав Блок Юлії Тимошенко – 51,1% загальної кількості місць депутатського корпусу, або 23 мандати. Решта місць була розподілена між такими партіями:

- Виборчий блок «Наша Україна» – 11 мандатів, або 24,4%;
- Громадянський блок «ПОРА-ПРП» - 3 мандати, або 6,7%;
- Український Народний Блок Костенка та Плюща – 3 мандати, або 6,7%;
- Луцька міська організація «Партії регіонів» – 3 мандати, або 6,7%;
- Луцька міська партійна організація Соціалістичної партії України – 2 мандати, або 4,4%.

Міська рада здійснює свою роботу шляхом проведення сесій. Сесії міської ради складаються із пленарних засідань, а також засідань постійних комісій, які проводяться, здебільшого, у період між пленарними засіданнями. Сесії скликаються міським головою відповідно до чинного законодавства в міру необхідності, але не менш одного разу на квартал.

Постійні комісії міської ради утворюються на сесії знову обраної міської ради на строк її повноважень для вивчення, попереднього розгляду й підготовки питань, що відносяться до її компетенції, здійснення контролю за виконанням рішень ради та її виконавчого комітету, а також із метою сприяння реалізації цих рішень на території міста. Слід зазначити, що міська рада має можливість створювати тимчасові комісії для вирішення конкретних питань, користуючись повноваженнями, які надані законодавством про місцеве самоврядування.

Основною організаційною формою роботи постійної комісії є її засідання. Засідання постійних комісій скликаються її головою в міру необхідності, але не менше одного разу на квартал. На сьогоднішній день у місті Луцьку діють такі постійні комісії:

- Постійна комісія з питань соціального захисту, охорони здоров'я, материнства та дитинства;
- Постійна комісія з питань житлово-комунального господарства, навколишнього середовища та екології;
- Постійна комісія з питань промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики та енергозбереження;
- Постійна комісія з питань торгівлі, послуг та розвитку підприємництва;
- Постійна комісія з питань міжнародного співробітництва, інформаційної політики, молоді, спорту та туризму;
- Постійна комісія з питань освіти, науки, культури, мови;

- Постійна комісія з питань дотримання прав людини, законності, боротьби зі злочинністю, депутатської діяльності, етики та регламенту;
- Постійна комісія з питань планування соціально-економічного розвитку, бюджету та фінансів;
- Постійна комісія з питань комунального майна та приватизації;
- Постійна комісія з питань генерального планування, будівництва, архітектури та благоустрою;
- Постійна комісія з питань земельних відносин та земельного кадастру.

Виконавчим органом Луцької міської ради є виконавчий комітет, що підзвітний та підконтрольний міській раді, а з питань здійснення делегованих повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольний відповідним органам виконавчої влади. Виконком може розглядати й вирішувати питання, віднесені Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», іншими законодавчими актами до ведення виконавчих органів ради та в межах своєї компетенції приймає рішення, які обов'язкові для виконання всіма розташованими на території міста підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності, посадовими особами й громадянами.

Після закінчення строку повноважень ради виконком зберігає свої повноваження до формування нового складу виконкому.

Міський голова є головною посадовою особою міської громади, головує на її засіданнях та за посадою очолює виконавчий комітет міської ради. Міський голова призначає на посади та звільняє з посад керівників відділів, управлінь та інших виконавчих органів ради, підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, крім керівників дошкільних, загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів. За результатами останніх виборів Луцьким міським головою був обраний Шибан Богдан Павлович, який отримав підтримку 30,2% мешканців міста та переміг свого найближчого конкурента з результатом 0,7% голосів.

Міське самоврядування в місті Луцьку здійснюється територіальною громадою міста як безпосередньо, так і через Луцьку міську раду та її виконавчі органи. У місті за дозволом міської ради можуть діяти органи самоорганізації населення — представницькі органи, що створюються мешканцями, які на законних підставах проживають на території селища, міста або їх частин для вирішення завдань, передбачених Законом України «Про органи самоорганізації населення».

За результатами останніх виборів до Луцької міської ради найбільше мандатів отримав Блок Юлії Тимошенко – 51,1% загальної кількості місць депутатського корпусу, або 23 мандати. Решта місць була розподілена між такими партіями: Виборчий блок «Наша Україна» – 11 мандатів, або 24,4%; Громадянський блок «ПОРА-ПРП» - 3 мандати, або 6,7%; Український Народний Блок Костенка та Плюща – 3 мандати, або 6,7%; Луцька міська організація «Партії регіонів» – 3 мандати, або 6,7%; Луцька міська партійна організація Соціалістичної партії України – 2 мандати, або 4,4%.

Міський голова є головною посадовою особою міської громади, головує на її засіданнях та за посадою очолює виконавчий комітет міської ради. За результатами останніх виборів Луцьким міським головою був обраний Шибан Богдан Павлович, який отримав підтримку 30,2% мешканців міста.

2. Соціально-економічний розвиток та потенціал міста

Основні показники соціально-економічного розвитку міста протягом 2002-2006 рр. наведено нижче у таблиці:

Таблиця 2.1 Основні показники соціально-економічного розвитку м. Луцька протягом 2002-2006 рр.

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Чисельність наявного населення тис. осіб	208,7	206,2	202,6	204,7	206,6
Середньооблікова кількість штатних працівників (без урахування малого бізнесу), тис. осіб	66,3	66,6	68,4	72,3	75,8 ⁷
Рівень зареєстрованого безробіття, %	2,2	2,1	2,3	2,0	1,7
Середньомісячна заробітна плата, грн.	331,9	411,5	499,5	699,4	907,6
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн.	н/д	8 333,0	4 663,0	2 747,0	1 624,0
Обсяги реалізації промислової продукції в діючих цінах, млн. грн.	н/д	н/д	1 198,4	1 590,1	2 288,3 ⁸
Інвестиції в основний капітал, млн. грн.	203,3	270,2	430,9	487,9	367,4 ⁹
Прямі іноземні інвестиції, млн. дол. США	48,0	74,9	80,7	86,2	223,4
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. дол. США	320,1	551,1	800,7	710,1	640,7 ¹⁰
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	39,7	31,3	37,4	63,6	59,2

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

2.1. Населення, трудові ресурси та заробітна плата

2.1.1. Демографія

Чисельність наявного населення м. Луцька станом на кінець 2006 року складала 206,6 тис. чол., або 19,5% населення Волинської області. Щільність населення становить 4919,0 осіб на 1 кв. км. Порівняльні дані щодо демографічних показників міста, області та країни наведено у нижче у таблиці.

⁷ Станом на листопад 2006 року

⁸ Дані за січень-листопад 2006 року

⁹ Дані за січень-вересень 2006 року

¹⁰ Дані за січень-листопад 2006 року

Таблиця 2.2 Порівняння показників міста, області та України станом на 01.01.2007

	Площа (кв. км)	Площа в % до загальної площі країни	Населення, тис. осіб	Співвідношення населення у % до загального населення країни	Щільність населення, осіб на 1 кв. км
м. Луцьк	42,0	0,007	206,6	0,4	4 894,9
Волинська область	20 100,0	3,3	1 057,2	2,3	52,6
Україна	603 500,0	100,00	46 646,0	100,0	77,3

Джерело: Верховна Рада України, Державний комітет статистики України, Виконавчий комітет Луцької міської ради

Показник щільності населення в м. Луцьку набагато вищий, ніж в області та країні в цілому (Таблиця 2.2).

Дані щодо демографічних процесів у місті наведено нижче.

Таблиця 2.3 Демографічні процеси в м. Луцьку у 2002-2006 рр.

Показник	2002	2003	2004	2005	2006	Відхилення в 2006 році, порівняно з 2005 роком
Чисельність наявного населення станом на кінець періоду, тис. осіб	208,7	206,2	202,6	204,7	206,6	1,9
Природний приріст населення, тис. осіб	-0,1	-0,1	0,2	0,3	0,4	0,1
Народилося	1,9	2,0	2,1	2,2	2,6	0,4
Коефіцієнт народжуваності, од.	9,1	9,7	10,4	10,7	12,6	1,9
Померло	2,0	2,1	1,9	1,9	2,2	0,3
Коефіцієнт смертності, од.	9,6	10,2	9,4	9,3	10,6	1,3
Механічний приріст населення, тис. осіб	-2,4	-3,5	0,2	1,6	1,4	-0,2
Прибуло	2,1	0,6	4,7	5,7	5,4 ¹¹	-0,3
Вибуло	4,5	4,1	4,5	4,1	4,0	-0,1

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Як видно з представлених даних, у 2005-2006 рр. у м. Луцьку спостерігається збільшення чисельності наявного населення, що забезпечується як природним, так і механічним приростом. Заслуговує уваги також постійне збільшення коефіцієнта народжуваності, який в 2006 році склав 12,6 од. При цьому коефіцієнт смертності в м. Луцьку не має сталої тенденції до зростання.

Динаміку вікової структури в м. Луцьку наведено нижче (Таблиця 2.4).

¹¹ Станом на 1 грудня 2006 року

Таблиця 2.4 Динаміка вікової структури постійного населення в м. Луцьку в 2003-2005 рр.

Показник	2003 рік, тис. осіб	2003 рік, % до підсумку	2004 рік, тис. осіб	2004 рік, % до підсумку	2005 рік, тис. осіб	2005 рік, % до підсумку
Чоловіки 0-19 років	26,2	13,1	25,4	12,7	25,2	12,5
Жінки 0-19 років	26,2	13,1	25,1	12,6	25,0	12,4
Чоловіки і жінки 0-19 років, разом	52,4	26,2	50,5	25,3	50,2	24,9
Чоловіки 20-39 років	30,0	15,0	30,3	15,2	30,8	15,3
Жінки 20-39 років	34,0	17,0	34,6	17,3	35,3	17,5
Чоловіки і жінки 20-39 років, разом	64,0	32,0	64,9	32,5	66,1	32,8
Чоловіки 40-59 років	24,7	12,5	25,0	12,5	25,6	12,7
Жінки 40-59 років	31,5	15,8	32,2	16,1	33,0	16,4
Чоловіки і жінки 40-59 років, разом	56,2	28,3	57,2	28,6	58,6	29,1
Чоловіки 60 і старше років	9,9	5,0	10,0	5,0	9,8	4,9
Жінки 60 і старше років	16,9	8,5	17,2	8,6	17,0	8,4
Чоловіки і жінки 60 і старше років, разом	26,8	13,5	27,2	13,6	26,8	13,3
Чисельність постійного населення	199,4	100,0	199,8	100,0	201,7	100,0
«Віковий індекс», %	51,1	X	53,9	X	53,4	X

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Протягом 2003-2005 років відбувається збільшення чисельності та, відповідно, питомої ваги населення працездатного віку, передусім за рахунок позитивного механічного приросту населення у зазначеному періоді, а також незначного скорочення чисельності та питомої ваги населення у віці від 0 до 19 років. При цьому показник «Вікового індексу» (співвідношення чисельності населення у віці понад 60 років до чисельності населення у віці до 19 років, включно, зважене на 100%) протягом аналізованого періоду значних змін не зазнав та залишається на досить низькому рівні, що свідчить про помірне старіння населення м. Луцька. Вказані позитивні тенденції за одночасного впровадження заходів щодо зменшення смертності в регіоні в надалі сприятимуть забезпеченню сталого розвитку економіки міста та збільшенню надходжень до бюджету міста, зокрема податку з доходів фізичних осіб.

2.1.2. Трудові ресурси та заробітна плата

Протягом 2002-2006 рр. в м. Луцьку спостерігається постійне зменшення рівня зареєстрованого безробіття, показник якого станом на кінець 2006 року складає 1,7%, та є майже в два рази меншим, ніж у середньому по Україні (Таблиця 2.5).

Таблиця 2.5 Основні показники ринку праці у м. Луцьк у 2002-2006 рр.

Показники	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Середньооблікова чисельність штатних працівників (без урахування малого бізнесу), тис. осіб	66,3	66,6	68,4	72,3	75,8 ¹²
Чисельність наявного населення в м. Луцьк, тис. осіб	208,7	206,2	202,6	204,7	206,6
Питома вага середньооблікової кількості штатних працівників (без урахування малого бізнесу) у загальній чисельності наявного населення, %	31,8	32,3	33,8	35,3	36,7
Кількість безробітних, тис. осіб	3,1	2,9	3,0	2,6	2,3
Рівень зареєстрованого безробіття в м. Луцьк (на кінець періоду), %			2,3	2,0	1,7
Рівень зареєстрованого безробіття в Україні, %			3,5	3,2	2,7

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Серед головних тенденцій ринку праці в м. Луцьку протягом 2002-2006 рр. варто відмітити постійне збільшення питомої ваги середньооблікової кількості штатних працівників у загальній чисельності наявного населення, що є наслідком постійного скорочення кількості безробітних та рівня зареєстрованого безробіття. Позитивні тенденції на ринку праці певною мірою обумовлюються роботою міської влади щодо забезпечення зайнятості населення в місті. Зокрема протягом 2005 року до міської служби зайнятості звернулося 15 463 громадян, з яких 9 292 – були працевлаштовані.

Протягом 2003 р., а також 2005-2006 років темпи зростання середньомісячної заробітної плати у м. Луцьку перевищують темпи зростання відповідного показника по країні в цілому (Таблиця 2.6)

Таблиця 2.6 Середньомісячна заробітна плата у м. Луцьку та заборгованість з її виплати в 2002-2006 рр.

Показники	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Середньомісячна заробітна плата по місту, гривень	331,9	411,5	499,5	699,4	907,6
Темпи зростання середньомісячної заробітної плати по місту, %	111,1	124,0	121,4	140,0	129,8
Середньомісячна заробітна плата по країні, гривень	376,0	462,0	590,0	806,2	1 041,4
Темпи зростання середньомісячної заробітної плати по країні, %	н/д	122,9	127,7	136,6	129,7
Заборгованість за виплатою заробітної плати на 1 грудня відповідного року по місту, тис. гривень	н/д	8 333,0	4 663,0	2 747,0	1 624,0

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

¹² Станом на листопад 2006 року

Рівень середньомісячної заробітної плати в м. Луцьку за 11 місяців 2006 року збільшився на 29,8%, порівняно із відповідним показником у 2005 році та становив 907,6 грн., або на 11,1% нижче за рівень середньомісячної заробітної плати по країні в цілому. Темпи зростання середньомісячної заробітної плати в м. Луцьк протягом 2002-2006 рр. в цілому збігалися з темпами зростання середньомісячної заробітної плати в країні. Варто також відмітити постійне зменшення обсягу заборгованості з виплати заробітної плати в місті. Протягом 2003-2006 років вказаний показник зменшився з 8 333,0 тис. грн. до 1 624,0 тис. грн. (станом на 1 грудня 2006 року), або в 5,1 рази. При цьому слід зауважити, що станом на 1 січня 2007 року заборгованість з виплати заробітної плати становить 1 400,1 тис. грн. Борги з виплати заробітної плати мають 6 економічно активних підприємств м. Луцьк, або 0,7% від їх загальної кількості. Серед боржників з виплати заробітної плати слід вказати такі підприємства як ВАТ «Луцьке АТП-10722» (обсяг заборгованості становить 76,6 тис. грн.) та ТзОВ «Прем'єр-стиль» (30,0 тис. грн.). Проблемним є також стан з виплати заробітної плати на ВАТ «Луцьке АТП-10727». Основна причина виникнення боргів полягає у тому, що підприємство несе втрати від неповного відшкодування державою витрат, пов'язаних з пільговим перевезенням окремих категорій громадян.

Рівень середньомісячної заробітної плати за видами економічної діяльності ілюструє Таблиця 2.7.

Таблиця 2.7 Середньомісячна заробітна плата в м. Луцьку за видами економічної діяльності в 2002-2006 рр.

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік	Темп росту до 2005 року
Всього	331,9	411,5	499,5	699,4	907,6	129,8
Сільське господарство	200,6	269,4	343,9	393,9	488,3	124,0
Промисловість	394,5	492,7	617,2	799,2	1 034,5	129,4
Будівництво	352,2	436,4	565,5	713,8	945,1	132,4
Оптова й роздрібна торгівля	296,7	320,1	392,3	581,6	783,4	134,7
Готелі та ресторани	231,5	291,6	302,2	386,8	505,2	130,6
Транспорт і зв'язок	342,0	447,8	536,9	638,4	820,7	128,5
Фінансова діяльність	865,4	879,4	1 089,6	1 354,8	1 685,7	124,4
Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	311,0	409,0	446,3	630,8	897,3	142,2
Державне управління	534,8	579,1	687,1	1 050,9	1 377,5	131,1
Освіта	264,9	345,3	435,6	652,2	816,7	125,2
Охорона здоров'я та соціальна допомога	226,8	290,9	346,4	540,9	641,6	118,6
Колективні, громадські та особисті послуги	231,3	288,2	354,3	520,6	645,8	124,0

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Зростання середньомісячної заробітної плати у 2006 році відбулося за рахунок збільшення зазначеного показника за всіма видами економічної діяльності. Найбільші темпи росту заробітної плати були характерні для таких видів

економічної діяльності як «Операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам» - 142,2%; «Оптова і роздрібна торгівля» - 134,7% та «Будівництво» - відповідно 132,4%. При цьому найвищий рівень середньомісячної заробітної плати за підсумками 2006 року, як і в попередніх періодах, мав місце у фінансовій діяльності – 1685,7 грн., найнижчий – у сільському господарстві – 488,3 грн.

Підвищення заробітної плати в сфері державного управління відбулось відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 268 від 9 березня 2006 року. З початку 2006 року були переглянуті посадові оклади працівників органів державного управління з метою підвищення та збільшення різниці між окремими категоріями персоналу.

Варто також зазначити, що незважаючи на постійне зростання середньої заробітної плати в галузях соціальної сфери через введення в дію «Єдиної тарифної сітки», рівень оплати праці в галузі охорони здоров'я та соціальної допомоги залишається низьким.

Чисельність наявного населення м. Луцьк станом на кінець 2006 року складала 206,6 тис. чол., або 19,5% населення Волинської області. Щільність населення становить 4919,0 осіб на 1 кв. км.

У м. Луцьку спостерігається збільшення чисельності наявного населення, що забезпечується як природним, так і механічним приростом. Заслуговує уваги також постійне збільшення коефіцієнта народжуваності, який в 2006 році склав 12,6 од. При цьому коефіцієнт смертності в м. Луцьку не має сталої тенденції до зростання.

Протягом 2003-2005 років відбувається збільшення чисельності та, відповідно, питомої ваги населення працездатного віку, передусім за рахунок позитивного механічного приросту населення у зазначеному періоді, а також незначного скорочення чисельності та питомої ваги населення у віці від 0 до 19 років. При цьому показник «Вікового індексу» (співвідношення чисельності населення у віці понад 60 років до чисельності населення у віці до 19 років, включно, зважене на 100%) протягом аналізованого періоду значних змін не зазнав та залишається на досить низькому рівні, що свідчить про помірне старіння населення м. Луцька.

Головними тенденціями ринку праці в м. Луцьку протягом 2002-2006 рр. є постійне збільшення питомої ваги середньооблікової кількості штатних працівників у загальній чисельності наявного населення, що є наслідком постійного скорочення кількості безробітних та рівня зареєстрованого безробіття.

Рівень середньомісячної заробітної плати в м. Луцьку за 11 місяців 2006 року збільшився на 29,8%, порівняно із відповідним показником у 2005 році та становив 907,6 грн., або на 11,1% нижче за рівень середньомісячної заробітної плати по країні в цілому.

2.2. Виробнича сфера

Загальний фінансовий результат підприємств міста від звичайної діяльності до оподаткування склав у 2005 році 147 631,6 тис. грн. та збільшився порівняно з 2004 роком, на 139 641,6 тис. грн., або у 18,5 рази. Зростання загального фінансового результату стало можливим завдяки нарощуванню обсягів прибутків передусім промисловими підприємствами. Так, загальний фінансовий результат від діяльності промислових підприємств збільшився порівняно з 2004 роком, на 94 973,9 грн. та був у 2005 році зафіксований на рівні 146 457,8 тис. грн. (99,2% сукупного фінансового результату підприємств).

Доволі великого поширення в м. Луцьку набуло мале підприємництво (Таблиця 2.8)

Таблиця 2.8 Основні показники діяльності малих підприємств у м. Луцьку у 2005 році

Вид економічної діяльності	Кількість малих підприємств, що мали обсяги реалізації, одиниць	Обсяг реалізованої продукції робіт, послуг (без ПДВ, акцизу) у діючих цінах, тис. грн.	Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування, тис. грн.
Промисловість	183	101 804,4	-1 550,0
Будівництво	144	59 007,1	-1 510,4
Оптова і роздрібна торгівля, торгівля транспортними засобами, послуги з ремонту	549	295 666,5	-1 142,0
Готелі і ресторани	66	15 879,4	-129,8
Транспорт	96	38 228,5	-174,5
Інші види економічної діяльності	449	98 473,7	-2 067,6
Всього	1 487	609 059,6	-6 574,3

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Загальна кількість малих підприємств у м. Луцьку, що мали обсяги реалізації, становила 1 487 одиниць. Найбільша кількість малих підприємств, які мали обсяги реалізації, проводила свою діяльність у галузі оптової і роздрібно торгівлі – 549 одиниць, або 36,9%. Сукупний обсяг реалізованої продукції робіт послуг малих підприємств роздрібно торгівлі склав у 2005 році 295 665,5 тис. грн., або 48,5% загального обсягу продукції робіт, послуг, реалізованого малими підприємствами. Обсяг реалізованої продукції робіт, послуг малих промислових підприємств склав у 2005 році 101 804,4 тис. грн., або 16,7% сукупного обсягу реалізації малих підприємств.

Слід зазначити, що за підсумками 2005 року сукупний фінансовий результат діяльності малих підприємств склав (-) 6 574,3 тис. грн.

Міська влада приділяє значну увагу розвитку малого підприємництва. В місті зокрема створено Дозвільний центр, який надає організаційно-правову підтримку підприємцям при започаткуванні та здійсненні господарської діяльності. В місті також планується створити Фонд підтримки підприємництва, однією з головних функцій якого буде здійснення мікрокредитування підприємців при започаткуванні власного бізнесу. Активно розвивається у місті також і виставкова діяльність, метою якої полягає у сприянні налагодженню виробничого та збутового партнерства між підприємствами м. Луцька та зарубіжними підприємствами та організаціями.

2.2.1. Промисловість

Промисловість є однією з провідних галузей економіки м. Луцька, якій характерна стійка тенденція до нарощування обсягів виробництва. Промисловий комплекс м. Луцьк забезпечує половину валового продукту області¹³. Виробничу діяльність здійснюють понад 400 промислових підприємств, на яких зайнято майже 16,0 тис. працівників. Протягом січня-листопада 2006 року підприємствами м. Луцьк було реалізовано промислової продукції загальним обсягом 2,3 млрд. грн., що у розрахунку на одного мешканця становить 11,1 тис. грн. Це показник в 2,6 рази перевищує середній по Волинській області та на 25,8% середній показник по Україні.

Структура промислового комплексу міста за обсягами реалізації промислової продукції характеризується такими даними (Таблиця 2.9):

---

¹³ Кардинальна стратегія соціально-економічного розвитку міста Луцька 2006-2010 рр. – С. 13.

Таблиця 2.9 Обсяги реалізації промислової продукції у м. Луцьку протягом 2002-2006 рр.

Показник	2004 рік Обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг), млн. грн.	2004 рік Питома вага галузі за обсягом реалізованої продукції, %	2005 рік Обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг), млн. грн.	2005 рік Питома вага галузі за обсягом реалізованої продукції, %	Січень-листопад 2006 року Обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг), млн. грн.	Січень-листопад 2006 року Питома вага галузі за обсягом реалізованої продукції, %
Вся промисловість*	1 198,4	100,0	1 590,1	100,0	2 300,0	100,0
Обробна промисловість	1 130,7	94,4	1 519,9	95,6	2 200,0	95,7
харчова промисловість та перероблення сільськогосподарських продуктів	239,5	20,0	220,2	13,8	н/д	н/д
легка промисловість	38,3	3,2	50,4	3,2	н/д	н/д
виробництво деревини та виробів з деревини	0,1	0,0	6,0	0,4	н/д	н/д
целюлозно-паперова, поліграфічна промисловість; видавнича справа	9,7	0,8	9,3	0,6	н/д	н/д
хімічна та нафтохімічна промисловість	80,7	6,7	85,5	5,4	н/д	н/д
виробництво інших неметалевих мінеральних виробів	45,5	3,8	62,8	3,9	н/д	н/д
металургія та оброблення металу	31,6	2,6	36,4	2,3	н/д	н/д
машинобудування, ремонт та монтаж машин і устаткування	654,6	54,6	989,6	62,2	1 700,0	73,9
інше виробництво, не віднесене до інших угруповань		0,0	59,7	3,8	н/д	н/д
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	67,4	5,6	70,2	н/д	н/д	н/д

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

У структурі обсягів реалізації промислової продукції у м. Луцьк протягом 2004-2006 рр. найбільшу питому вагу мала продукція обробної промисловості, зокрема машинобудування; харчова промисловість та хімічна промисловість. За підсумками 2005 року питома вага продукції обробної промисловості в структурі загального обсягу реалізованої промислової продукції становила 95,6%. При цьому питома вага продукції машинобудування складала 62,2%, продукція харчової промисловості – 13,8%, продукція хімічної промисловості – 5,4%. В 2006 році питома вага продукції машинобудування в структурі загального обсягу реалізованої промислової продукції збільшилась до 73,9%, що зумовлено динамікою зростання обсягів промислового виробництва підприємств машинобудівного комплексу.

Показники зростання обсягів промислового виробництва основних галузей промисловості м. Луцька протягом 2002-2006 років наведено нижче (Таблиця 2.10):

Таблиця 2.10 Темпи зростання обсягів виробництва промислової продукції в м. Луцьк протягом 2002-2006 рр.

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
	Темп зростання обсягів продукції до 2001 р., %	Темп зростання обсягів виробництва продукції до 2002 року, %	Темп зростання обсягів продукції до 2003 р., %	Темп зростання обсягів виробництва продукції до 2004 р., %	Темп зростання обсягів виробництва продукції до 2005 р., %
Вся промисловість*	121,0	119,2	130,1	127,9	140,6
Обробна промисловість	121,0	119,2	130,1	127,9	140,6
харчова промисловість та перероблення сільськогосподарських продуктів	93,5	123,5	110,5	83,8	101,9
легка промисловість	120,8	157,1	138,3	105,5	92,7
виробництво деревини та виробів з деревини	112,3	109,6	н/д	н/д	в 1,6 рази більше
целюлозно-паперова, поліграфічна промисловість; видавнича справа	87,3	102,2	113,0	114,9	103,0
хімічна та нафтохімічна промисловість	121,3	117,4	112,2	109,8	115,8
виробництво інших неметалевих мінеральних виробів	133,4	118,9	97,3	92,7	н/д
металургія та оброблення металу	88,4	116,4	116,6	103,1	147,2
машинобудування, ремонт та монтаж машин і устаткування	136,6	113,5	172,2	148,7	157,8
інше виробництво, не віднесене до інших угруповань	н/д	н/д	н/д	в 2,3 рази більше	н/д
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	н/д	н/д	н/д	н/д	н/д

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Як засвідчують наведені у таблиці дані, протягом 2002-2006 рр. у м. Луцьку спостерігалось постійне збільшення промислового виробництва. Порівняно з 2005 роком, у 2006 році промисловими підприємствами міста вироблено продукції на 40,6% більше. Найбільший темп виробництва продукції за підсумками 2006 року було зафіксовано в машинобудуванні, ремонті та монтажі машин і устаткування – 157,8%. Високий темп росту виробництва продукції у 2006 році був також характерний для металургійної галузі – 147,2%. Натомість у легкій промисловості у 2006 році було зафіксовано скорочення виробництва продукції на 7,3%.

Незначний темп росту виробництва продукції – 101,9% мав місце у харчовій промисловості. Дещо більшим – 103,0% він був у целюлозно паперовій промисловості.

Характеристику провідних галузей промислового комплексу міста наведено нижче.

Машинобудування

Виробничий профіль міста визначає обробна промисловість, зокрема машинобудування, а відтак динаміка виробництва у цій галузі значною мірою

формує загальноміські показники. Протягом 2002-2006 років підприємства галузі демонстрували високі темпи росту виробництва продукції (Таблиця 2.10). Питома вага продукції машинобудування у загальному обсязі реалізованої продукції підприємствами і організаціями м. Луцьк у 2006 р. становила 73,9% та збільшилась, порівняно з 2005 р. на 11,7%. Провідним підприємством, яке працює в галузі машинобудування є ВАТ «Луцький автомобільний завод». ВАТ «Луцький автомобільний завод» виробляє легкові автомобілі марок ВАЗ, Hyundai, KIA на базі російських та корейських комплектуючих, а також автобуси та вантажні автомобілі. Завод також виробляє автобуси, вантажні автомобілі та спецтехніку. Вагомим підприємством галузі є також ВАТ «Луцький підшипниковий завод». З 1998 року ВАТ «Луцький підшипниковий завод» входить до складу корпорації SKF (Гетеборг, Швеція), яка є найбільшим у світі виробником підшипників і контролює понад 20% їх світового ринку. Спеціалізація ЛПЗ - виробництво роликів конічних та голчатих підшипників, компонентів підшипників.¹⁴ Підприємство нещодавно змінило назву на «СКФ Україна»

Зазначені підприємства є одними з найбільших платників податків до бюджету міста (Таблиця 2.11).

Таблиця 2.11 Обсяг надходжень до бюджету міста від діяльності ВАТ «ЛУАЗ» та ВАТ «Луцький підшипниковий завод» протягом 2004-2006 рр.

	01.08.2004	01.08.2005	01.08.2006
ВАТ «ЛУАЗ»			
Податок з доходів фізичних осіб	659,6	677,1	1 806,6
Податок з власників транспортних засобів – юридичних осіб	6,9	15,6	16,1
Земельний податок з юридичних осіб	262,6	379,7	272,9
Комунальний податок	15,5	8,9	22,1
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	1,5	1,7	2,3
Всього	945,7	1 083,0	2 120,0
ВАТ «Луцький підшипниковий завод»			
Податок з доходів фізичних осіб	1 279,5	1 813,6	2 014,0
Податок з власників транспортних засобів – юридичних осіб	6,5	3,0	2,3
Земельний податок з юридичних осіб	453,9	264,4	210,8
Комунальний податок	22,8	15,9	15,8
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	0,7	1,5	0,6
Всього	1 763,4	2 098,4	2 243,5

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

¹⁴ Інвестиційний портал м. Луцьк // <http://welcome.lutsk.ua/invest>.

Хімічна та нафтохімічна промисловість

Темпи росту обсягів виробництва промислової продукції в м. Луцьк протягом 2002-2006 рр. були стабільно високими (Таблиця 2.10). За підсумками 2006 року темп росту виробництва промислової продукції галузі склав 115,8%. Цьому сприяло збільшення обсягів виробництва плівок та окремих видів гумових виробів. Середній темп росту обсягу виробництва промислової продукції у хімічній та нафтохімічній промисловості протягом 2002-2006 рр. становить 115,3%. Питома вага продукції хімічної та нафтохімічної промисловості в структурі обсягу реалізації промислової продукції в м. Луцьк в 2006 р. складала 5,4%. Визначальними підприємствами галузі є СП ЗАТ «Геріхем Луцьк» та ТОВ «Хемосвіт Луцьк». ЗАТ Спільне українсько-словацьке підприємство «Геріхем Луцьк» є потужним виробником конденсаторних та пакувальних плівок. Зарубіжними партнерами підприємства виступають зокрема такі країни як Словаччина, Фінляндія, Російська Федерація, Білорусь, Швейцарія, Німеччина тощо¹⁵.

Харчова промисловість та перероблення сільськогосподарських продуктів

Темпи росту обсягів виробництва продукції харчової промисловості протягом 2002-2006 рр. були нестабільними (Таблиця 2.10). Так, якщо в 2003-2004 рр. підприємства цієї галузі збільшували обсяги виробництва продукції, відповідно на 23,5% та 10,5%, то в 2002 р. та 2005 р. мало місце скорочення обсягів виробництва продукції галузі, відповідно на 6,5% та 16,2%. Здебільшого це пояснюється реорганізацією та ліквідацією деяких визначальних підприємств галузі, зокрема ВАТ «М'ясокомбінат» та Торговий дім «Любарт».

Скорочення обсягу виробництва продукції у 2005 році призвело до зменшення питомої ваги галузі в обсязі реалізованої промислової продукції у зазначеному періоді до 13,8%, проти 20,0% у 2004 році.

За підсумками 2006 року темп росту обсягу виробництва продукції галузі склав 101,9%. Насамперед, це обумовлювалось збільшенням обсягів виробництва на ВАТ «Хліб», Луцькому спиртогорілчаному комбінаті та на ВАТ «Луцьк Фудз».

---

¹⁵ Хімічна та нафтохімічна промисловість України 2006 // <http://who-is-who.com.ua>.

Промисловість є однією з провідних галузей економіки м. Луцька, якій характерна стійка тенденція до нарощування обсягів виробництва. Промисловий комплекс м. Луцька забезпечує половину валового продукту області¹⁶. Виробничу діяльність здійснюють понад 400 промислових підприємств, на яких зайнято майже 16,0 тис. працівників. Протягом січня-листопада 2006 року підприємствами м. Луцька було реалізовано промислової продукції загальним обсягом 2,3 млрд. грн., що у розрахунку на одного мешканця становить 11,1 тис. грн. Цей показник в 2,6 рази перевищує середній по Волинській області та на 25,8% середній показник по Україні.

В структурі обсягів реалізації промислової продукції в м. Луцьк протягом 2004-2006 рр. найбільшу питому вагу мала продукція обробної промисловості, зокрема машинобудування; харчова промисловість та хімічна промисловість.

Протягом 2002-2006 рр. в м. Луцьку спостерігалось постійне збільшення промислового виробництва. Порівняно з 2005 роком, у 2006 році промисловим підприємствами міста вироблено продукції на 40,6% більше. Найбільший темп виробництва продукції за підсумками 2006 року було зафіксовано в машинобудуванні, ремонті та монтажі машин і устаткування – 157,8%.

Провідними галузями промислового комплексу міста є машинобудування, хімічна та харчова промисловості. Питома вага продукції машинобудування у загальному обсязі реалізованої промислової продукції підприємствами і організаціями м. Луцька у 2006 р. становила 73,9% та збільшилась, порівняно з 2005 р. на 11,7%. Найбільшими підприємствами галузі є ВАТ «Луцький автомобільний завод» та «СКФ Україна». Питома вага продукції хімічної та нафтохімічної промисловості в структурі обсягу реалізації промислової продукції в м. Луцьк в 2006 р. складала 5,4%. Визначальними підприємствами галузі є СП ЗАТ «Теріхем Луцьк» та ТОВ «Хемосвіт Луцьк». За підсумками 2006 року темп росту обсягу виробництва продукції харчової промисловості склав 101,9%. Головним чином, це обумовлювалось збільшенням обсягів виробництва на ВАТ «Хліб», Луцькому спиртогорілчаному комбінаті та на ВАТ «Луцьк Фудз».

2.2.2. Транспорт

Транспортне обслуговування в м. Луцьк забезпечується автомобільним, залізничним та електротранспортом. Автомобільні перевезення виконують перевізники різних форм власності (крім державної та комунальної), а також юридичні та фізичні особи, які використовують власний та орендований транспорт.

---

¹⁶ Кардинальна стратегія соціально-економічного розвитку міста Луцька 2006-2010 рр. – С. 13.

Основні показники роботи міського автотранспорту наведені нижче (Таблиця 2.12):

Таблиця 2.12 Вантажооборот за видами економічної діяльності, та обсяги перевезення пасажирів, здійснені автомобільним транспортом в м. Луцьк у 2002-2006 роках

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Вантажооборот, всього, тис. тонно-кілометрів	200 178,4	390 232,6	380 241,1	498 999,5	н/д
Сільське господарство, мисливство та лісове господарство	43,1	50,9	25,3	48,6	н/д
добувна промисловість	-	490,0	967,1	967,1	н/д
обробна промисловість	45 201,9	23 780,2	22 897,1	18 654,6	н/д
виробництво електроенергії, газу та води	1 393,6	2 332,0	2 219,5	1 461,2	н/д
будівництво	13 285,0	19 417,4	24 011,9		н/д
оптова і роздрібна торгівля; торгівля транспортними засобами; послуги з ремонту	26 572,4	41 384,5	71 472,4	121 110,1	н/д
готелі та ресторани	-	-	8,5	8,5	н/д
транспорт	112 872,4	299 906,3	255 219,9	319 286,5	н/д
операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам	275,6	706,8	921,5	4 159,6	н/д
державне управління	374,2	1 795,8	1 447,0	1 547,4	н/д
колективні громадські та особисті послуги	160,2	368,7	1 050,9	5 058,2	н/д
Перевезено пасажирів, млн. осіб	16,1	27,1	74,5	74,6	83,5

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Обсяг вантажообороту, здійсненого автомобільним транспортом протягом 2002-2005 рр. збільшився в 2,5 рази. Найбільші обсяги вантажообороту спостерігаються за такими видами економічної діяльності як транспорт та оптова й роздрібна торгівля.

Обсяги перевезень пасажирів автотранспортом протягом 2002-2006 років постійно зростали. Протягом вказаного періоду обсяг перевезень пасажирів збільшився в 5,2 рази. Головну роль у автомобільних перевезеннях відіграють суб'єкти підприємницької діяльності – фізичні особи, автотранспортом яких було перевезено 81,8 млн. осіб пасажирів.

Надання послуг з перевезень пасажирів автотранспортом на договірних засадах здійснюють 302 перевізники – фізичні та юридичні особи. У місті налічується 500 одиниць автотранспорту (включаючи маршрутні таксі), які здійснюють перевезення на 30-ти маршрутах. Маршрутна мережа охоплює всі мікрорайони міста.

Дещо інші тенденції спостерігаються у сфері перевезення пасажирів автобусним транспортом (Таблиця 2.13)

Таблиця 2.13 Основні показники роботи і використання автобусів у м. Луцьк в 2002-2006 рр.

Показники	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік
Перевезено пасажирів, тис. осіб	3 046,0	2 808,5	2 634,7	1 746,1
Пасажирооборот, тис. пас. км	89 067,9	88 347,2	86 614,1	83 271,0
Середньоспикова кількість автобусів, одиниць	349,0	333,0	339,0	347,0

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Проілюстровані у таблиці показники вказують на наявність негативних тенденцій у розвитку цього сегмента транспортного комплексу міста. Зокрема, обсяг перевезень пасажирів скоротився протягом 2002-2005 рр. на 1 300,0 тис. пасажирів, або на 42,7%. Скоротився також і обсяг пасажирообороту – з 89 067,9 тис. пас. км. у 2002 році до 83 271,0 тис. пас. км. у 2005 році, або на 6,5%. При цьому рухомий склад автобусного парку у м. Луцьку протягом 2002-2005 рр. у кількісному вимірі майже не змінився.

За інформацією Виконавчого комітету Луцької міської ради в місті відсутній комунальний автобусний парк. Відтак перевезення автобусами здійснюють перевізники приватної форми власності. В місті ведеться робота щодо створення власного автобусного парку, який планується об'єднати з тролейбусним парком. Зокрема у 2005 році за рахунок спільного фінансування бюджету міста та державного бюджету було придбано 2 одиниці тролейбусів. При цьому на 2007 рік в бюджеті міста заплановано 2 млн. грн.. на Програму реорганізації автобусного парку.

У м. Луцьку функціонують дві автостанції, які обслуговують пасажирів і перевізників на маршрутах загального користування у приміському і міжміському сполученні. Кількість відправлень автобусів за добу з вказаних автостанцій зросла у 2006 році до 785 одиниць, проти 691 одиниць у 2005 році.

На відміну від обсягів автобусних перевезень, обсяги перевезення пасажирів електротранспортом збільшуються (Таблиця 2.14)

Таблиця 2.14 Робота міського пасажирського електричного транспорту в 2002-2006 рр.

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Перевезено пасажирів млн. осіб	39,6	32,6	37,8	39,7	42,6

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Протягом 2002-2005 років обсяг перевезення пасажирів електротранспортом збільшився з 39,6 млн. осіб до 42,6 млн. осіб або на 7,5%. Луцьке комунальне підприємство електротранспорту забезпечує станом на кінець 2006 року перевезення пасажирів на 12 міських маршрутах. При цьому загальна протяжність ліній, на яких підприємство здійснює перевезення дорівнює 109,1 км. Інвентарна кількість пасажирських машин, якими володіє підприємства становить 84 одиниці.

Коефіцієнт використання парку становить 67,0%. Середня заробітна плата одного працівника підприємства за підсумками 2006 року становила 815,3 грн.

Зважаючи на значну кількість пасажирів, що перевозяться електротранспортом, його екологічну безпеку та зручність, слід зазначити, що ця сфера потребує значних капітальних вкладень на розвиток мережі та оновлення рухомого складу. В червні 2006 року Кабінетом Міністрів України було схвалено Концепцію Державної програми розвитку міського електротранспорту на 2006-2015 роки, метою якої є створення умов для надання населенню доступних якісних та безпечних послуг з перевезень міським електротранспортом, забезпечення його сталого функціонування та подальшого розвитку, збільшення питомої ваги у пасажирських перевезеннях у містах з підвищеним рівнем забруднення навколишнього природного середовища та у зонах масового відпочинку, а також поліпшення технічного оснащення підприємств міського електротранспорту. Для реалізації фінансового забезпечення виконання Програми пропонується використовувати широкий перелік джерел фінансування, в тому числі кошти державного та місцевих бюджетів.

Транспортне обслуговування в м. Луцьку забезпечується автомобільним, залізничним та електротранспортом. Автомобільні перевезення виконують перевізники різних форм власності (крім державної та комунальної), а також юридичні та фізичні особи, які використовують власний та орендований транспорт.

Обсяги перевезень пасажирів автотранспортом протягом 2002-2006 років постійно зростали. Протягом вказаного періоду обсяг перевезень пасажирів збільшився в 5,2 рази. Головну роль у автомобільних перевезеннях відіграють суб'єкти підприємницької діяльності – фізичні особи, автотранспортом яких було перевезено 81,8 млн. осіб пасажирів.

У місті відсутній комунальний автобусний парк. Відтак перевезення автобусами здійснюють перевізники приватної форми власності. В місті ведеться робота щодо створення власного автобусного парку, який планується об'єднати з тролейбусним парком. Зокрема у 2005 році за рахунок спільного фінансування бюджету міста та державного бюджету було придбано 2 одиниці тролейбусів. При цьому на 2007 рік у бюджеті міста заплановано 2 млн. грн. на Програму реорганізації автобусного парку.

2.3. Інвестиційна активність та зовнішньоекономічна діяльність

2.3.1. Інвестиції в основний капітал

Починаючи з 2002 року річний обсяг інвестицій в основний капітал збільшився у м. Луцьк з 203,3 млн. грн. до 487,9 млн. грн. у 2005 році. У розрахунку на одного мешканця обсяг інвестицій в основний капітал у 2005 році перевищив середній показник по країні на 21,1% та склав 2 383,5 грн. У січні-вересні 2006 року обсяг інвестицій в основний капітал становив 367,4 млн. грн., що у розрахунку на одного мешканця дорівнює 1 778,4 грн., та на 21,6% більше, ніж в середньому по країні за відповідний період.

Обсяги та структуру інвестицій в основний капітал за джерелами фінансування в 2002-2006 роках наведено нижче (Таблиця 2.15):

Таблиця 2.15 Структура інвестицій в основний капітал за джерелами фінансування у 2002-2006 роках

Джерела фінансування	2002 рік Обсяг у фактичних цінах, млн. грн.	2002 рік % від загального обсягу	2003 рік Обсяг у фактичних цінах, млн. грн.	2003 рік % від загального обсягу	2004 рік Обсяг у фактичних цінах, млн. грн.	2004 рік % від загального обсягу	2005 рік Обсяг у фактичних цінах, млн. грн.	2005 рік % від загального обсягу	Січень-вересень 2006 року Обсяг у фактичних цінах, млн. грн.	Січень-вересень 2006 року % від загального обсягу
Кошти держбюджету	7,2	3,5	11,7	4,3	10,0	2,3	10,2	2,1	8,5	2,3
Кошти місцевого бюджету	14,8	7,3	6,8	2,5	17,5	4,1	10,4	2,1	8,8	2,4
Власні кошти підприємств	141,4	69,6	196,2	72,6	282,4	65,5	273,2	56,0	214,2	58,3
Кредити банків та інші позики	11,5	5,7	13,7	5,1	35,6	8,3	68,7	14,1	42,4	11,5
Кошти іноземних інвесторів	5,8	2,9	4,4	1,6	16,9	3,9	26,8	5,5	10,5	2,9
Кошти населення на індивідуальне житлове будівництво	7,4	3,6	16,3	6,0	15,1	3,5	25,4	5,2	19,5	5,3
Інші джерела фінансування	15,2	7,5	21,1	7,8	53,4	12,4	73,2	15,0	63,5	17,3
Всього	203,3	100,0	270,2	100,0	430,9	100,0	487,9	100,0	367,4	100,0

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Можна зазначити, що протягом 2002-2005 рр. головним джерелом капітальних вкладень у м. Луцьку виступали власні кошти підприємств. Їх обсяг у структурі освоєних інвестицій збільшився з 141,4 млн. грн. у 2002 році до 273,2 тис. грн. у 2005 році. Водночас питома вага власних коштів підприємств у структурі загального обсягу інвестицій в основний капітал протягом вказаного періоду майже щорічно скорочувалась, за винятком 2003 року, та за підсумками 2005 року

становила 56,0%. Це, передусім, обумовлено майже щорічним збільшенням в структурі освоєних інвестицій питомої ваги інших джерел фінансування, а також кредитів банків та інших позик.

Структуру інвестицій в основний капітал за видами економічної діяльності у 2005 році наведено нижче (Рисунок 2.1).

Рисунок 2.1 Структура інвестицій в основний капітал за видами економічної діяльності у 2005 році, %

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Як видно з представленого рисунку найбільший обсяг інвестицій в основний капітал був освоєний за підсумками 2005 року в промисловості – 35,8% загального обсягу освоєних інвестицій, що, серед іншого, пояснюється промисловою орієнтацією міста Луцьк та активною інвестиційною діяльністю ВАТ «ЛуаЗ». Доволі великі обсяги інвестицій в основний капітал були освоєні також за таким видом економічної діяльності як операції з нерухомістю, здавання під найм та послуги юридичним особам – 25,2%, що обумовлюється динамічним розвитком житлового будівництва у місті. Значний обсяг капітальних вкладень був освоєний також у сфері оптової і роздрібно торгівлі – 18,2% загального обсягу інвестицій в основний капітал, що є наслідком постійного розширення мережі торговельних закладів у місті, в тому числі мережевих супермаркетів національного масштабу.

2.3.2. Капітальне будівництво

Основні показники будівництва в м. Луцьку наведено нижче (Таблиця 2.16).

Таблиця 2.16 Основні показники будівництва в м. Луцьк в 2002-2005 р.р

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік
Обсяг реалізованої будівельної продукції (у фактичних цінах, тис. грн.)	125 650,7	176 200,7	250 303,5	314 780,2
Кількість будівельних підприємств, одиниць	194	211	252	264
Середньорічна кількість найманих працівників у будівництві, осіб	5 877	6 343	6 982	6 746
Середньомісячна номінальна заробітна плата у будівництві, грн.	277,2	358,0	463,1	606,5

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Як видно з представлених даних обсяг, реалізованої будівельної продукції в м. Луцьку протягом 2002-2005 років постійно зростає. Порівняно з 2002 роком у 2005 році обсяг реалізованої будівельної продукції збільшився 189 129,5 тис грн., або в 2,5 рази. Зросла також і кількість будівельних підприємств – з 194 одиниць у 2002 році до 264 одиниць у 2005 році. Середньорічна кількість найманих працівників у будівництві збільшилася протягом 2002-2005 років на 869 чол., або на 14,8%. Середньомісячна номінальна заробітна плата у будівництві зросла протягом 2002-2005 рр. більше, ніж у два рази.

За інформацією Виконавчого комітету Луцької міської ради провідні позиції на ринку будівництва в місті займають 5 будівельних компаній, зокрема «Елітбуд», «Домобудівний комбінат», «Західпромбуд» та інші. Перевагою вказаних підприємств перед іншими будівельними компаніями є наявність замкнутого циклу виробничої діяльності.

У м. Луцьк розробляється новий Генеральний план розвитку, який визначатиме нові підходи до вирішення як нагальних, так і перспективних потреб міста.

Основні показники, що характеризують динаміку житлового будівництва відображує (Таблиця 2.17)

Таблиця 2.17 Основні показники житлового будівництва в м. Луцьк в 2002-2006 роках

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Введення в експлуатацію житлових будинків, тис. кв.м. загальної площі	39,7	31,3	37,4	63,6	59,2
Введення в експлуатацію індивідуальних житлових будинків, тис. кв.м. загальної площі	7,3	14,5	12,7	14,1	н/д
Кількість збудованих квартир, одиниць	488	328	414	803	н/д
Введення в експлуатацію житла на 1 000 осіб наявного населення, кв.м. загальної площі	190,2	151,8	184,6	310,7	286,5

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

За підсумками 2005 року в м. Луцьку було введено в експлуатацію 63,6 тис. кв. м. житла, що у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення складає 310,7 кв. м. Зазначений показник на 86,6% перевищує аналогічний показник по країні. Порівняно з 2004 роком, обсяг введеного в експлуатацію житла на 1000 осіб наявного населення збільшився у 2005 році на 68,3%. У 2006 році в м. Луцьк було введено в експлуатацію 59,2 тис. кв. м. житла, що у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення складає 286,5 кв. м. Зазначений показник на 54,9% перевищує середній по Україні.

Починаючи з 2002 року річний обсяг інвестицій в основний капітал збільшився у м. Луцьк з 203,3 млн. грн. до 487,9 млн. грн. у 2005 році. У січні-вересні 2006 року обсяг інвестицій в основний капітал становив 367,4 млн. грн., що у розрахунку на одного мешканця дорівнює 1 778,4 грн., та на 21,6% більше, ніж у середньому по країні за відповідний період.

У 2006 році в м. Луцьк було введено в експлуатацію 59,2 тис. кв. м. житла, що у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення складає 286,5 кв. м. Зазначений показник на 54,9% перевищує середній по Україні.

2.3.3. Іноземні інвестиції

З початку процесу інвестування в економіку м. Луцьк було залучено 223,4 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій, або 1 081,3 дол. США на одного мешканця. Зазначений показник в 2,4 рази більший, ніж в середньому по Україні.

Найбільший обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку м. Луцьк було залучено в 2006 році – 137,2 млн. дол. США (Таблиця 2.18).

Таблиця 2.18 Обсяги та темпи росту прямих іноземних інвестицій, залучених в економіку м. Луцьк у 2002-2006 рр.

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Обсяг, млн. дол. США (на кінець періоду)	48,0	74,9	80,7	86,2	223,4
Темп росту до попереднього періоду, %	105,0	156,0	107,7	106,8	У 2,6 рази більше
Обсяг, млн. дол. США (на кінець періоду), (Україна)	5 471,0	6 794,4	9 047,0	16 375,2	21 186,0
Темп росту до попереднього періоду в середньому по країні %	120,1	124,2	133,2	181,0	129,4
Обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на одного мешканця (Україна), дол. США	114	142,7	191,3	348,9	454,2
Обсяг прямих іноземних інвестицій у розрахунку на одного мешканця (Луцьк), дол. США	230,2	363,3	398,2	421,1	1 081,3

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Географічну структуру надходжень прямих іноземних інвестицій в економіку м. Луцьк в 2006 році наведено нижче (Рисунок 2.2)

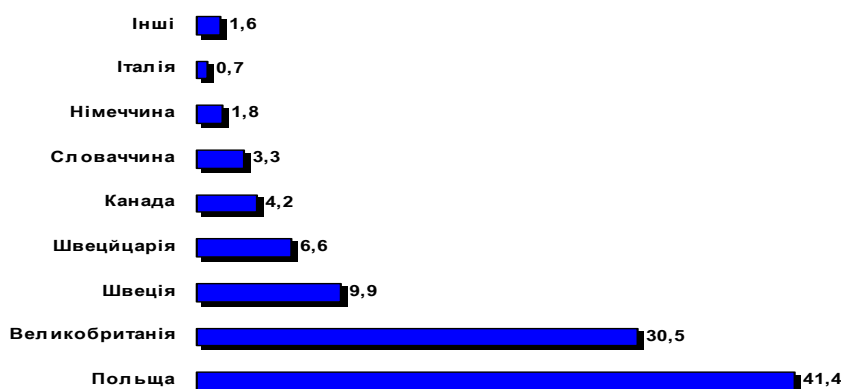

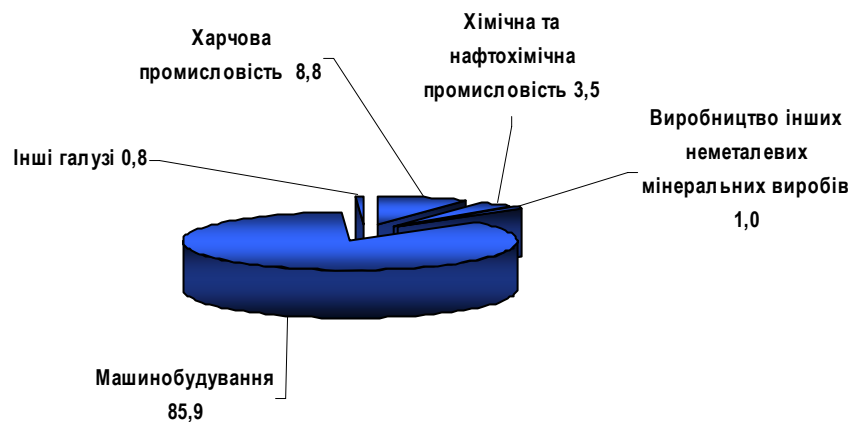
Рисунок 2.2 Географічна структура надходжень прямих іноземних інвестицій в економіку м. Луцька в 2006 році

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Як видно з рисунку, найбільший обсяг прямих іноземних інвестицій в економіку м. Луцьк було залучено з Польщі – 41,4% загального обсягу у 2006 році. Вагомими інвесторами виступають також Великобританія та Швеція, з яких надійшло відповідно 30,5% та 9,9% загального обсягу прямих іноземних інвестицій.

У галузевій структурі надходжень прямих іноземних інвестицій м. Луцьк найбільшу питому вагу має промисловість – 64,4% загального обсягу надходжень з початку інвестування. Доволі великий обсяг прямих іноземних інвестицій спрямовується також у фінансову діяльність – 29,9% загального обсягу, залученого з початку процесу інвестування.

Найпривабливішою для іноземних інвесторів галуззю промисловості є машинобудування. У розвиток цієї галузі з початку процесу інвестування було вкладено 123,5 млн. грн., або 85,9% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій, залучених у промисловість (Рисунок 2.3):

Рисунок 2.3 Структура надходжень прямих іноземних інвестицій в економіку м. Луцька за галузями промисловості, %

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Значні обсяги надходжень прямих іноземних інвестицій у машинобудування, пояснюються, насамперед нарощуванням обсягів виробництва на двох головних підприємствах галузі – ВАТ «ЛуАЗ» та ВАТ «SKF Україна» (Луцький підшипниковий завод). Зокрема уставні фонди вказаних підприємств у 2006 році були збільшені. Крім машинобудування, доволі значні обсяги прямих іноземних інвестицій було вкладено також у харчову та хімічну промисловість.

З початку процесу інвестування в економіку м. Луцька було залучено 223,4 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій, або 1 081,3 дол. США на одного мешканця. Зазначений показник в 2,4 рази більший, ніж в середньому по Україні.

У галузевій структурі надходжень прямих іноземних інвестицій м. Луцьк найбільшу питому вагу має промисловість – 64,4% загального обсягу надходжень з початку інвестування. Найбільшими іноземними інвесторами виступають Польща, Великобританія та Швеція.

2.3.4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств і організацій

Основою зовнішньої торгівлі м. Луцька є торгівля товарами. Зміни обсягів та структури зовнішньоторговельного товарообороту протягом 2002-2005 рр. та січня-листопада 2006 року характеризуються такими даними:

Таблиця 2.19 Зміни структури зовнішньоторговельного товарообороту у 2002-2005 рр. та протягом січня-листопада 2006 року

Показники	2002 р.	2003 р.	2004 р.	2005 р.	Січень-листопад 2006 рік	Темп росту в січні-листопаді 2006 року до 2005 року, %
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	320,1	551,1	800,7	710,1	640,7	90,2
Експорт товарів, млн. дол. США	83,2	140	212,1	202	212,8	105,3
Питома вага експорту в обсязі зовнішньоторговельного товарообороту, %	26,0	25,4	26,5	28,4	33,2	на 4,8 в.п. більше
Імпорт товарів, млн. дол. США	236,9	411,1	588,6	508,1	427,9	84,2
Питома вага імпорту в обсязі зовнішньоторговельного товарообороту, %	74,0	74,6	73,5	71,6	66,8	на 4,8 в.п. менше
Сальдо зовнішньоторговельного товарообороту, млн. доларів США	-153,7	-271,1	-376,5	-306,1	-215,1	70,3
Коефіцієнт покриття імпорту експортом, од.	0,4	0,3	0,4	0,4	0,5	на 0,1 в.п. більше

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Протягом 2002-2006 рр. в м. Луцьк спостерігається стале збільшення обсягу зовнішньоторговельного товарообороту. У розрахунку на одного мешканця вказаний показник за 11 місяців 2006 року дорівнює 3 101,2 дол. США та на 93,8% перевищує середній показник по країні.

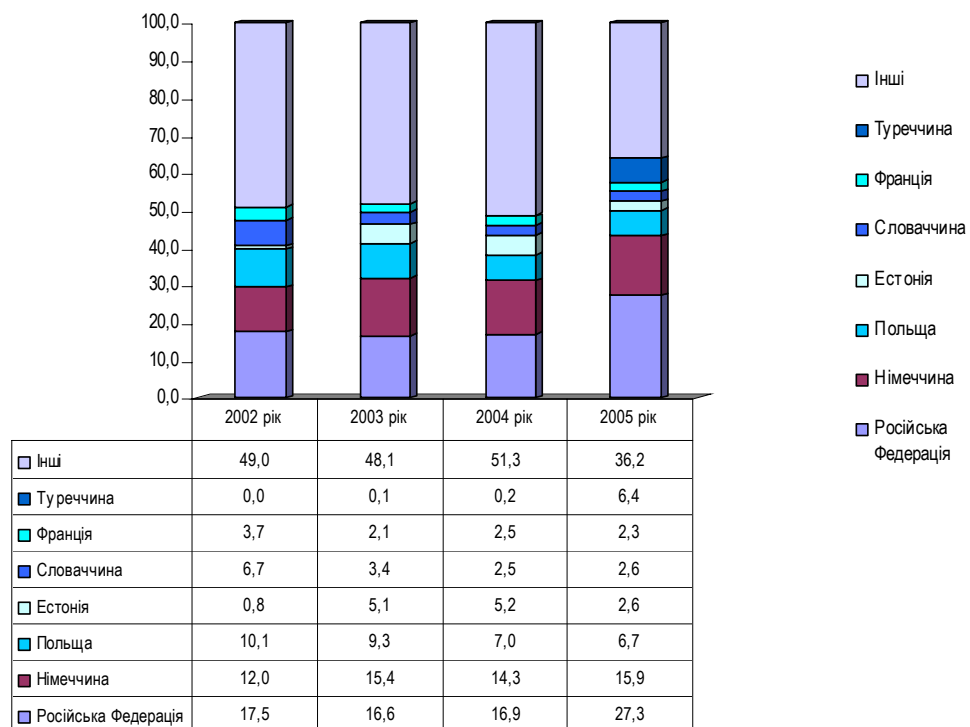
Варто зазначити, що зовнішньоторговельний товарооборот у м. Луцьк переважно забезпечується імпортною складовою. Незважаючи на те, що питома вага імпорту в структурі зовнішньоторговельного обороту протягом 2002-2006 рр. майже постійно зменшувалась, саме ця складова продовжує відігравати визначну роль в структурі зовнішньоторговельного товарообороту в м. Луцьк.

Переважання товарного імпорту над товарним експортом в м. Луцьк протягом 2002-2006 років обумовлювало щорічну наявність негативного сальдо зовнішньоторговельного товарообороту. Водночас порівняно з 2005 роком, протягом січня-листопада 2006 року негативне сальдо зовнішньоторговельного

обороту скоротилось на 91,0 млн. дол. США та складало (-) 215,1 млн. дол. США. Це, однак, було переважно спричинено зменшенням обсягу імпорту, а не суттєвим збільшенням експорту. Що стосується коефіцієнту покриття експорту імпортом, то цей показник протягом 2002-2006 рр. суттєвих змін не зазнавав та коливався в межах 0,4-0,5, од.

Географічну структуру товарного експорту м. Луцьк протягом 2002-2006 рр. ілюструє діаграма (Рисунок 2.4):

Рисунок 2.4 Географічна структура товарного експорту м. Луцьк протягом 2002-2005 рр., у %

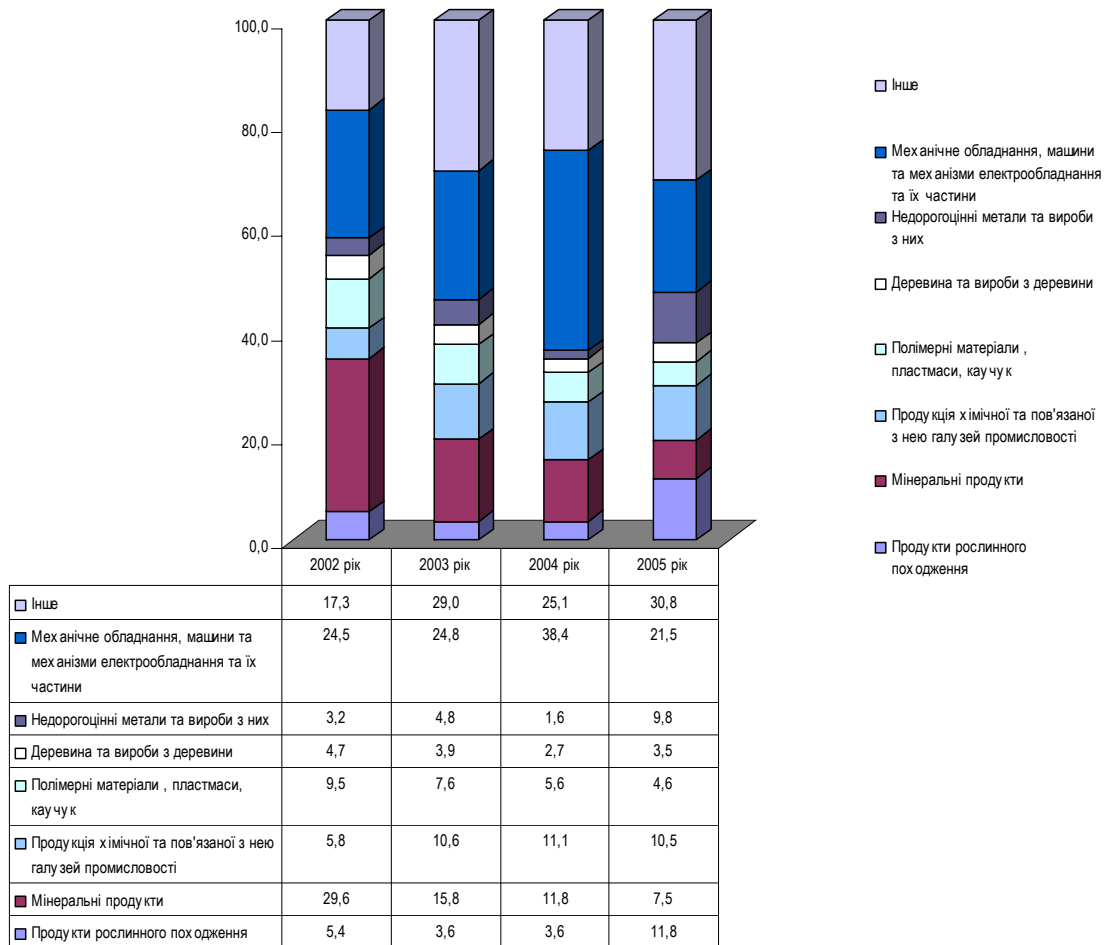
Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Як видно з діаграми, найбільшими країнами-експортерами товарів, вироблених в м. Луцьк протягом 2002-2006 рр. виступали Російська Федерація (РФ), Німеччина та Польща. У 2002 р. на ці країни припадало відповідно 17,5%; 12,0% та 10,1% луцького експорту. Водночас у 2005 році, географічна структура товарного експорту м. Луцька дещо змінилась. Суттєво, на 9,8% зросла питома вага Російської Федерації.

Слід також зазначити, відчутне збільшення питомої ваги Туреччини в структурі товарного експорту підприємств та організацій м. Луцька. Якщо в 2002-2003 рр. питома вага експортних поставок до Туреччини становила відповідно 0,0% та 0,1%, то починаючи з 2005 року, ця країна стає одним з головних торговельних партнерів Луцька. За підсумками 2006 року до Туреччини було експортовано товарів на загальну суму 46,3 млн. дол. США. Відповідно питома вага країни в структурі

товарного експорту м. Луцьк вже складала 21,8%. Збільшення поставок до Туреччини насамперед відбулося за рахунок нарощування обсягів експорту таких товарів як металобрухт, сухе молоко та деревина.

Товарну структуру експортних поставок підприємств і організацій м. Луцьк протягом 2002-2006 рр. відображує діаграма (Рисунок 2.5):

Рисунок 2.5 Товарна структура експорту м. Луцьк протягом 2002-2005 рр., %

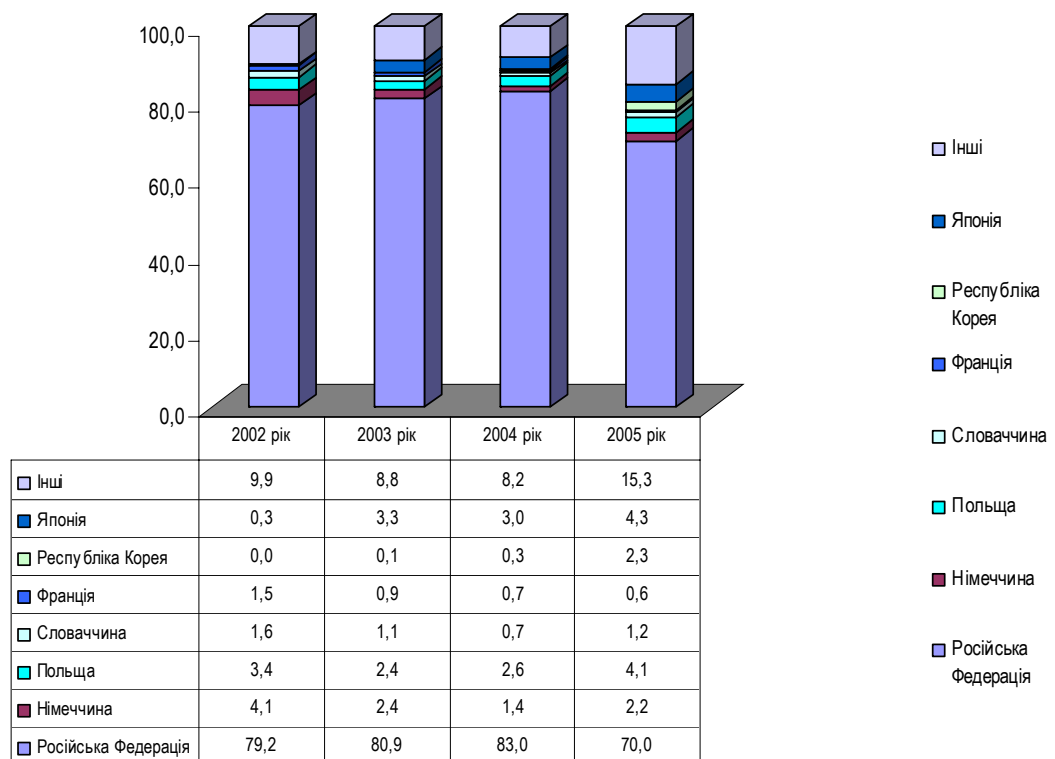
Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Як видно з діаграми, основу луцького товарного експорту формують механічне обладнання, машини та механізми, продукція хімічної та металургійної промисловості, а також продукти рослинного походження.

Протягом 2002-2004 рр. питома вага механічного обладнання в товарній структурі експорту м. Луцька збільшувалась, що пов'язано з нарощуванням експортних поставок такими підприємства як ВАТ «ЛУАЗ» та «СКФ Україна». Разом з цим, у 2005 році обсяг експорту механічного обладнання зменшився на 38,1 млн. дол. США, порівняно з 2004 р., що призвело до зменшення питомої ваги

цієї товарної групи в структурі експорту на 16,9%. Обсяги поставок продукції хімічної промисловості протягом 2002-2004 рр. постійно збільшувались, що, відповідно, позначалось на питомій вазі зазначеної товарної групи в структурі експорту. Однак у 2005 році, обсяг експорту продукції хімічної промисловості скоротився на 2,4 млн. дол. США, порівняно з 2004 р. що призвело до незначного зменшення його питомої ваги в загальній структурі товарно експорту підприємств та організацій м. Луцьк.

Географічну структуру товарного імпорту м. Луцьк ілюструє діаграма (Рисунок 2.6):

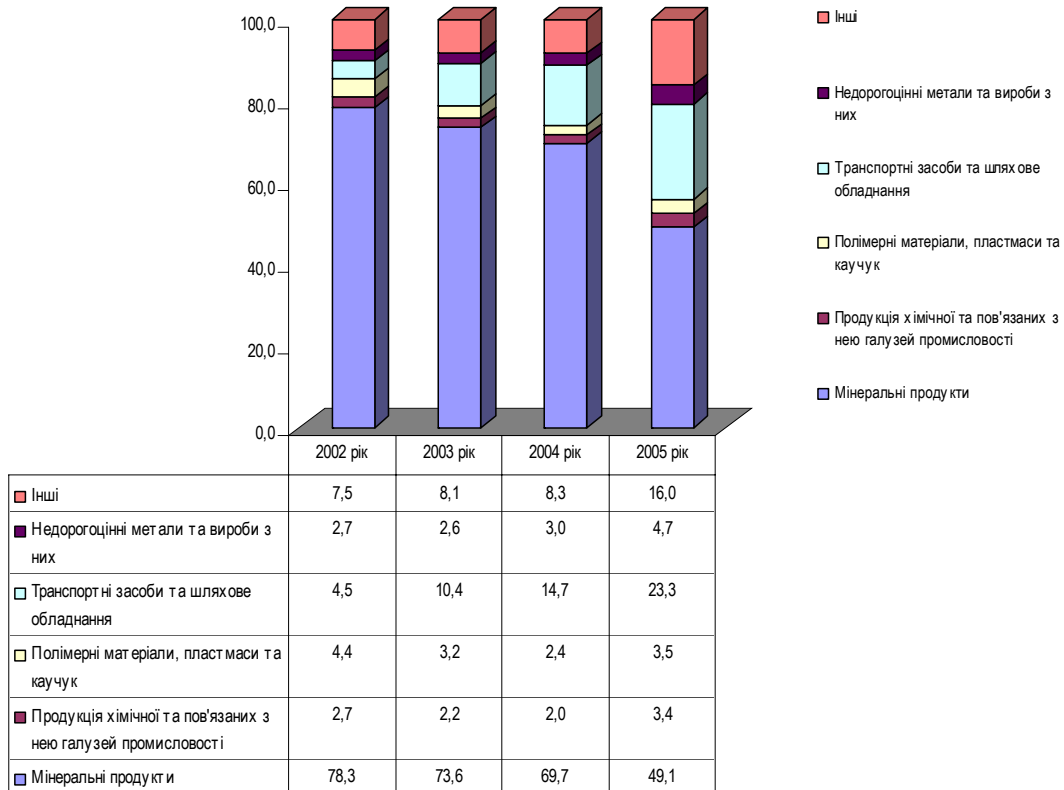

Рисунок 2.6 Географічна структура товарного імпорту м. Луцьк протягом 2002-2006 рр., %

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Протягом 2002-2005 років найбільшими країнами-імпортерами товарів до м. Луцьк теж виступали Російська Федерація, Польща та Німеччина та Японія. У 2002 році на вказані країни припадало, відповідно 79,2%; 3,4%; 4,1% та 0,3% товарного імпорту м. Луцька. У 2005 році пропорції у поставках товарів до м. Луцька між цими країнами дещо змінились. Російська Федерація продовжує залишатися найбільшим експортером товарів до м. Луцьк, хоча її питома вага в загальній структурі поставок зменшилась до 70,0%. Варто також відзначити поступове зростання обсягів товарного імпорту з Республіки Корея протягом 2002-2005 рр.

Зміни в товарній структурі імпорту м. Луцьк ілюструє діаграма (Рисунок 2.7):

Рисунок 2.7 Товарна структура імпорту м. Луцьк протягом 2002-2005 рр, %

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Як видно з рисунку, основу товарного імпорту м. Луцьку протягом 2002-2005 рр. формували мінеральні продукти. Водночас питома вага цієї товарної групи протягом 2002-2005 рр. в структурі товарного імпорту зменшувалась та становила в 2005 році 49,1%, проти 78,3% у 2002 році. Натомість протягом вказаного періоду, в структурі товарного імпорту м. Луцьк суттєво зросла питома транспортних засобів та шляхового обладнання – з 4,5% у 2002 році до 23,3% у 2005 році.

Основні показники, що характеризують зовнішню торгівлю послугами м. Луцьк наведено нижче (Таблиця 2.20):

Таблиця 2.20 Зміни структури зовнішньої торгівлі послугами у 2002-2005 році у м. Луцьк

Показники	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік
Зовнішньоторговельний оборот (послуги), млн. доларів США	3,0	5,7	8,8	17,9
Експорт послуг, млн. дол. США	1,4	2,3	2,5	6,6
Питома вага експорту в обсязі зовнішньоторговельного обороту послугами, %	46,7	40,4	28,4	36,9
Імпорт послуг, млн. дол. США	1,6	3,4	6,3	11,3
Питома вага імпорту в обсязі зовнішньоторговельного обороту послугами, %	53,3	59,6	71,6	63,1
Сальдо зовнішньоторговельного обороту послугами, млн. доларів США	-0,2	-1,1	-3,8	-4,7
Коефіцієнт покриття імпорту експортом, од.	0,9	0,7	0,4	0,6

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Незважаючи на те, що обсяг зовнішньоторговельного обороту послугами м. Луцьк протягом 2002-2005 рр. постійно зростає, його питома вага в структурі загального зовнішньоторговельного обороту в 2005 році (товари+послуги) є незначною – 2,7%. Імпорт послуг протягом 2002-2005 рр. зростає швидшими темпами, ніж експорт, а відтак сальдо зовнішньоторговельного обороту послугами м. Луцьк завжди було негативним. Коефіцієнт покриття імпорту експортом за протягом 2002-2005 рр. щорічно зменшувався та у 2005 році становив 0,6 од. Найбільшу питому вагу в структурі експорту та імпорту послуг займають транспортні послуги.

Протягом 2002-2006 рр. в м. Луцьк спостерігається стале збільшення обсягу зовнішньоторговельного товарообороту. У розрахунку на одного мешканця вказаний показник за 11 місяців 2006 року дорівнює 3 101,2 дол. США та на 93,8% перевищує середній показник по країні.

Зовнішньоторговельний товарооборот у м. Луцьк переважно забезпечується імпортною складовою. Незважаючи на те, що питома вага імпорту в структурі зовнішньоторговельного обороту протягом 2002-2006 рр. майже постійно зменшувалась, саме ця складова продовжує відігравати визначну роль в структурі зовнішньоторговельного товарообороту в м. Луцьк.

Найбільшими зовнішньоторговельними партнерами міста Луцьк як в експорті, так і в імпорті протягом 2002-2005 рр. виступали Російська Федерація, Німеччина та Польща.

Оснoву луцького товарного експорту протягом 2002-2005 років формували механічне обладнання, машини та механізми, продукція хімічної та металургійної промисловості, а також продукти рослинного походження. В структурі товарного імпорту м. Луцьк протягом вказаного періоду переважали мінеральні продукти, полімерні матеріали, транспортні засоби та шляхове обладнання.

Найбільшу питому вагу в структурі експорту та імпорту послуг м. Луцьк займають транспортні послуги.

2.4. Невиробничий сектор

2.4.1. Торгівля і громадське харчування

Головним показником, який характеризує стан торговельної мережі і сфери громадського харчування міста Луцьк, є обсяг роздрібного товарообороту. Постійне підвищення рівня середньої заробітної плати сприяло сталому зростанню обсягу роздрібного товарообороту торговельної мережі протягом 2002-2006 рр.

Динаміку основних показників, які характеризують сферу роздрібного товарообороту, наведено нижче.

Таблиця 2.21. Роздрібний товарооборот в м. Луцьк за 2002-2006 рр.

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Роздрібний товарооборот, всього, тис. грн.	372 717,0	482 616,0	602 738,0	817 763,0	1 102 400,0
Темпи росту роздрібного товарообігу в м. Луцьку до попереднього року, %	121,2	129,5	124,9	135,7	134,8
Темпи росту роздрібного товарообігу в країні до попереднього року, %	114,8	120,5	120,0	123,0	125,3
Роздрібний товарообіг у розрахунку на 1 мешканця в м. Луцьку, гривень	1 797,0	2 361,0	2 974,0	4 011,0	5 335,9
Роздрібний товарообіг у розрахунку на 1 мешканця в країні, гривень	816,8	1 027,1	1 390,4	1 958,3	2 650,0

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

За підсумками 2006 року обсяг роздрібного товарообороту в м. Луцьк становив 1 102,4 тис. грн. У розрахунку на одного мешканця, вказаний показник становить 5 335,9 грн., та є у 2 рази більшим, ніж в середньому по Україні. Як видно з таблиці, протягом 2002-2006 рр. обсяг роздрібного товарообороту в м. Луцьк зростав більшими темпами, ніж в середньому по країні.

Разом з тим, мережа роздрібної торгівлі підприємств-юридичних осіб в 2002-2005 роках зменшувалась (Таблиця 2.22).

Таблиця 2.22 Мережа роздрібної торгівлі підприємств-юридичних осіб

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Кількість об'єктів роздрібної торгівлі, одиниць	520	488	482	458	317
з них магазини, одиниць	304	283	301	303	227
торгова площа магазинів, тис. кв. м.	33,6	35	40,7	53,8	н/д
кіоски (палатки), одиниць	216	205	181	155	90

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Кількість об'єктів роздрібної торгівлі у 2005 році зменшилась порівняно з 2002 роком на 62 одиниці. Насамперед це відбулося за рахунок зменшення кількості кіосків (палаток) – їх кількість у 2005 році зменшилась, порівняно з 2002 роком на 61 одиницю. В свою чергу кількість магазинів зменшилась лише на 1 одиницю. Водночас торгова площа магазинів протягом 2002-2005 років щорічно зростала та за підсумками 2005 року складала 53,8 тис. кв.м.

Для м. Луцька характерною є наявність доволі великої мережі супермаркетів, яка налічує 25 одиниць. Зокрема, в 2006 році розпочав роботу супермаркет по торгівлі будівельними матеріалами «ДомоТОП». У місті також функціонують такі торгові центри як «Ювант», «Гостинець», «Глобус», «Імідж», «Слон». У 2006 році в м. Луцьку розпочали діяльність супермаркети двох мереж національного масштабу – «Кишеня» та «Сільпо».

Щорічне скорочення характерним було і для мережі ресторанного господарства підприємств-юридичних осіб в м. Луцьк. Порівняно з 2002 роком, кількість об'єктів ресторанного господарства зменшилась у 2005 році на 17 одиниць. Зменшилась також і кількість посадкових місць в об'єктах ресторанного господарства – з 16 400 у 2002 році до 16 256 у 2005 році.

Таблиця 2.23 Мережа ресторанного господарства підприємств-юридичних осіб

Показник	2002 рік	2003 рік	2004 рік	2005 рік	2006 рік
Кількість об'єктів ресторанного господарства, одиниць	210	203	190	193	169
кількість місць у мережі ресторанного господарства, тис. одиниць	16,4	15,6	15,7	16,3	19,1

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Слід зазначити, що вагомі позиції в загальній структурі мережі роздрібної торгівлі та ресторанного господарства займають підприємства – фізичні особи (Таблиця 2.24):

Таблиця 2.24 Мережа роздрібної торгівлі та ресторанного господарства підприємств-фізичних осіб у 2006 році

Показник	2006 рік
<i>Кількість об'єктів роздрібної торгівлі та ресторанного господарства, одиниць</i>	530
Магазини, одиниць	253
Об'єкти ресторанного господарства, одиниць	125
Кіоски, одиниць	152

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Зокрема за підсумками 2006 року питома вага магазинів, що належать підприємцям-фізичним особам в загальній кількості мережі роздрібної торгівлі складала 52,7%; питома вага об'єктів ресторанного господарства, що належать підприємцям-фізичним особам – 42,5%; питома вага кіосків - відповідно 62,8%.

За підсумками 2006 року обсяг роздрібного товарообороту в м. Луцьк становив 1 102,4 тис. грн. У розрахунку на одного мешканця, вказаний показник становить 5 335,9 грн., та є у 2 рази більшим, ніж в середньому по Україні.

2.4.2. Житлово-комунальне господарство міста

У галузі житлово-комунального господарства міста працюють 17 підприємств, в тому числі 9 житлово-комунальних підприємств, які обслуговують 1 695 будинків. Загальна площа житлового фонду, що обслуговується цими підприємствами складає 2 678,6 тис. кв. м. Загальна площа житлового фонду м. Луцьк складає 3,7 млн. кв. м. Відповідного на одного мешканця припадає в середньому 18,1 кв. м. загальної житлової площі.

Основним підприємством, яке здійснює централізоване теплопостачання та забезпечення мешканців міста гарячою водою є ДКП «Луцьктепло». На балансі підприємства знаходиться 65 котелень, 51 тепловий пункт. Протяжність тепломереж складає 169,5 км. Середньоспискова чисельність працюючих на підприємстві в 2006 році становила 1 117 чол., середньомісячна заробітна плата одного працівника підприємства – 908,9 грн.

Рівень відшкодування тарифами собівартості послуг з теплопостачання, які надає ДКП «Луцьктепло» склав у 2006 році 96,2% та збільшився, порівняно з 2005 роком на 4,5 в.п. Протягом 2004-2006 років тарифи на послуги ДКП «Луцьктепло» змінювались тричі (Таблиця 2.25)

Таблиця 2.25 Зміна тарифів на послуги по підприємству ДКП «Луцьктепло», грн., з ПДВ

Вид послуг/од. виміру	з 31.01.2004 року	з 01.01.2006 року	з 01.09.2006 року
Теплоенергія (1 Гкал)	81,9	100,5	174,72
Централізоване опалення - повний	1,72	2,28	3,96
Опалювальний період	1,16	1,48	2,58
Міжопалювальний період	0,56	0,8	1,38
Гаряча вода (куб.м.)	3,6	4,75	9,29

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Як видно з таблиці тарифи на послуги з реалізації теплової енергії протягом 2004-2006 рр. зросли в 2,13 рази; тарифи на послуги з централізованого опалення – в 2,3 рази, тарифи за гарячу воду – в 2,6 рази.

При цьому слід зауважити, що незважаючи на підвищення тарифів, ступінь проплати населення за послуги з теплопостачання та опалення залишається досить високим. Так у жовтні 2006 року послуги з опалення та забезпечення гарячою водою було сплачено відповідно на 94,6% та 87,4%. У листопаді 2006 року ступінь проплати за вказані послуги склав відповідно 91,8% та 96,6%. У грудні 2006 року ступінь проплати за опалення склав 91,8%, а за послуги з забезпечення гарячою водою 92,7%.

Слід також зазначити, що у 2006 році підприємству ДКП «Луцьктепло» було виділено 600,0 тис. грн. з місцевого бюджету та 1 671,2 тис. грн. з Державного бюджету на відшкодування різниці в тарифах на послуги з надання населенню теплової енергії.

Водопостачання та водовідведення в м. Луцьк забезпечує КП «Луцькводоканал». Рівень відшкодування тарифами собівартості послуг з водопостачання склав у 2006 році 91,6% та збільшився, порівняно з 2005 роком на 2,7 в.п. У свою чергу рівень відшкодування тарифами собівартості послуг з водовідведення склав у 2006 році 92,9% та збільшився, порівняно з 2005 роком на 7,5 в.п. Протягом 2004-2006 років тарифи на послуги з водопостачання та водовідведення змінювались тричі (Таблиця 2.26):

Таблиця 2.26 Зміна тарифів на житлово-комунальні послуги по підприємству КП "Луцькводоканал", грн., з ПДВ

Вид послуг/од. виміру	2004	з 01.08.2005 року	з 01.01.2007 року
Вода (куб.м.)	0,67	0,92	1,38
Каналізація (куб.м.)	0,5	0,74	1,11

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Як видно з таблиці послуги з водопостачання та водовідведення протягом 2004-2006 рр. зросли в середньому у 2 рази. При цьому, як і випадку з послугами з теплопостачання та опалення, ступінь проплати населення за послуги з водовідведення є на значному рівні. Так у жовтні 2006 року послуги з водовідведення було сплачено на 87,4%. У листопаді 2006 року показник

проплати вказаних послуг збільшився на 3,7 в.п. та склав 91,1%. У грудні того ж року зазначений показник склав 90,8%. Слід зазначити, що у 2006 році КП «Луцькводоканал» з Державного бюджету було виділено 2 301,2 тис. грн. на відшкодування різниці в тарифах на послуги з водопостачання для населення.

Обслуговування житлового фонду в місті Луцьку здійснюють 9 житлово-комунальних підприємств. Одне з цих підприємств – Товариство «М.Ж.К.» ЛТД здійснює також обслуговування ліфтів. Рівень відшкодування тарифами собівартості послуг з утримання будинків та прибудинкових територій склав у 2006 році 109,8% та збільшився, порівняно з 2005 роком на 25,2 в.п. Протягом 2004-2006 рр. тарифи на послуги з утримання будинків та прибудинкових територій змінювались двічі (Таблиця 2.27)

Таблиця 2.27 Зміна тарифів на житлово-комунальні послуги по житлово-експлуатаційним підприємствам м. Луцьк, грн. з ПДВ

Вид послуг/од. виміру	з 01.01.2004 року	з 01.01.2006 року
Утримання будинків та прибудинкових територій		
у будинках без ліфтів (1 кв.м загальної площі житла)	0,37	0,73
у будинках з ліфтами (1 кв.м загальної площі житла)	0,5	0,91

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Таким чином протягом 2004-2006 рр. тарифи на послуги з утримання будинків та прибудинкових територій в будинках без ліфтів зросли в 2 рази, в будинках з ліфтами – в 1,8 рази. Ступінь проплати населення за послуги з утримання будинків у жовтні 2006 року склав 99,5%. У листопаді того ж року цей показник збільшився на 1,9 в.п. та склав 101,4%. В грудні 2006 року ступінь проплати населення за послуги з утримання будинків дорівнював 91,8%.

За інформацією Виконавчого комітету Луцької міської ради в кінці лютого 2007 року тарифи на всі види комунальних послуг було знижено на 10,0%. При цьому слід відзначити, що в структурі тарифів на житлово-комунальні послуги в м. Луцьк закладена інвестиційна складова, спрямована на покриття майбутніх видатків, пов'язаних з відновленням інженерних мереж.

З метою упередження виникнення у майбутніх періодах проблем з вивозом та переробкою сміття, міська влада намагається залучити інвесторів для будівництва сміттєпереробного заводу. При цьому за інформацією Виконавчого комітету Луцької міської ради ресурсу міського сміттєзвалища ще може вистачити на 10 років.

Для житлово-комунального господарства м. Луцька характерна низка проблем, в цілому типових для переважної більшості міст України. Сюди, передусім, відноситься знос основних засобів, в тому числі інженерних мереж будинків, та відсутність у необхідних обсягах коштів для їх оновлення. Крім цього, за інформацією Виконавчого комітету Луцької міської ради в місті запланована передача внутрішньо домових мереж на баланс КП «Луцькводоканал» та ДКП «Луцьктепло», у зв'язку з чим виникає необхідність значних капітальних

вкладень. Зокрема, станом на 01.01.2007 р. в м. Луцьк нараховується 221 ветхий будинок. Значних коштів потребує також відновлення інженерної інфраструктури міста (дороги, освітлення, дахи).

Незважаючи на підняття тарифів на житлово-комунальні послуги, ступінь проплати населення за їх надання є високим. У грудні 2006 року ступінь проплати за опалення склав 91,8%; за послуги з забезпечення гарячою водою – 92,7%; за послуги з водовідведення – 90,8%; за послуги з утримання будинків – 91,8%.

Для житлово-комунального господарства м. Луцька характерна низка проблем, в цілому типових для переважної більшості міст України. Це, зокрема, знос основних засобів, в тому числі інженерних мереж будинків, та відсутність у необхідних обсягах коштів для їх оновлення. Додаткова необхідність значних капітальних вкладень виникає також у зв'язку з запланованою передачею внутрішньодомових мереж на баланс КП «Луцькводоканал» та ДКП «Луцьктепло». Значних коштів потребує також відновлення інженерної інфраструктури міста (дороги, освітлення, дахи).

3. НЕРУХОМЕ МАЙНО МІСТА

3.1. *Нерухоме майно, що перебуває в комунальній власності*

З метою наповнення бюджету розвитку, за рахунок якого здійснюються капітальні вкладення місцевого бюджету, місто щорічно виставляє на приватизацію майно, яке перебуває в комунальній власності. Перелік об'єктів комунальної власності міста, що підлягають приватизації, затверджується рішенням міської ради. При цьому, визначення ціни об'єкта здійснюється за методикою оцінки вартості майна, затвердженої Кабінетом Міністрів України.

Загальна площа будівель і споруд, які знаходяться у комунальній власності складає станом на 01.07.2006 р. 744,9 тис. кв. м. Протягом 2002-2006 рр. містом було відчужено 256 об'єктів. При цьому динаміка надходжень до бюджету міста від відчуження майна носить стабільний характер:

- 2002 рік – 3 548,9 тис. грн. (приватизовано 68 об'єктів загальною площею 11 595,3 кв. м., всі – шляхом викупу);
- 2003 рік – 696,2 тис. грн. (приватизовано 53 об'єкти загальною площею 3 086,2 кв. м., всі – шляхом викупу);
- 2004 рік – 3 617,3 тис. грн. (приватизовано 55 об'єктів загальною площею 7 865,2 кв. м., всі – шляхом викупу);
- 2005 рік – 3 614,7 тис. грн. (приватизовано 49 об'єктів загальною площею 7442,9 кв. м., 44 об'єкти – шляхом викупу, 5 – на конкурсній основі);
- 2006 рік – 6 004,8 тис. грн. (приватизовано 31 об'єкт загальною площею 4 875,8 кв. м., 29 об'єктів – шляхом викупу, 1 об'єкт – на конкурсній основі, 1 об'єкт – через аукціон).

Як видно з наведених даних обсяг надходжень до бюджету міста від приватизації комунального майна постійно зростає. За інформацією Виконавчого комітету Луцької міської ради це пов'язано із застосуванням нового підходу щодо забезпечення процесу приватизації майна, який полягає у забезпеченні прозорості процесу та впровадженні нової методики оцінки майна.

Станом на кінець 2006 року у м. Луцьк діє більше 500 договорів на оренду комунального майна загальною площею більше 58 тис. кв. м. Обсяг надходжень від оренди комунального майна у 2006 році збільшився в 3,5 рази, порівняно з 2005 роком. Це стало можливим завдяки впровадженню нової методики визначення орендних ставок та застосування практики конкурсів на оренду майна в центральній частині міста.

3.2. Земельні ресурси

Загальна площа земель в межах міста станом на 01.01.2007 року складає 4 161 га., з яких 633,3 га знаходяться у приватній власності. Із загальної площі:

- 1 288 га – землі, надані громадян у власність та користування;
- 1 039 га – землі закладів освіти, науки, фізичної культури та спорту, соціального забезпечення тощо;
- 444 га – землі промислових та інших підприємств;
- 90 га – землі частин, підприємств, організацій, установ та навчальних закладів оборони;
- 119 га – землі організацій, підприємств і установ природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення;
- 29 га – землі спільних підприємств, міжнародних об'єднань і організацій з участю українських, іноземних юридичних і фізичних осіб;
- 1 024 га – землі загального користування.

Площа земель несільськогосподарського призначення, проданих у власність за 2002-2006 роки, складає 192,3 га. Протягом вказаного періоду було укладено 265 договорів купівлі-продажу земельних ділянок. Обсяг надходжень до бюджету міста від продажу землі протягом 2002-2006 рр. складає 32 664,9 тис. грн.:

- 2002 рік – 2 747,4 тис. грн.;
- 2003 рік – 3 664,1 тис. грн.;
- 2004 рік – 8 579,1 тис. грн.;
- 2005 рік – 8 036,4 тис. грн.;
- 2006 рік – 9 637,9 тис. грн.

Обсяг надходжень до бюджету міста від орендної плати за землю протягом 2002-2006 рр. становить 6 131,9 тис. грн.:

- 2002 рік – 355,1 тис. грн.;
- 2003 рік – 556,6 тис. грн.;

- 2004 рік – 932,6 тис. грн.;
- 2005 рік – 1 436,2 тис. грн.;
- 2006 рік – 2 851,5 тис. грн.

Загальна площа будівель і споруд, які знаходяться у комунальній власності складає станом на 01.07.2006 р. 744,9 тис. кв. м. Протягом 2002-2006 рр. містом було відчужено 256 об'єктів, загальною вартістю 17 481,9 тис. грн.

Загальна площа земель в межах міста станом на 01.01.2007 року складає 4 161 га., з яких 633,3 га знаходяться у приватній власності. Обсяг надходжень до бюджету міста від продажу землі протягом 2002-2006 рр. складає 32 664,9 тис. грн. Обсяг надходжень до бюджету міста від орендної плати за землю протягом 2002-2006 рр. становить 6 131,9 тис. грн.

4. БЮДЖЕТ МІСТА

4.1. Бюджетна система України

Засади бюджетної системи України, її структура, принципи, правові основи функціонування, основи бюджетного процесу і міжбюджетних відносин та відповідальність за порушення бюджетного законодавства визначені Бюджетним Кодексом України. Окрім Бюджетного Кодексу нормативно-правовими актами, які регулюють бюджетні відносини, є:

- Конституція України – основний закон України, у якому визначені базові поняття бюджету, бюджетної системи держави, повноваження та функції органів влади в частині бюджетних відносин на всіх рівнях;
- Закон про Державний бюджет України – документ, у якому розподіляються доходи та видатки держави на суспільні потреби, розмір та цільове спрямування цих видатків, а також розподіляються доходи та видатки між Державою та адміністративно-територіальними одиницями;
- інші закони, які регулюють бюджетні правовідносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів та розгляду звітів про виконання бюджету, а також контролю за виконанням бюджету;
- нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, прийняті на базі і з метою виконання Бюджетного Кодексу та інших законів України, які регулюють бюджетні відносини;
- нормативно-правові акти центральних органів виконавчої влади, прийняті на базі та з метою виконання Бюджетного Кодексу, інших законів України, які регулюють бюджетні відносини;
- рішення органів місцевого самоврядування, прийняті у відповідності з Бюджетним Кодексом та нормативно-правовими актами, які регулюють бюджетні відносини;
- нормативно-правові акти, які регулюють податкове законодавство та опосередковано впливають на бюджетні відносини.

Бюджетна система України є сукупністю Державного бюджету та місцевих бюджетів, яка побудована з урахуванням економічних відносин, державного та адміністративно-територіальних устроїв і врегульована нормами права. Місцевими бюджетами визнаються бюджет Автономної республіки Крим, обласні, районні бюджети, бюджети районів у містах та бюджети місцевого самоврядування.

Бюджет м. Луцьк є бюджетом місцевого самоврядування.

4.1.1. Бюджетні відносини між державою та місцевими органами управління

Відповідно до Бюджетного кодексу, держава несе відповідальність за всі видатки загальнонаціонального масштабу, а саме видатки на державне управління, законодавчу, судову та виконавчу владу, міжнародну діяльність, фундаментальні та прикладні дослідження, національну оборону, правоохоронну діяльність та інші програми, які мають виключно державне значення. Міська рада здійснює управління значною частиною видатків у соціальних сферах.

Чинним законодавством передбачено, що для виконання делегованих повноважень за місцевими радами закріплюється ряд загальнодержавних податків та зборів, включаючи такі, як податок на доходи фізичних осіб, плата за землю, плата за видачу ліцензій та сертифікатів, податок на прибуток підприємств, які перебувають у комунальній власності, місцеві податки та збори, тощо. Бюджетний кодекс передбачає, що надходження від певних загальнодержавних податків, отриманих у рамках юрисдикції місцевої ради, розподіляються між Державним бюджетом, обласним бюджетом та місцевим бюджетом або повністю залишаються в місцевому бюджеті.

Крім цього, існують міжбюджетні трансферти з Державного бюджету в місцевий бюджет. Міжбюджетні трансферти представлені у формі дотацій (дотації вирівнювання, інші дотації) або різноманітних цільових субвенцій. Дотації вирівнювання є особливістю бюджетної системи України, за допомогою яких держава надає кошти бюджетам певних регіонів та міст України, планові надходження яких є недостатніми для фінансування необхідних витрат у відповідному бюджетному році. Субвенції з Державного бюджету зараховуються безпосередньо в місцевий бюджет на визначені цілі з попередньо визначеними строками та умовами використання.

При формуванні Міністерством фінансів України прогнозних показників місцевих бюджетів за доходами і видатками, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів на відповідний рік, у разі перевищення прогнозного обсягу доходів над розрахунковим обсягом видатків місцевого бюджету, установлюється обсяг коштів, що підлягає передачі з бюджету міста до Державного бюджету.

Також, згідно з Бюджетним кодексом, для покриття касових розривів, що виникають під час виконання загального фонду місцевого бюджету, а саме пов'язаних із забезпеченням фінансування захищених статей видатків, місцева рада, або місцева державна адміністрація за рішенням місцевої ради, може отримувати короткотермінові позички у фінансово-кредитних установах на термін до трьох місяців. Крім того, відповідно до нормативних актів Державного казначейства України, які розробляються щорічно на виконання Законів України про Державний бюджет на відповідний рік, місцевий бюджет може отримувати короткотермінові позички на договірних умовах з єдиного казначейського рахунку без нарахування відсотків за користування цими коштами.

4.1.2. Бюджетний процес

Згідно з Бюджетним Кодексом (глави 12), бюджетний процес складається з таких стадій:

Міністерство фінансів України доводить виконавчому комітету особливості складання розрахунків до проекту бюджету на наступний бюджетний період.

Виконавчий комітет зобов'язаний надати необхідну інформацію Міністерству фінансів України - для проведення розрахунків обсягів міжбюджетних трансфертів і інших показників, Верховній Раді України - для перевірки вірогідності цих розрахунків.

Згідно з типовою формою бюджетних запитів, визначеною Міністерством фінансів України, місцеве фінансове управління розробляє та доводить до головних розпорядників бюджетних коштів інструкції з підготовки бюджетних запитів.

Головні розпорядники бюджетних коштів організують розробку бюджетних запитів для подання місцевому фінансовому управлінню у встановлений термін та порядок. Головні розпорядники бюджетних коштів несуть відповідальність за своєчасність, вірогідність та зміст поданих місцевому фінансовому органу бюджетних запитів, які мають містити всю інформацію, необхідну для аналізу показників проекту місцевого бюджету, згідно з вимогами місцевого фінансового органу.

Фінансове управління на будь-якому етапі складання й розгляду проекту бюджету проводить аналіз бюджетних запитів, поданих головними розпорядниками бюджетних коштів, з точки зору його відповідності меті, пріоритетності, а також дієвості й ефективності використання бюджетних засобів. На основі результатів аналізу, начальник фінансового управління приймає рішення щодо включення бюджетного запиту до пропозиції проекту місцевого бюджету перед поданням його на розгляд.

Після схвалення Кабінетом Міністрів України проекту Закону про Державний бюджет України Міністерство фінансів України доводить виконавчому комітету міста розрахунки прогнозних обсягів міжбюджетних трансфертів, методику їх визначення та інші показники, необхідні для складання проекту бюджету, а також пропозиції щодо форми проекту рішення про бюджет (типова форма рішення).

У тижневий термін після ухвалення закону про Державний бюджет України в другому читанні Кабінет Міністрів України доводить виконавчому комітету міста положення та показники міжбюджетних відносин (обсяги міжбюджетних трансфертів і текстові статті, що визначають особливості міжбюджетних відносин на наступний бюджетний період), які були проголосовані Верховною Радою України при прийнятті проекту Закону про Державний бюджет України в другому читанні.

На підставі інформації, а також відповідних даних управлінь та служб, місцеве фінансове управління готує проект рішення про бюджет міста, який надалі виноситься на сесію міської ради.

Міська рада при затвердженні бюджету повинна враховувати обсяги міжбюджетних трансфертів та інші положення, що були затверджені Верховною Радою України при прийнятті проекту Закону про Державний бюджет України в другому читанні.

Міський бюджет на наступний бюджетний період затверджується відповідними рішеннями міської ради не пізніше ніж у двотижневий термін після офіційного опублікування Закону про Державний бюджет України.

Фінансове управління міської ради здійснює загальну організацію та управління виконання бюджету, координує діяльність учасників бюджетного процесу з питань виконання бюджету.

Казначейське обслуговування бюджету здійснюється відділенням українського державного казначейства.

Бюджет виконується за розписом, що затверджується начальником фінансового управління (до затвердження розпису затверджується тимчасовий розпис на відповідний період). Начальник фінансового управління протягом бюджетного періоду забезпечує відповідність розпису бюджету встановленим бюджетним призначенням.

Фінансове управління в процесі виконання місцевого бюджету за доходами здійснює прогнозування та аналіз доходів бюджету.

Податки, збори (обов'язкові платежі) та інші доходи бюджету зараховуються безпосередньо на рахунок бюджету, відкритий у відділенні Державного казначейства, і не можуть акумулюватися на рахунках органів стягнення. Органи стягнення забезпечують своєчасне та в повному обсязі надходження до місцевих бюджетів податків та зборів (обов'язкових платежів) та інших доходів відповідно до законодавства.

Стадіями виконання бюджету міста за видатками визнаються: встановлення бюджетних асигнувань розпорядникам бюджетних коштів на основі затвердженого бюджетного розпису; затвердження кошторисів розпорядникам бюджетних коштів; взяття бюджетних зобов'язань; отримання товарів, робіт, послуг; здійснення платежів; використання товарів, робіт та послуг на виконання бюджетних програм. Державне казначейство України здійснює контроль за відповідністю кошторисів розпорядників бюджетних коштів розпису бюджету.

Рішення про внесення змін до Рішення про бюджет приймається міською радою за поданням офіційного висновку фінансового управління про обсяг вільного залишку бюджетних коштів, перевиконання або недовиконання доходної частини загального фонду бюджету. Факт перевиконання доходної частини загального фонду бюджету визнається за підсумками першого півріччя та наступних звітних періодів поточного бюджетного періоду на підставі офіційних висновків фінансового управління за умови перевищення доходів загального фонду бюджету (без урахування міжбюджетних трансфертів), врахованих у розписі бюджету на відповідний період, не менш ніж на 5 відсотків. Факт недоотримання доходів загального фонду місцевого бюджету визнається на підставі офіційних висновків фінансового управління за підсумками квартального звіту при недоотриманні

доходів загального фонду бюджету, врахованих у розписі бюджету на відповідний період, більше ніж на 15 відсотків.

Рішення про внесення змін до рішення про місцевий бюджет можуть бути також ухвалені міською радою з урахуванням положень статті 52 Бюджетного Кодексу (у випадку виникнення відхилень оцінки прогнозу макропоказників соціального та економічного розвитку України та надходжень у бюджет від прогнозу, врахованого при затвердженні Державного бюджету) і в разі настання інших випадків, передбачених Бюджетним Кодексом.

Після введення в дію Закону про Державний бюджет України радам забороняється приймати рішення, що призводять до виникнення нових бюджетних зобов'язань відповідних бюджетів, які не забезпечені бюджетними асигнуваннями, без визначення джерел засобів, виділених Державою для виконання цих зобов'язань.

Якщо до початку нового бюджетного періоду не прийнято відповідне рішення про бюджет, місто має право здійснювати витрати з відповідного бюджету лише на цілі, які визначені в рішенні про бюджет на попередній бюджетний період. При цьому щомісячні видатки не можуть перевищувати 1/12 обсягу видатків, визначених рішенням міської ради про бюджет на попередній бюджетний період, крім витрат на обслуговування та погашення боргових зобов'язань. До прийняття рішення про бюджет на поточний бюджетний період здійснювати капітальні витрати забороняється.

Періодичність, структура та терміни подання звітності про виконання бюджету визначаються Державним казначейством України. Відділення Державного казначейства складає та подає фінансовому управлінню баланси, звіти про виконання бюджету та інші фінансові звіти за правилами та формами, встановленими Державним казначейством України за погодженням з Міністерством фінансів України та Рахунковою палатою.

Квартальні та річні звіти про виконання бюджету подаються до міської ради у двомісячний строк після виконання відповідного бюджетного періоду. Перевірка бюджету здійснюється комісією з питань бюджету міської ради, після чого міська рада затверджує звіт про виконання бюджету або приймає інше рішення з цього приводу.

4.1.3. Контроль та виконання бюджету

Відповідно до Бюджетного Кодексу на всіх стадіях бюджетного процесу здійснюється внутрішній фінансовий контроль, який має забезпечувати:

- постійну оцінку достатності та відповідності діяльності бюджетної установи вимогам внутрішнього фінансового контролю;
- оцінку діяльності на відповідність результатів установленим завданням і планам;

- інформування безпосередньо керівника бюджетної установи про результати кожної перевірки (оцінки, розслідування, вивчення чи ревізії), проведеної підрозділом внутрішнього фінансового контролю.

Розпорядники бюджетних коштів відповідають за організацію та стан внутрішнього контролю і аудиту як у своїх установах, так і в підвідомчих установах. Організація ефективної системи внутрішнього контролю за фінансово-господарською діяльністю установи покладається на його керівника.

Зовнішній контроль і аудиту фінансової та господарської діяльності бюджетних установ здійснюється Головним контрольно-ревізійним управлінням України - відповідно до його повноважень, визначених законом.

Моніторинг реалізації бюджету міста виконує постійна комісія міської ради з питань бюджету. Фінансове управління міської ради контролює відповідність бюджету міста діючому українському бюджетному законодавству. Крім того, Державна контрольно-ревізійна служба України здійснює моніторинг законності та ефективності використання коштів бюджету міста, вірогідності звітів про виконання бюджету. Міське контрольно-ревізійне управління вповноважене виконувати перевірки та аудит міських органів, підприємств, організацій, установ, які отримують фінансування з бюджету міста та подає пропозиції разом з актом перевірки місцевому фінансову органу для припинення дій з бюджетними коштами або скороченні бюджетних асигнувань.

Постійна комісія міської ради вибирає незалежну аудиторську фірму для виконання аудиту фінансових рахунків міста, пов'язаних з використанням бюджетних фондів у відповідному бюджетному році. На базі результатів такого аудиту, місцеве фінансове управління надсилає на розгляд постійної комісії з питань бюджету пропозиції щодо усунення недоліків у виконанні бюджету міста за попередній рік, та усунення їх реалізації в наступному бюджетному році.

4.1.4. Введення в бюджет м. Луцьк

Місто Луцьк є адміністративним центром Волинської області без районного поділу, тобто бюджет міста має лише один рівень - міський.

Організація бюджетного процесу в місті здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів.

Міський бюджет затверджується у термін, визначений статтею 77 Бюджетного кодексу України (не пізніше ніж у двотижневий термін після офіційного опублікування Закону про Державний бюджет).

Формування міського бюджету здійснюється на підставі положень Бюджетного Кодексу України, показників міжбюджетних трансфертів, затверджених для міста Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік та рішенням

обласної ради про обласний бюджет на відповідний рік, бюджетних запитів головних розпорядників коштів, надходжень доходів до бюджету з урахуванням досягнутих показників економічного і соціального розвитку міста за попередній рік та прогнозних показників економічного розвитку міста на поточний рік.

Доходи бюджету м. Луцьк формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів.

Бюджет м. Луцьк розподіляється на загальний та спеціальний фонди. Джерела формування фондів визначаються виключно законами України. Загальний фонд бюджету включає всі доходи крім тих, що призначені для спеціального фонду, всі видатки загального фонду, які формуються виключно за рахунок надходжень загального фонду та фінансування загального фонду бюджету. Спеціальний фонд бюджету включає бюджетні призначення на видатки за рахунок конкретно визначених джерел надходжень, гранти або дарунки (у вартісному обрахунку), одержані розпорядниками бюджетних коштів на конкретну мету, різницю між доходами та видатками спеціального фонду бюджету.

За загальним фондом бюджет може прийматися з дефіцитом виключно на суму вільного залишку бюджетних коштів сформованого у попередньому періоді. За спеціальним фондом може прийматися з дефіцитом у частині дефіциту бюджету розвитку, який покривається за рахунок запозичень. Створення позабюджетних фондів не допускається чинним законодавством.

До доходів, які враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів (делеговані, або закріплені доходи) та належать до загального фонду бюджету міста належать:

- податок з доходів фізичних осіб у частині, що належить бюджету міста обласного значення (75%);
- державне мито в частині, що надходить до бюджету міста;
- плата за ліцензії на впровадження певних видів господарської діяльності та сертифікати;
- плата за державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності;
- плата за торговий патент на здійснення деяких видів підприємницької діяльності, що справляються виконавчим органом місцевої ради;
- надходження адміністративних штрафів, що накладаються виконавчим органом місцевої ради або утвореними ними в установленому порядку адміністративними комісіями;
- єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва в частині, що належить бюджету міста.

До доходів, які не враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів (власні доходи) та належать до загального фонду бюджету міста відносяться такі:

- місцеві податки і збори, що зараховуються до бюджетів місцевого самоврядування;
- плата за землю в частині, що належить бюджету міста обласного значення (75%);
- надходження сум відсотків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами;
- податок на промисел, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування;
- плата за оренду майнових комплексів, що перебувають у комунальній власності;
- гранти та дарунки у вартісному обрахунку;
- податок на прибуток підприємств комунальної власності;
- інші надходження, передбачені законодавством.

Джерелами формування спеціального фонду, які не враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, є:

у частині доходів:

- податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів у частині, що зараховується до бюджету міста;
- плата за забруднення навколишнього природного середовища у частині, що зараховується до відповідного бюджету;
- власні надходження бюджетних установ, які утримуються за рахунок коштів відповідного бюджету;
- надходження до цільових фондів, утворених міською радою;
- кошти від відчуження майна спільної власності територіальної громади міста;
- кошти від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення;

- надходження дивідендів, нарахованих на акції (частки, паї) господарських товариств, що є у власності територіальної громади;
- кошти, що передаються з іншої частини місцевого бюджету;
- трансферти з інших бюджетів;
- кошти від повернення позик, які надавались з місцевого бюджету до набрання чинності Бюджетним кодексом;

у частині кредитування:

- повернення кредитів, наданих з міського бюджету молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла;

у частині фінансування:

- запозичення до бюджету розвитку.

Видатки бюджету міста формуються та спрямовуються на здійснення програм та заходів, передбачених Луцькою міською радою.

Виконання бюджету м. Луцьк за видатками здійснюється в такому порядку:

- затвердження річного та помісячного розпису міського бюджету;
- встановлення бюджетних асигнувань розпорядникам бюджетних коштів;
- затвердження кошторисів розпорядникам бюджетних коштів;
- взяття бюджетних зобов'язань;
- отримання товарів, робіт та послуг;
- здійснення платежів;
- використання товарів, робіт та послуг на виконання бюджетних програм.

Бюджет розвитку є складовою частиною спеціального фонду бюджету міста. Надходження до бюджету розвитку включають:

- кошти від відчуження майна, яке знаходиться у комунальній власності, у тому числі від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення;
- кошти, які передаються з іншої частини місцевого бюджету за рішенням відповідної ради;
- запозичення, здійснені у порядку, визначеному Бюджетним Кодексом та іншими законами України (окрім коштів на покриття касових тимчасових розривів);
- субвенції з інших бюджетів на виконання інвестиційних проектів.

До витрат бюджету розвитку місцевих бюджетів належать:

- погашення основної суми боргу (окрім коштів на покриття тимчасових касових розривів);
- капітальні вкладення;
- внески органів влади у статутні фонди суб'єктів підприємницької діяльності.

Фінансове управління міської ради та інші органи виконавчої влади здійснюють загальну організацію виконання міського бюджету, координують діяльність учасників бюджетного процесу та тісно співпрацюють з державною податковою інспекцією у м. Луцьк, яка забезпечує надходження всіх податків і зборів до міського бюджету.

Фінансове управління міської ради в процесі виконання міського бюджету здійснює прогнозування та аналіз виконання доходів.

За доходами та видатками запроваджено казначейське обслуговування бюджету м. Луцьк. Відділення Державного казначейства здійснює:

- розрахунково-касове обслуговування розпорядників бюджетних коштів;
- контроль бюджетних повноважень при зарахуванні надходжень, прийнятті зобов'язань та проведенні платежів;
- бухгалтерський облік та складання звітності бюджетних установ м. Луцьк.

Відділення Державного казначейства веде облік всіх надходжень, що належать бюджету, та за поданням органів стягнення, погодженим з відповідними фінансовими органами, здійснює повернення коштів, що були помилково або надмірно зараховані до бюджету міста.

Звіт про виконання бюджету міста за доходами і видатками складає відділення Державного казначейства.

Фінансове управління міста складає звіт виконання плану по штатах і контингентах, аналізує звіт про виконання бюджету за доходами і видатками, готує пояснювальну записку, і разом зі звітністю, яку отримують від відділення Державного казначейства, подають їх до вищого фінансового органу.

Квартальні та річні звіти про виконання бюджетів затверджуються міською радою за поданням виконавчого органу ради.

4.2. Агрегований бюджет м. Луцьк протягом 2004-2005 років та 9 місяців 2006 року

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Луцька, бюджет був представлений у форматі бюджетного балансу в таблиці (Таблиця 4.1). Агрегований бюджет міста Луцька з розбивкою на загальний та спеціальний фонди представлений у Додатку до рейтингового звіту №2.

Таблиця 4.1 Бюджет м. Луцьк протягом 2004-2005 років та 9 місяців 2006 року, представлений у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 рік	2005 рік	9 місяців 2006 року
Податкові надходження	75 266,8	96 124,9	93 230,5
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	11 019,6	15 626,3	11 679,3
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів та трансфертів до спеціального фонду	45 392,5	71 405,2	64 726,5
Операційні надходження всього	131 678,9	183 156,4	169 636,3
Поточні видатки	81 050,7	124 598,7	107 275,6
Субсидії та поточні трансферти	46 025,6	46 191,4	34 724,4
Операційні видатки всього	127 076,3	170 790,1	142 000,0
Операційний баланс	4 602,6	12 366,3	27 636,3
Фінансовий дохід	0,3	0,2	0,0
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	0,0	0,0
Фінансовий баланс	0,3	0,2	0,0
Поточний баланс	4 602,9	12 366,5	27 636,3
Капітальні надходження	12 196,3	11 651,1	9 517,6
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	335,8	2 926,6	5 354,7
Капітальні надходження всього	12 532,1	14 577,7	14 872,3
Капітальні видатки	8 659,3	20 674,9	15 595,7
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	7 928,3	0,0	680,0
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	335,8	2 926,6	1 928,1
Капітальні видатки всього	16 923,4	23 601,5	18 203,8
Капітальний баланс	-4 391,3	-9 023,8	-3 331,5
Баланс після капітальних видатків	211,6	3 342,7	24 304,8
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	20,0	228,0	137,3
Профіцит/дефіцит	191,6	3 114,7	24 167,5
Фінансування	-191,6	-3 114,7	-24 167,5
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Луцької міської ради

Протягом 2004-2005 років та 9 місяців 2006 року місто зберігає позитивний операційний баланс бюджету, який має сталу тенденцію до збільшення. У 2005 році операційний баланс бюджету м. Луцьк збільшився, порівняно з 2004 роком, на 7 762,7 тис. грн., або в 2,7 рази. Це стало можливим у зв'язку з випередженням темпів зростання операційних надходжень у 2005 році, порівняно з темпами зростання обсягів поточних видатків та поточних трансфертів. Обсяг операційних надходжень у 2005 році збільшився на 39,1%, порівняно з 2004 роком. При цьому зростання обсягу операційних видатків у 2005 році становило 134,4%.

За підсумками 9 місяців 2006 року операційний баланс бюджету м. Луцьк збільшився, порівняно з 2005 роком, на 15 270,0 тис. грн., або у 2,2 рази. На відміну від попереднього бюджетного періоду, це збільшення було зумовлено низьким рівнем виконання річного плану за видатками. При цьому, річний план за

податковими надходженнями у січні-вересні 2006 року виконано на 76,6%; неподатковими надходженнями – на 135,4%; трансфертами – 72,0%.

Протягом 2004-2005 рр. місто мало позитивний фінансовий баланс бюджету. Це стало наслідком відсутності прямих боргових зобов'язань, що потребують видатків на їх обслуговування. Варто зауважити, що обсяг фінансового балансу протягом 2004-2005 років був незначним, внаслідок того, що місто не здійснювало фінансових операцій з вільними бюджетними коштами, а відтак фінансового доходу в аналізованому періоді не було отримано.

Для бюджету м. Луцьк протягом 2004-2005 років, а також 9 місяців 2006 року характерним є перевищення капітальних видатків над капітальними надходженнями, що мало наслідком утворення протягом вказаного періоду дефіциту капітального балансу. Дефіцит капітального балансу у 2005 році збільшився, проти відповідного показника 2004 року, на 4 632,5 тис. грн. та склав (-) 9 023,8 тис. грн. У січні-вересні 2006 року дефіцит капітального балансу скоротився до (-) 3 331,5 тис. грн., у зв'язку з невисоким рівнем виконання річного плану за видатками в аналізованому періоді.

Значні обсяги поточних надходжень до бюджету м. Луцьк протягом 2004-2005 років та січня-вересня 2006 року не тільки забезпечили у зазначеному періоді за рахунок поточних доходів фінансування поточних видатків бюджету (заробітна плата та нарахування на неї, оплата медикаментів, продуктів харчування, комунальних послуг бюджетних установ, тощо), але й надали можливість спрямувати профіцит поточного балансу бюджету міста на покриття дефіциту капітального балансу. У 2005 році та за 9 місяців 2006 року бюджет міста було виконано з профіцитом, як за загальним, так і за спеціальним фондами. У 2004 році бюджет було виконано із профіцитом у частині загального фонду та дефіцитом (-) 141,0 тис. грн. у частині спеціального фонду.

Фінансування бюджету м. Луцьк у 2004-2005 роках та за 9 місяців 2006 року наведено нижче (Таблиця 4.2). Фінансування бюджету м. Луцьк в 2004-2005 роках та за 9 місяців 2006 року з розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено в Додатку 3.

Таблиця 4.2 Фінансування бюджету м. Луцьк в 2004-2005 роках та за 9 місяців 2006 року, тис. грн.

ПОКАЗНИК	2004 рік	2005 рік	9 місяців 2006 року
Фінансування	-191,6	-3 114,7	-24 167,5
Зміни залишків	-167,9	-2 897,7	-24 167,2
залишок на початок року	2 165,4	2 333,3	5 839,5
залишок на кінець року	2 333,3	5 231,0	30 006,7
Фінансування за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0
Одержано	8 900,0	36 400,0	0,0
Повернено	8 900,0	36 400,0	0,0
Інші розрахунки	-23,7	-217,0	-0,3

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Луцької міської ради

Протягом 2004-2005 рр. бюджетом міста Луцьк з метою покриття тимчасових касових розривів залучалися короткострокові безвідсоткові позички з єдиного казначейського рахунку, які були погашені у відповідний термін та у повному обсязі. Протягом 9 місяців 2006 року короткострокові безвідсоткові позички з єдиного казначейського рахунку бюджетом міста не залучалися.

Обсяги вільних залишків бюджетних коштів протягом 2004-2005 років та 9 місяців 2006 року постійно збільшувались, що було наслідком переважання темпів зростання доходної частини бюджету над темпами зростання видаткової частини, а також невисокого рівня виконання річного плану за видатками протягом січня-вересня 2006 року.

4.3. Виконання доходної частини бюджету міста в 2003-2005 рр. та I півріччі 2006 року

Доходи бюджету м. Луцьк формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Доходна частина бюджету м. Луцьк за 2003-2005 роки та за 9 місяців 2006 року наведена у наступній таблиці:

Таблиця 4.3 Виконання доходної частини бюджету м. Луцьк в 2003-2005 роках та за 9 місяців 2006 року, тис. грн.

Показники	2003 рік	2004 рік	2005 рік	9 місяців 2006 року	2006 рік
Податкові надходження	77 354,7	75 266,8	96 124,9	93 230,5	131 241,3
Питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету	60,5	52,2	48,6	50,5	49,4
Неподаткові надходження	9 938,2	9 764,4	15 325,9	11 571,1	17 336,6
Питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету	7,8	6,8	7,8	6,3	6,5
Доходи від операцій з капіталом	5 359,5	12 196,3	11 651,1	9 517,6	15 642,7
Питома вага доходів від операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету	4,2	8,5	5,9	5,2	5,9
Цільові фонди	464,4	1 255,5	300,6	108,2	143,0
Разом доходів	93 116,8	98 483,0	123 402,5	114 427,4	164 363,6
Офіційні трансферти	34 518,8	44 218,2	70 211,4	67 436,5	101 339,0
Питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету	27,0	30,6	35,5	36,5	38,1
Разом	127 635,6	143 875,5	194 807,7	182 580,5	265 702,6
Кошти, одержані із загального фонду до бюджету розвитку (спеціальний фонд)	99,0	335,8	2 926,6	1 928,1	0,0
ВСЬОГО	127 734,6	144 211,3	197 734,3	184 508,6	265 702,6

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Луцької міської ради

Для доходної частини бюджету міста Луцька в 2003-2006 рр. характерною була тенденція до збільшення обсягу надходжень. Порівняно з попереднім бюджетним періодом, обсяг виконання доходної частини бюджету міста Луцьк у 2004 році

збільшився на 29,0%; у 2005 році – на 37,1%; у 2006 році - на 34,4% до 265 702,6 тис. грн.

Найвагомішим джерелом наповнення доходної частини бюджету міста Луцьк у 2003-2006 роках були податкові надходження. За підсумками січня-вересня 2006 року питома вага вказаного джерела склала 50,5% загального обсягу доходної частини бюджету.

Обсяг податкових надходжень щорічно збільшувався, за винятком 2004 року. В 2004 році відбулося зменшення обсягу надходжень до бюджету міста податку з доходів фізичних осіб – головного джерела формування податкових надходжень. Це стало наслідком уведення в дію Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб», згідно з яким було змінено порядок нарахування податку на прибуток фізичних осіб. Темп росту обсягу податкових надходжень до попереднього бюджетного періоду склав у 2005 році 27,7%, у 2006 році – 36,5%. Серед іншого, це пов'язано з постійним збільшенням середньомісячної заробітної плати у місті Луцьк та динамічним розвитком малого підприємництва, у зв'язку з чим обсяги надходжень до бюджету міста від сплати податку з доходів фізичних осіб та єдиного податку постійно зростають.

Значну питому вагу у загальному обсязі доходної частини бюджету міста займають трансферти з бюджетів інших рівнів. Збільшення їх обсягу та, відповідно, питомої ваги в структурі доходної частини бюджету протягом 2003-2006 років обумовлено збільшенням протягом вказаного періоду обсягів надходження дотації вирівнювання, а також низки соціально-спрямованих субвенцій. Обсяг дотації вирівнювання, у 2004 році збільшився у 3,5 рази, порівняно з 2003 роком. У 2005 році – в 1,8 рази, порівняно з 2004 роком. У 2006 році обсяг дотації вирівнювання збільшився, порівняно з 2005 роком у 2,2 рази. Водночас слід зауважити, що у доходній частині бюджету міста на 2007 рік запланований обсяг дотації вирівнювання зменшився, порівняно з фактичним надходженням 2006 року на 9 595,5 тис. грн. та склав 23 988,4 тис. грн., що свідчить про деяке зменшення рівня залежності бюджету міста від трансфертів з Державного бюджету.

Обсяг неподаткових надходжень в структурі доходної частини бюджету м. Луцьк протягом 2003-2006 років постійно збільшувався, переважно, за рахунок власних надходжень бюджетних установ. У 2005 році обсяг власних надходжень бюджетних установ становив 13 124,4 тис. грн. За підсумками 2006 року вказаний показник збільшився на 17,6% та склав 15 440,9 тис. грн. Запланований на 2007 рік обсяг власних надходжень бюджетних установ зменшився на 44,3% до 8 604,4 тис. грн.

Обсяг доходів від операцій з капіталом в структурі доходної частини бюджету м. Луцьк в 2003-2006 роках майже постійно зростав. Зокрема у 2005 році вказаний показник збільшився у 2,2 рази, порівняно з 2003 роком. За підсумкам 2006 року до бюджету міста надійшло 15 642,7 тис. грн. (на 34,3% більше, ніж у 2005 році) доходів від операцій з капіталом, в тому числі 6 004, тис. грн. від приватизації комунального майна та 9 637,9 тис. грн. – від продажу землі. Це пов'язано із застосуванням нового підходу щодо приватизації комунального майна, який полягає у забезпеченні прозорості процесу та впровадженні нової методики оцінки майна.

Запланований на 2007 рік обсяг доходів від операцій з капіталом дещо зменшився, порівняно з виконанням у 2006 році та склав 15 000, тис. грн.

Аналіз виконання доходів загального фонду бюджету м. Луцьк за 2004-2005 роки та 9 місяців 2006 року наведений у наступній таблиці:

Таблиця 4.4 Виконання доходної частини загального фонду бюджету м. Луцьк в 2004-2005 роках та за 9 місяців 2006 року, тис. грн.

Найменування показника	Виконано за 2004 рік	Затверджено на 2005 рік з урахуванням змін	Виконано за 2005р.	% вик. до плану на 2005 рік з урахуванням змін	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано за 9 місяців 2006р.	% вик. до плану на 2006 рік з урахуванням змін	Темп росту показників уточненого плану на 2006 рік до виконання 2005 року
Податок з доходів фізичних осіб	49 116,8	64 482,4	64 811,2	100,5	89 380,6	67 269,9	75,3	137,9
Плата за держ. реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності	115,0	120,0	157,4	131,2	160,0	122,6	76,6	101,7
Плата за видачу ліцензій та сертифікатів	23,9	0,0	4,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Плата за торговий патент	2 136,3	2 950,0	2 954,4	100,1	3 370,0	2 821,7	83,7	114,1
Єдиний податок	6 868,5	8 990,0	8 956,3	99,6	8 570,0	6 302,7	73,5	95,7
Державне мито	1 552,4	1 250,0	1 457,1	116,6	770,0	761,8	98,9	52,8
Адміністративні штрафи	69,5	240,0	252,2	105,1	10,0	61,6	616,0	4,0
Усього закріплені доходи	59 882,4	78 032,4	78 592,8	100,7	102 260,6	77 340,3	75,6	130,1
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	1 060,5	1 480,0	1 399,4	94,6	820,0	634,6	77,4	58,6
Плата за землю	7 606,9	7 950,0	7 847,6	98,7	8 060,0	6 783,9	84,2	102,7
Податок на промисел	94,9	97,0	20,8	21,4	22,0	17,1	77,7	105,8
Місцеві податки й збори	5 369,7	5 850,0	5 694,0	97,3	5 840,0	4 312,2	73,8	102,6
Плата за оренду цілісних майнових комплексів	391,7	310,0	346,5	111,8	110,0	121,8	110,7	31,7
Інші надходження загального фонду	-2 301,5	210,0	150,5	71,7	222,0	340,9	153,6	147,5
Усього власні доходи	12 222,2	15 897,0	15 458,8	97,2	15 074,0	12 210,5	81,0	97,5
Разом загальний фонд	72 104,6	93 929,4	94 051,6	100,1	117 334,6	89 550,8	76,3	124,8
Трансферти	44 354,1	68 557,2	61 130,8	89,2	85 064,2	64 463,8	75,8	139,2
Усього загальний фонд	116 458,7	163 680,4	155 182,4	94,8	203 361,4	154 014,6	75,7	131,0

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Луцької міської ради

План на 2005 рік по доходах загального фонду без урахування трансфертів було виконано на 100,1%, у тому числі по доходах, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів, на 100,7%, по власних доходах – на 97,2%.

Порівняно з попереднім бюджетним періодом, у 2005 році приріст надходжень до загального фонду бюджету міста склав 30,4%, або 21 947,0 тис. грн. Головним чином це відбулося за рахунок приросту на 31,2% обсягу закріплених доходів

внаслідок значного зростання надходжень податку з доходів фізичних осіб та єдиного податку внаслідок розширення бази оподаткування та зростання рівня середньомісячної заробітної плати.

Відсоток виконання річного плану за закріпленими доходами склав у 2005 році 100,5%, за власними доходами – 97,2%. Річний план за трансфертами було виконано у 2005 році на 89,2%.

Високий показник виконання річного плану за закріпленими доходами у 2005 та 2006 роках був обумовлений високим рівнем виконання річного плану за головним джерелом наповнення доходної частини загального фонду бюджету міста - податком з доходів фізичних осіб. Питома вага податку з доходів фізичних осіб в обсязі закріплених доходів загального фонду бюджету м. Луцьк становила у 2004 році – 82,0%, у 2005 році 82,5% та 87,0% за підсумками 9 місяців 2006 року.

Варто також відзначити, що обсяг недоїмки за податком з доходів фізичних осіб до бюджету міста збільшився протягом 2005 року на 9,7% та станом на 1.01.2006 р. дорівнював 1 260,8 тис. грн. Обсяг недоїмки за податком з доходів фізичних осіб склав на 1.01.2007 р. 1 376,6 тис. грн. При цьому слід зауважити, що основна частина недоїмки за податком з доходів фізичних осіб припадає на фізичних осіб суб'єктів підприємницької діяльності – 1 165,1 тис. грн. (84,6%). Найбільшими ж підприємствами-боржниками до бюджету міста за податком з доходів фізичних осіб є КП «ЖКК» - обсяг недоїмки станом на 09.08.2006 року складає 7 670,6 грн.; ВАТ «ВОЛТЕКС» - обсяг недоїмки станом на 09.08.2006 року складає 275,4 грн. та ТОВ «ЛМК» - обсяг недоїмки станом на 09.08.2006 року складає 235,7 грн.

Недовиконання річного плану за власними доходами у 2005 році було спричинено недовиконанням річного плану за платою за землю та місцевими податками та зборами – найбільшими власними джерелами наповнення доходної частини загального фонду бюджету міста Луцьк. Зокрема відсоток виконання річного плану за платою за землю склав у 2005 році 98,7%, за місцевими податками та зборами – 97,3%. При цьому обсяг недоїмки до бюджету міста за платою за землю склав у 2005 році 653,1 тис. грн., та збільшився, порівняно з 2004 роком, на 240,3 тис. грн., або на 58,2%. Обсяг недоїмки до бюджету міста за місцевими податками та зборами зменшився у 2005 році на 4,4 тис. грн., порівняно з 2004 роком та склав 30,4 тис. грн.

Слід зазначити, що за більшістю джерел формування власних доходів планові показники протягом 2005 року не були виконані. Найнижчий відсоток виконання річного плану був зафіксований за податком на промисел – 21,4%. Водночас план за надходженнями до бюджету міста від оренди цілісних майнових комплексів, у 2005 році було перевиконано на 11,8%.

Затверджений на 2006 рік план за власними доходами було виконано за 9 місяців 2006 року на 81,0%, що стало наслідком високого рівня виконання майже всіх джерел їх формування. Зокрема річний план за надходженням плати за землю було виконано на 84,2%. При цьому план на 2006 рік за надходженням плати за землю було збільшено на 2,7%, порівняно з виконанням у 2005 році. Обсяг недоїмки до бюджету міста за платою за землю станом на 01.07.2007 р. склав 510,0 тис. грн.

Річний план за місцевими податками і зборами протягом 9 місяців 2006 року було виконано на 73,8%. При цьому обсяг недоїмки за вказаним джерелом формування власних доходів бюджету м. Луцьк дорівнював станом на 01.01.2007 р. 11,4 тис. грн.

Річний план за трансфертами у 2005 році було виконано на 89,2%, що обумовлювалось невиконанням плану за субвенцією на надання пільг ветеранам війни і праці, ветеранам військової служби, ветеранам органів внутрішніх справ, реабілітованим громадянам, які стали інвалідами внаслідок репресій або є пенсіонерами, та субсидії населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати, вивезення побутового сміття та рідких нечистот. Затверджений річний обсяг вказаної субвенції складав 20 680,1 тис. грн., а фактично виконаний – 12 217,1 тис. грн. (59,1% річного плану).

Затверджений річний план за трансфертами до загального фонду бюджету м. Луцьк було виконано протягом 9 місяців 2006 року на 75,0%. Головним чином, це обумовлюється високим рівнем фактичного перерахування з Державного бюджету дотації вирівнювання протягом 9 місяців 2006 року – 29 787,2 тис. грн., або 88,7% запланованого річного обсягу. При цьому запланований на 2006 рік обсяг дотації вирівнювання збільшився, порівняно з його виконанням у 2005 році у 2,2 рази (Таблиця 4.5):

Таблиця 4.5 Обсяг офіційних трансфертів отриманих бюджетом міста Луцьк з Державного бюджету (за загальним фондом) в 2005 році та у I-III кварталах 2006 року, тис. грн.

Показник	2005 фактичне виконання	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано за 9 місяців 2006 року	% виконання до затвердженого з урахуванням змін на 2006 рік
Всього	61 130,7	86 026,8	64 463,6	75,0
Дотації	23 167,3	33 976,7	30 091,5	88,6
Дотація вирівнювання	15 442,2	33 583,9	29 787,2	88,7
Додаткова дотація місцевим бюджетам на забезпечення здійснення видатків	2 989,4	0,0	0,0	0,0
Додаткова дотація місцевим бюджетам для поетапного запровадження умов оплати праці	4 102,0	0,0	0,0	0,0
Інші дотації	633,7	392,8	304,3	77,5
Субвенції	37 963,4	52 050,1	34 372,1	66,0
Субвенція на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям та інвалідам з дитинства і дітям інвалідам	12 079,5	16 551,6	12 185,4	73,6
Субвенція на будівництво і придбання житла військовослужбовців	951,9	1 125,7	608,1	54,0
Субвенція на надання пільг та житлових субсидій населенню	0,0	16 895,0	10 571,4	62,6
Субвенція на надання пільг та житлових субсидій населенню на	0,0	20,6	6,0	29,1
Субвенція на надання пільг ветеранам війни і праці, ветеранам військової служби, ветеранам органів внутрішніх справ, реабілітованим громадянам, які стали інвалідами внаслідок репресій або є пенсіонерами, та субсидії населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати, вивезення побутового сміття та рідких нечистот	12 217,1	0,0	0,0	0,0
Субвенція на надання пільг ветеранам війни і праці, військової служби, органів внутрішніх справ з послуг зв'язку та інших, передбачених законодавством послуг (крім пільг на одержання ліків, зубопротезування, оплату електроенергії, природного і скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати, вивезення побутового сміття та рідких нечистот) та компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян	7 379,9	7 854,2	4 780,4	60,9
Субвенція на надання пільг ветеранам війни і праці, ветеранам військової служби, ветеранам органів внутрішніх справ та субсидії населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу	13,6	0,0	0,0	0,0
Субвенція на збереження історичної забудови міст, об'єктів	0,0	4 000,0	2 221,1	55,5
Субвенція на здійснення виплат, визначених Законом України "Про реструктуризацію заборгованості з виплат, передбачених статтею 57 Закону України "Про освіту" педагогічним, науково-педагогічним та іншим категоріям працівників навчальних закладів"	2 436,6	2 348,7	2 348,7	100,0
Субвенція на соціально-економічний розвиток регіонів	1 705,7	2 157,0	875,8	40,6
Субвенція на проведення виборів депутатів Верховної Ради АРК Крим	0,0	91,0	90,9	99,9
Субвенція на придбання вагонів для комунального електротранспорту	0,0	400,0	240,2	60,1
Субвенція на фінансування у 2005 році Програм-переможців Всеукраїнського конкурсу	619,0	0,0	0,0	0,0
Субвенція на надання центрами соціальних служб для сімей	0,0	36,5	31,8	87,1
Інші субвенції	560,1	569,8	412,3	72,4

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Луцької міської ради

Водночас річний план за субвенціями до загального фонду було виконано протягом 9 місяців 2006 року на 66,0%, що пов'язано з невисоким рівнем виконання річного плану майже за усіма запланованими субвенціями. Зокрема річний обсяг субвенції на надання пільг та житлових субсидій населенню, найбільшої за обсягом у 2005 році, було виконано за 9 місяців 2006 року на 62,6%. Річний обсяг субвенції на надання пільг з послуг зв'язку було виконано протягом вказаного періоду на 60,9%.

Протягом 2005 року до спеціального фонду бюджету міста (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету) надійшло 29,4 млн. гривень, виконання річного плану склало 125,5% (Таблиця 4.6):

Таблиця 4.6 Виконання доходної частини спеціального фонду бюджету м. Луцьк в 2004-2005 роках та за 9 місяців 2006 року, тис. грн.

Найменування показника	Виконано за 2004р.	Затверджено на 2005 рік з урахуванням змін	Виконано за 2005р.	% вик. до плану на 2005 рік з урахуванням змін	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано за 9 місяців 2006р.	% вик. до плану на 2005 рік з урахуванням змін	Темп росту показників уточненого плану 2006 року до виконання 2005 року
Податок на власність	2 784,3	4 120,0	4 172,2	101,3	5 357,0	4 873,8	91,0	128,4
Плата за торговий патент на деякі види підприємницької діяльності	89,8	100,0	101,2	101,2	100,0	89,1	89,1	98,8
Інші неподаткові надходження	0,3	0,0	1,4	0,0	0,1	0,0	0,0	7,1
Доходи бюджету розвитку, у тому числі:	12 196,3	12 370,0	11 651,1	94,2	15 726,0	9 517,6	60,5	135,0
- надходження коштів від відчуження майна	3 617,3	2 650,0	3 614,7	136,4	5 506,0	3 627,5	65,9	152,3
- надходження коштів від продажу землі	8 579,0	9 720,0	8 036,4	82,7	10 220,0	5 890,1	57,6	127,2
Збір за забруднення навколишнього природного середовища	100,2	120,3	120,0	100,0	120,0	80,6	67,2	100,0
Власні надходження бюджетних організацій	10 052,2	6 222,7	13 124,4	210,9	7 432,4	10 287,9	138,4	56,6
Цільові фонди	1 155,3	450,0	180,6	40,1	400,0	27,6	6,9	221,5
Разом спеціальний фонд	26 378,4	23 383,0	29 350,9	125,5	29 135,5	24 876,6	85,4	99,3
Кошти одержані із загального фонду бюджету до бюджету розвитку	335,8	2 930,0	2 926,6	99,9	7 096,7	1 928,1	27,2	242,5
Усього спеціальний фонд	26 714,2	26 313,0	32 277,5	122,6	36 232,2	26 804,7	74,0	112,3
Трансферти	1 038,4	10 274,4	10 274,4	100,0	4 089,3	3 689,3	90,2	39,8
Усього спеціальний фонд (із трансфертами)	27 752,6	36 587,4	42 551,9	116,3	40 321,5	30 494,0	75,6	94,8

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Луцької міської ради

Понад заплановані показники доходної частини спеціального фонду бюджету міста без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету в 2005 році було отримано 5 967,9 тис. гривень.

Доходи бюджету розвитку склали 39,7% доходів спеціального фонду бюджету м. Луцьк у 2005 році. Затверджений на 2005 рік план за доходами бюджету розвитку було збільшено, порівняно з виконанням у 2004 році на 1,4%. Водночас рівень його фактичного виконання у 2005 році склав 94,2%. Недовиконання річного плану за доходами бюджету розвитку зумовлювалось невиконанням плану за його головним джерелом - надходженням коштів від продажу землі. Слід зазначити, що річний план за другим за обсягом джерелом формування бюджету розвитку

м. Луцьк надходженням коштів від відчуження майна у 2005 році було перевиконано на 36,4%

Затверджений на 2006 рік з урахуванням змін план доходів спеціального фонду бюджету м. Луцьк (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду) за 9 місяців було виконано на 85,4%. Високий рівень виконання річного плану став можливим завдяки перевиконанню річного плану на 38,4% за таким джерелом як «Власні надходження бюджетних установ», а також високому рівню виконання такого джерела як «податок на власність» - відповідно 91,0% запланованого річного обсягу.

Водночас річний план за доходами бюджету розвитку протягом 9 місяців 2006 року було виконано на 60,5%, що обумовлювалось показниками виконання плану за надходженнями від продажу землі та від відчуження майна – відповідно 57,6% та 65,9% запланованих річних обсягів. Невисокий відсоток виконання річного плану за надходженням коштів від відчуження майна пояснюється тим, що протягом 2006 року міською владою проводилась робота, спрямована на удосконалення механізму продажу комунального майна, що мало наслідком скорочення обсягів продажу майнових комплексів. У другій половині 2006 року в місті була розроблена нова методика оцінки майна, у зв'язку з чим річний план за надходженнями від відчуження комунального мана було перевиконано на 9,0%.

Річний план за трансфертами було виконано за 9 місяців 2006 року на 90,2%. Головним чином це пояснюється високим рівнем фактичного перерахування до бюджету міста протягом 9 місяців 2006 року запланованого річного обсягу дотації вирівнювання з Державного бюджету – 88,7%. Річний план за субвенціями протягом 9 місяців 2006 року було виконано на 66,0%, що пояснюється невисоким рівнем виконання річного плану по надходженнях двох найбільших за обсягами субвенцій – на надання пільг та житлових субсидій населенню – 62,6% річного плану та на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам дитинства і дітям інвалідам – відповідно, 73,6% річного плану.

Для доходної частини бюджету міста Луцька в 2003-2006 рр. характерною була тенденція до збільшення обсягу надходжень. Порівняно з попереднім бюджетним періодом, обсяг виконання доходної частини бюджету міста Луцьк у 2004 році збільшився на 29,0%; у 2005 році – на 37,1%; у 2006 році - на 34,4% до 265 702,6 тис. грн.

Найвагомішим джерелом наповнення доходної частини бюджету міста Луцьк у 2003-2006 роках були податкові надходження. За підсумками січня-вересня 2006 року питома вага вказаного джерела склала 50,5% загального обсягу доходної частини бюджету. Темп росту обсягу податкових надходжень до попереднього бюджетного періоду склав у 2005 році 27,7%, у 2006 році – 36,5%. Це пов'язано з постійним збільшенням середньомісячної заробітної плати у місті Луцьк та динамічним розвитком малого підприємництва, у зв'язку з чим обсяги надходжень до бюджету міста від сплати податку з доходів фізичних осіб та єдиного податку постійно зростають.

Затверджений на 2006 рік з урахуванням змін план доходів спеціального фонду бюджету м. Луцьк (без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду) за 9 місяців було виконано на 85,4%. Високий рівень виконання річного плану став можливим завдяки перевиконанню річного плану на 38,4% за таким джерелом як «Власні надходження бюджетних установ», а також високому рівню виконання такого джерела як «податок на власність» - відповідно, 91,0% запланованого річного обсягу.

4.4. Виконання видаткової частини бюджету м. Луцьк протягом 2003-2005 років та за 9 місяців 2006 року

Видатки бюджету міста формуються та спрямовуються на здійснення програм та заходів, передбачених Луцькою міською радою. Основні видаткові статті протягом 2004-2005 років та за 9 місяців 2006 року представлені нижче у таблиці:

Таблиця 4.7 Виконання видаткової частини бюджету м. Луцьк в 2003-2005 роках та за 9 місяців 2006 року, тис. грн.

Показники	2003	2004	2005	9 місяців 2006 року
Основні видаткові статті	125 073,7	137 256,6	187 134,0	155 940,9
Державне управління	3 755,9	4 906,8	6 446,4	7 813,3
Правоохоронна діяльність	201,1	224,0	262,2	223,2
Освіта	36 136,0	41 264,1	63 445,2	55 750,2
Охорона здоров'я	24 067,0	27 279,0	39 558,1	34 498,6
Соціальний захист і соціальна допомога	28 860,1	27 524,3	27 961,0	25 454,5
Житлово-комунальне господарство	13 693,0	7 883,5	17 097,8	9 390,0
Культура і мистецтво	2 920,9	3 666,6	5 142,0	4 746,0
Засоби масової інформація	185,0	199,9	230,0	197,8
Фізична культура і спорт	1 294,2	1 403,8	1 926,3	1 370,6
Будівництво	5 368,4	11 917,1	12 693,1	7 426,1
Сільське і лісове господарство, рибне господарство і мисливство	220,0	0,0	0,0	50,0
Транспорт	7 806,1	8 912,5	10 859,3	8 085,0
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	99,0	810,0	1 169,0	668,8
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	15,0	14,5	55,0	149,0
Фонди	452,0	1 250,5	288,6	117,8
Видатки, не віднесені до основних груп	1 838,1	6 407,3	4 279,6	2 258,8
- у тому числі видатки на покриття іншої заборгованості	1 304,8	5 961,0	3 840,0	1 775,2
Разом видатків	126 911,8	143 663,9	191 413,6	158 199,7
Субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	0,0	0,0	8,8	0,0
Всього видатків	126 911,8	143 663,9	191 422,4	158 199,7
Субвенція на утримання об'єктів спільного користування чи ліквідацію спільних наслідків діяльності	0,0	0,0	42,6	76,0
Кредитування (надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	38,8	248,0	138,0
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	-18,8	-20,0	-0,7
Всього видатків за вирахуванням коштів, що передаються з одної частини бюджету в іншу	126 911,8	143 683,9	191 693,0	158 413,0
Кошти, що передаються із загального бюджету до фонду розвитку	99,0	335,8	2 926,6	1 928,1
Всього видатків разом з кредитуванням та коштами, що передаються (за вирахуванням коштів за розрахунками з бюджетами нижчих рівнів)	127 010,8	144 019,7	194 619,6	160 341,

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Луцької міської ради

Обсяг виконання видаткової частини бюджету міста Луцьк протягом 2003-2005 років та 9 місяців 2006 року постійно зростав. Приріст видаткової частини бюджету міста без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету до спеціального, порівняного з попереднім бюджетним періодом, склав у 2004 році 13,2%, у 2005 році - 33,2%. У 2006 році зазначений показник становив 32,1%. Запланований на 2007 рік обсяг видаткової частини бюджету збільшився, порівняно з 2006 роком на 26,0% та склав 323 883,3 тис. грн. Щорічне збільшення видаткової частини бюджету міста у 2003-2006 рр. забезпечується

зростанням обсягів фінансування, передусім, установ бюджетної сфери (освіта, охорона здоров'я, культура тощо), а також видатків на державне управління.

Протягом 2003-2005 років та 9 місяців 2006 року найбільшою за обсягом та, відповідно, питомою вагою видатків, в загальній структурі видаткової частини бюджету міста, без урахування коштів, що передаються до бюджету розвитку, була галузь «Освіта». У 2004 році питома вага видатків за вказаною статтею склала 28,2%, у 2005 році – 33,1%, за 9 місяців 2006 року – 35,2%. Велика питома вага видатків протягом зазначеного періоду припадала також на такі галузі як «Охорона здоров'я» та «Соціальний захист і соціальне забезпечення». Зокрема, за підсумками 9 місяців 2006 року питома вага видатків на охорону здоров'я склала – 21,8%, а питома вага видатків на соціальний захист і соціальну допомогу – 16,1%. Слід зазначити, що значний ріст видатків за галузями бюджетної сфери обумовлений зростанням рівня оплати праці працівників бюджетних установ та великою питомою вагою видатків на оплату праці та нарахувань на неї у структурі видатків зазначених галузей.

Найбільший приріст видатків у 2005 році був зафіксований за статтею «Житлово-комунальне господарство». Обсяг видатків по галузі, порівняно з попереднім бюджетним періодом, збільшився у 2,2 рази до 17 097,8 тис. грн. Це пояснюється перерахуванням до бюджету міста у 2005 році субвенції з Державного бюджету на заходи щодо погашення заборгованості громадян за житлово-комунальні послуги та енергоносії в рахунок часткової компенсації втрат від знецінення грошових заощаджень обсягом 10 274,4 тис. грн. У 2006 році обсяг видатків за галуззю «Житлово-комунальне господарство» зменшився, порівняно з 2005 роком, на 9,8% та склав 15 425,6 тис. грн.

Видатки за статтею «Транспорт» протягом 2004-2006 років щорічно зростали. У 2006 році обсяг видатків по галузі склав 12 732,8 тис. грн. При цьому слід зазначити, що у запланованій на 2007 рік видатковій частині бюджету м. Луцьк обсяг видатків на «Житлово-комунальне господарство» збільшився, порівняно з попереднім бюджетним періодом на 4 380,7 тис. грн. Це пов'язано із запланованим надходженням у 2007 році до бюджету міста Луцьк субвенції з Державного бюджету обсягом 2 000,0 тис. грн. на придбання вагонів для комунального електротранспорту. В 2006 році фактичне надходження цієї субвенції становило 400,0 тис. грн.

Структуру поточних та капітальних видатків бюджету міста наведено нижче таблиці:

Таблиця 4.8 Виконання видаткової частини бюджету м. Луцьк в 2004-2005 роках та за 9 місяців 2006 року за економічною класифікацією, тис. грн.

Показник	2004 рік	2005 рік	9 місяців 2006 року
Поточні видатки	127 076,3	170 790,1	142 000,0
<i>У тому числі захищені статті загального фонду бюджету міста</i>	<i>78,4</i>	<i>86,8</i>	<i>85,9</i>
Видатки на товари і послуги	81 050,7	124 598,7	107 275,6
Питома вага поточних видатків в загальному обсязі витрат	88,4	89,1	88,6
Оплата праці працівників бюджетних установ	42 234,6	65 437,4	57 784,7
Нарахування на заробітну плату	15 621,7	23 806,9	20 387,1
Питома вага видатків на оплату праці та нарахування на неї в загальному обсязі витрат	40,3	46,6	48,8
Придбання предметів постачання і матеріалів, оплата послуг та інші видатки	13 408,2	22 406,3	16 914,9
Видатки на відрядження	107,8	88,8	84,6
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	5 755,3	11 650,0	10 546,8
Дослідження і розробки, державні програми	3 923,1	1 209,3	1 557,5
Виплата процентів, доходу за зобов'язаннями	0,0	0,0	0,0
Субсидії і поточні трансферти	46 025,6	46 191,4	34 724,4
Питома вага субсидій та поточних трансфертів в загальному обсязі витрат	32,0	24,1	21,7
Субсидії і поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	19 718,6	7 330,9	8 050,8
Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	0,0	51,4	76,0
Поточні трансферти населенню	26 307,0	38 809,1	26 597,6
Капітальні видатки	16 587,6	20 674,9	18 203,8
Питома вага капітальних видатків в загальному обсязі витрат	11,5	10,8	11,4
Придбання основного капіталу	8 655,0	19 448,1	15 595,7
Створення державних запасів і резервів	0,0	1 226,8	0,0
Придбання землі і нематеріальних активів	4,3	0,0	0,0
Капітальні трансферти	7 928,3	0,0	2 608,1
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	335,8	2 926,6	1 928,1
Кредитування з врахуванням погашень	20,0	228,0	137,3
Разом	143 683,9	191 693,0	160 341,1

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Луцької міської ради

Структура видаткової частини бюджету міста Луцька за економічною класифікацією протягом 2004-2005 років та 9 місяців 2006 року характеризується значною питомою вагою поточних видатків (88,4% - 89,1%) в загальному обсязі видаткової частини бюджету. При цьому, протягом аналізованого періоду відбувається зростання питомої ваги захищених статей видатків бюджету міста.

До захищених статей видатків загального фонду бюджету міста Луцьк міська рада протягом 2004-2006 років, на виконання положень Законів України про Державний бюджет на відповідні роки, відносила такі:

- оплата праці працівників бюджетних установ;
- нарахування на заробітну плату;
- придбання медикаментів та перев'язувальних матеріалів;
- забезпечення продуктами харчування;
- оплата комунальних послуг та енергоносіїв;
- трансферти населенню.

Затвердження переліку захищених статей гарантує виконання містом зобов'язань перед бюджетними та іншими установами, а з іншого боку, звужує можливості міста щодо розпорядження бюджетними коштами у разі виникнення непередбачуваних ситуацій.

Питома вага капітальних видатків в структурі видаткової частини бюджету міста протягом 2004-2005 рр. та 9 місяців 2006 року коливалася в межах 11% - 11,5%.

Затверджений на 2006 рік обсяг видаткової частини загального фонду бюджету м. Луцьк без урахування коштів, що передаються до бюджету розвитку збільшився, порівняно з виконанням у 2005 році, на 32,7% та становив 205 985,4 тис. грн. (Таблиця 4.9):

Таблиця 4.9 Виконання видаткової частини загального фонду бюджету м. Луцьк в 2004-2005 роках та за 9 місяців 2006 року, тис. грн.

Найменування показника	Виконано за 2004 р.	Затверджено на 2005 рік з урахуванням змін	Виконано за 2005р.	% вик. до плану на 2005 рік з урахуванням змін	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано за 9 місяців 2006 р.	% вик. до плану на 2006 рік з урахуванням змін	Темп росту показників уточненого плану 2006 року до виконання 2005 року, %
Основні видаткові статті	109 382,9	156 260,2	145 307,9	93,0	194 976,5	128 871,8	66,1	134,2
Державне управління	4 458,7	6 159,5	6 065,3	98,5	10 999,2	7 198,7	65,4	181,3
Правоохоронна діяльність	224,0	265,9	262,2	98,6	374,1	223,2	59,7	142,7
Освіта	38 288,7	60 830,1	59 452,8	97,7	77 747,2	52 567,4	67,6	130,8
Охорона здоров'я	21 581,1	32 022,8	31 400,2	98,1	39 027,3	26 483,0	67,9	124,3
Соціальний захист і соціальна допомога	26 356,5	36 470,0	27 801,6	76,2	38 460,2	25 380,7	66,0	138,3
Житлово-комунальне господарство	7 883,5	6 823,5	6 823,4	100,0	8 720,5	5 380,3	61,7	127,8
Культура і мистецтво	3 116,3	4 600,9	4 513,7	98,1	6 268,8	4 285,6	68,4	138,9
Засоби масової інформація	199,9	230,0	230,0	100,0	250,0	197,8	79,1	108,7
Фізична культура і спорт	1 195,9	1 725,3	1 664,4	96,5	1 795,0	1 197,4	66,7	107,8
Будівництво	50,0	400,0	400,0	100,0	4 100,0	1 346,9	32,9	1 025,0
Сільське і лісове господарство, рибне господарство і мисливство	0,0	0,0	0,0	0,0	250,0	50,0	0,0	0,0
Транспорт	6 013,8	6 640,2	6 639,3	100,0	6 813,2	4 411,8	64,8	102,6
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	14,5	92,0	55,0	59,8	171,0	149,0	87,1	310,9
Видатки, не віднесені до основних груп	6 387,4	4 286,0	4 254,8	99,3	3 612,2	2 221,1	61,5	84,9
Разом видатків	115 770,3	160 546,2	149 562,7	93,2	198 588,7	131 092,9	66,0	132,8
Субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	0,0	29,7	8,8	29,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Трансферти бюджетам інших рівнів	0,0	0,0	42,6	0,0	0,0	76,0	0,0	0,0
інші субвенції	0,0	0,0	42,6	0,0	100,0	76,0	76,0	234,7
Кредитування (надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	20,0	228,0	228,0	100,0	200,0	138,0	69,0	87,7
Всього видатків	115 790,3	160 803,9	149 842,1	93,2	198 888,7	131 306,9	66,0	132,7
Кошти, що передаються із загального бюджету до фонду розвитку	335,8	2 930,0	2 926,6	99,9	7 096,7	1 928,1	27,2	242,5
Всього витрат	116 126,1	163 733,9	152 768,7	93,3	205 985,4	133 235,0	64,7	134,8

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Луцької міської ради

Рівень виконання затвердженого з урахуванням змін річного обсягу видатків загального фонду бюджету м. Луцьк без урахування коштів, що передаються до бюджету розвитку склав у 2005 році 93,2%, у січні-вересні 2006 року – 66,0%.

Основними видатковими статтями загального фонду бюджету міста є видатки на освіту, охорону здоров'я, соціальний захист і соціальну допомогу, житлово-комунальне господарство та транспорт.

Освіта

У 2004-2005 роках та у I-III кварталах 2006 року найбільш суттєвою видатковою статтею загального фонду бюджету міста залишається освіта. Видатки на освіту включають в себе фінансування дошкільних учбових закладів, загальноосвітніх шкіл та шкіл-інтернатів, позашкільних закладів освіти тощо. Питома вага вказаної статті в структурі фактично виконаного обсягу видатків загального фонду¹⁷ у 2004 році складала 33,1%, у 2005 році – 39,7%, у I-III кварталах 2006 року – 40,0%. Найбільшою статтею асигнувань у видатках на освіту залишається оплата праці працівників бюджетних установ та нарахування на заробітну плату, підвищення якої в 2005 році сприяло такому значному росту видатків вказаної галузі.

Загальний фонд бюджету м. Луцьк за галуззю «Освіта» у 2005 році було виконано на 97,7%. Недовиконання річного плану пояснюється невикористанням дотації на виплату заробітної плати відповідно до Закону України «Про освіту» та субвенції на оплату енергоносіїв по причині відсутності заборгованості з цих виплат. У 2005 році на виконання Закону України «Про реструктуризацію заборгованості з виплат, передбачених ст. 57 Закону України «Про освіту», науково-педагогічним та іншим категоріям працівників навчальних закладів було виплачено надбавок за вислугу років та допомоги на оздоровлення при наданні щорічної відпустки загальним обсягом 2 256,4 тис. грн. На вказані цілі з Державного бюджету було отримано субвенцію обсягом 2 436,6 тис. грн. На капітальні видатки по установах освіти у 2005 році було спрямовано 164,4 тис. грн.

Протягом 9 місяців 2006 року затверджений з урахуванням змін план за видатками за галуззю «Освіта» було виконано на 67,6%. При цьому затверджений на 2006 рік обсяг видатків за цією галуззю було збільшено на 30,8%, порівняно з його виконанням у 2005 році.

Охорона здоров'я

Видатки на охорону здоров'я включаються в себе фінансування лікарень, пологових будинків, станцій невідкладної медичної допомоги, загальних та спеціалізованих стоматологічних поліклінік тощо. Питома вага видатків на

---

¹⁷ Тут і далі питома вага основних видаткових статей розраховується до обсягу видатків загального фонду без урахування коштів, що передаються до бюджету розвитку.

утримання установ галузі протягом 2004-2005 років збільшилась на 2,4 в.п. Зокрема в 2004 році питома вага галузі «Охорона здоров'я» в структурі фактично виконаного обсягу видатків складала 18,6%, то в 2005 році – 21,0%. За підсумками ж 9 місяців 2006 року питома вага галузі в структурі фактично виконаного обсягу видатків загального фонду бюджету міста складала 20,2%. Найбільшою статтею видатків на охорону здоров'я є заробітна плата та нарахування на неї. Рівень виконання річного плану видатків за галуззю «Освіта» склав у 2005 році 98,1%. Затверджений на 2006 рік з урахуванням змін план видатків за галуззю збільшився, порівняно з його фактичним виконанням у 2005 році на 24,3%. За 9 місяців 2006 року річний план було виконано на 67,9%.

Соціальний захист та соціальна допомога

Видатки загального фонду бюджету міста на соціальний захист та соціальну допомогу включають в себе фінансування виплат пільговим категоріям населення, соціальної допомоги громадянам, реалізацію програм соціального захисту та інших соціальних програм, утримання територіальних центрів соціального захисту громадян, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та підліткових клубів, притулків для неповнолітніх, надання фінансової підтримки громадським організаціям інвалідів і ветеранів. Питома вага галузі в структурі фактично виконаних за загальним фондом видатків складала у 2004 році 22,8%, у 2005 році – 18,5%. У I-III кварталах 2006 року питома вага галузі в структурі фактично виконаних за загальним фондом видатків збільшилась, порівняно з 2005 роком на 0,8 в.п.

Фактичний рівень виконання річного плану за видатками по галузі склав у 2005 році 76,2%. За 9 місяців 2006 року річний план за видатками загального фонду бюджету м. Луцьк по галузі «Охорона здоров'я» було виконано на 67,9%.

Житлово-комунальне господарство

Видатки на житлово-комунальне господарство спрямовуються на капітальний ремонт житлового фонду, благоустрій міста, ремонт доріг, видатки на житлово-експлуатаційне господарство, капремонт теплових мереж, водопровідно-каналізаційне господарство тощо. Питома вага видатків на житлово-комунальне господарство в структурі фактично виконаного обсягу видатків загального фонду бюджету м. Луцьк у 2005 році зменшилась, порівняно з 2004 роком на 2,2 в.п. та складала 4,6%. При цьому фактичний рівень виконання річного плану за видатками по галузі становив у 2005 році 100,0%. Запланований на 2006 рік з урахуванням змін обсяг видатків за галуззю «Житлово-комунальне господарство» збільшився порівняно з його фактичним виконанням у 2005 році на 27,8%. Протягом 9 місяців 2006 року затверджений річний обсяг видатків за галуззю було виконано на 61,7%.

Транспорт

Видатки за галуззю транспорт включають в себе компенсаційні виплати на пільговий проїзд автомобільним транспортом та електротранспортом окремим категоріям громадян, видатки на проведення робіт, пов'язаних із будівництвом, реконструкцією, ремонтом та утриманням доріг тощо. Затверджений на 2005 рік з урахуванням змін план видаткової частини бюджету за галуззю «Транспорт» було виконано на 100,0%, при цьому фактично виконаний обсяг видатків за галуззю збільшився, порівняно з 2004 роком на 0,6 млн. грн. Затверджений на 2006 рік обсяг видатків за галуззю «Транспорт» було збільшено, порівняно з виконанням у попередньому бюджетному періоді, на 2,6%. Частково це пов'язано із запланованим надходженням в 2006 році до бюджету міста Луцька субвенції з Державного бюджету на придбання вагонів для комунального електротранспорту. Невисокий рівень виконання річного плану за видатками по галузі за 9 місяців 2006 року – 64,8% пов'язаний з низьким рівнем перерахування цієї субвенції за вказаний період – 60,0%.

Основними видатковими статтями спеціального фонду бюджету м. Луцьк є будівництво, житлово-комунальне господарство, охорона здоров'я та транспорт (Таблиця 4.10):

Таблиця 4.10 Виконання видаткової частини спеціального фонду бюджету м. Луцьк в 2004-2005 роках та за 9 місяців 2006 року, тис. грн.

Найменування показника	Виконано за 2004р.	Затверджено на 2005 рік з урахуванням змін	Виконано за 2005р.	% вик. до плану на 2005 рік з урахуванням змін	Затверджено на 2006 рік з урахуванням змін	Виконано за 9 місяців 2005р.	% вик. до плану на 2005 рік з урахуванням змін	Темп росту показників уточненого плану на 2006 рік до виконання 2005 року
Основні видаткові статті	27 873,7	36 587,4	41 826,1	114,3	40 321,5	27 069,1	67,1	96,4
Державне управління	448,1	585,4	381,1	65,1	569,5	614,6	107,9	149,4
Освіта	2 975,4	2 711,7	3 992,4	147,2	3 310,9	3 182,8	96,1	82,9
Охорона здоров'я	5 697,9	2 745,4	8 157,9	297,1	7 573,2	8 015,6	105,8	92,8
Соціальний захист і соціальна допомога	1 167,8	16,0	159,4	996,3	25,0	73,8	295,2	15,7
Житлово-комунальне господарство	0,0	10 274,4	10 274,4	100,0	4 779,3	4 009,7	83,9	46,5
Культура і мистецтво	550,3	668,2	628,3	94,0	499,0	460,4	92,3	79,4
Фізична культура і спорт	207,9	195,8	261,9	133,8	254,8	173,2	68,0	97,3
Будівництво	11 867,1	13 431,2	12 293,1	91,5	15 282,7	6 079,2	39,8	124,3
Транспорт	2 898,7	4 220,0	4 220,0	100,0	6 657,0	3 673,2	55,2	157,7
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	810,0	1 169,0	1 169,0	100,0	850,0	668,8	78,7	72,7
Фонди	1 250,5	570,3	288,6	50,6	520,1	117,8	22,6	180,2
Видатки, не віднесені до основних груп	19,9	0,0	24,8	0,0	0,0	37,7	0,0	0,0
Разом видатків	27 893,6	36 587,4	41 850,9	114,4	40 321,5	27 106,8	67,2	96,3
Кредитування (надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	18,8	20,0	20,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-18,8	-20,0	-20,0	100,0	0,0	-0,7	0,0	0,0
Всього видатків	27 893,6	36 587,4	41 850,9	114,4	40 321,5	27 106,1	67,2	96,3

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Луцької міської ради

Затверджений річний обсяг видаткової частини спеціального фонду бюджету м. Луцьк у 2005 році збільшився, порівняно з фактичним виконанням у 2004 році, на 31,2%. При цьому за підсумками року запланований обсяг видатків було перевиконано на 14,4%. Затверджений річний обсяг видаткової частини спеціального фонду бюджету м. Луцьк у 2006 році зменшився, порівняно з його фактичним виконанням у 2005 році, на 3,6%. За підсумками 9 місяців 2006 року

запланований річний обсяг видаткової частини спеціального фонду бюджету було виконано на 67,2%.

Найбільшу питому вагу у загальному обсязі видаткової частини спеціального фонду бюджету м. Луцьк припадає на будівництво. Питома вага фактично здійснених видатків за галуззю «Будівництво» у загальній структурі видатків спеціального фонду бюджету м. Луцьк у 2005 році становила 29,4% та зменшилась, проти попереднього бюджетного періоду на 13,1 в.п. За 9 місяців 2006 року планові показники за видатками по галузі було виконано на 39,8%.

Питома вага видатків на житлово-комунальне господарство у загальній структурі фактично виконаних видатків спеціального фонду бюджету м. Луцьк склала у 2005 році 24,6% (10 274,4 тис. грн.). При цьому річний план за видатками по галузі було виконано на 100,0%, що пояснюється перерахуванням у 2005 році з Державного бюджету субвенції на погашення заборгованості громадян за житлово-комунальні послуги. Затвердженням на 2006 рік з урахуванням змін планом, обсяг видатків на житлово-комунальне господарство було зменшено на 53,5%, порівняно з виконанням у 2005 році. За 9 місяців 2006 року плановий обсяг видатків на житлово-комунальне господарство було виконано на 83,9%.

Обсяг виконання видаткової частини бюджету міста Луцьк протягом 2004-2005 років та 9 місяців 2006 року постійно зростає. Приріст видаткової частини бюджету міста без урахування трансфертів та коштів, що передаються із загального фонду бюджету до спеціального, порівняного з попереднім бюджетним періодом склав у 2005 році 36,3%. У 2006 році зазначений показник становив 32,1%. Запланований на 2007 рік обсяг видаткової частини бюджету збільшився, порівняно з 2006 роком на 26,0% та склав 323 883,3 тис. грн. Щорічне збільшення видаткової частини бюджету міста у 2003-2006 рр. пояснюється постійним збільшення доходної частини, переважно за рахунок податкових надходжень та офіційних трансфертів.

Структура видаткової частини бюджету міста Луцька за економічною класифікацією протягом 2004-2005 років та 9 місяців 2006 року характеризується значним обсягом питомої ваги поточних видатків (88,4% - 89,1%) в загальному обсязі видаткової частини бюджету.

Протягом періоду, що аналізується, в структурі видаткової частини загального фонду бюджету м. Луцьк обсяг видатків на оплату праці працівників бюджетних установ, та нарахування на неї збільшився до 78 171,8 тис. грн. у січні-вересні 2006 року. Це, передусім, пов'язано зі зростанням середньомісячної заробітної плати працівників бюджетної сфери.

5. Бюджет м. Луцьк на 2007 рік

Бюджет міста Луцьк на 2007 рік сформовано, виходячи з підходів, визначених Бюджетним Кодексом України, Законом України «Про Державний бюджет України на 2007 рік», Постанови ВРУ «Про основні напрями бюджетної політики на 2007 рік» № 42-16 від 27.07.2006 року, з урахуванням фактичних надходжень в минулих роках доходів, закріплених за бюджетом міста статтями 64 і 69 Бюджетного Кодексу України, основних макропоказників економічного та соціального розвитку України і показників економічного і соціального розвитку міста Луцька на 2007 рік.

Рішення про міський бюджет м. Луцьк на 2007 рік було прийнято 27.12.2006 року, тобто у термін, що не перевищує 2 тижні після офіційного опублікування Закону про Державний бюджет України. Закон України «Про Державний бюджет України на 2007 рік» було прийнято та офіційно опубліковано 19.12.2006 року. Варто зауважити, що у відповідності до статті 79 Бюджетного Кодексу України в разі, якщо до початку нового бюджетного періоду рішення про місцевий бюджет не прийнято, місцева рада має право здійснювати витрати з бюджету лише на цілі, які визначені у рішенні про місцевий бюджет на попередній бюджетний період. При цьому, щомісячні видатки не можуть перевищувати 1/12 обсягу видатків, затверджених на попередній бюджетний період, крім витрат на погашення зобов'язань із боргу.

Доходна частина зведеного бюджету міста на 2007 рік затверджена в сумі 323,9 млн. гривень, та перевищує показники виконання бюджету в 2006 році на 21,9%. Показники доходної частини бюджету міста Луцька на 2006 рік наведено в таблиці (Таблиця 5.1). Показники доходної частини бюджету міста Луцька на 2006 рік із розбивкою на загальний та спеціальний фонди наведено в додатку.

Таблиця 5.1 Доходна частина бюджету міста Луцьк на 2007 рік

ДОХОДИ	2006 рік Виконано	2007 рік План	Темп росту показників плану до виконання 2006 року
Податкові надходження	131 241,2	152 684,7	116,3
<i>Питома вага податкових надходжень</i>	<i>50,8</i>	<i>47,1</i>	<i>На 3,7 в.п. менше</i>
Податок з доходів фізичних осіб	96 044,5	118 278,5	123,1
Податок на прибуток підприємств	1 396,9	1 361,2	97,4
Податки на власність	5 938,3	5 900,0	99,4
Плата за землю	9 108,6	9 200,0	101,0
Податок на промисел	24,0	25,0	104,2
Плата за державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності	175,8	160,0	91,0
Плата за торговий патент на деякі види підприємницької діяльності	3 987,7	3 910,0	98,1
Місцеві податки та збори	5 773,8	5 750,0	99,6
Єдиний податок	8 791,6	8 100,0	92,1
Неподаткові надходження	17 336,6	14 389,4	83,0
<i>Питома вага неподаткових надходжень</i>	<i>6,7</i>	<i>4,4</i>	<i>На 2,3 в.п. менше</i>
Доходи від власності та підприємницької діяльності	515,2	550,0	106,8
Плата за утримання дітей у школах-інтернатах	26,1	25,0	95,8
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	206,0	4 000,0	1 941,7
Державне мито	1 038,8	900,0	86,6
Надходження штрафів та фінансових санкцій	85,9	300,0	349,2
Інші надходження	23,7	10,0	42,2
Власні надходження бюджетних установ та організацій	15 440,9	8 604,4	55,7
Доходи від операцій з капіталом	15 642,7	15 000,0	95,9
<i>Питома вага доходів від операцій з капіталом</i>	<i>6,1</i>	<i>4,6</i>	<i>На 1,5 в.п. менше</i>
Кошти від продажу основного капіталу	6 004,8	9 000,0	149,9
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	9 637,9	6 000,0	62,3
Цільові фонди	143,0	540,0	377,6
Збір за забруднення навколишнього середовища	113,1	140,0	123,8
Разом доходів	164 363,5	182 614,1	111,1
Офіційні трансферти	93 764,1	141 269,2	150,7
<i>Питома вага трансфертів</i>	<i>36,3</i>	<i>43,6</i>	<i>На 7.3 в.п. більше</i>
Разом	258 127,6	323 883,3	125,5
Кошти, одержані із загального фонду до бюджету розвитку (спеціальний фонд)	7 575,0	0,0	0,0
ВСЬОГО	265 702,6	323 883,3	121,9

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Луцької міської ради

Порівняно з фактичним виконанням у 2006 році, запланований обсяг податкових надходжень у структурі доходної частини бюджету м. Луцьк у 2007 році збільшився на 16,3%, або на 21 443,5 тис. грн. Найбільша питома вага в структурі запланованого на 2007 рік обсягу податкових надходжень, як і в попередніх періодах, припадає на податок з доходів фізичних осіб – 77,5%. Порівняно з виконанням у 2006 році, запланований обсяг податку з доходів фізичних осіб збільшився на 23,1%. При розрахунку планових показників надходжень податку з доходів фізичних осіб було враховане зростання рівня середньомісячної заробітної плати та збільшення середньооблікової чисельності штатних працівників.

Слід зазначити, що питома вага податкових надходжень загальній структурі запланованої на 2007 рік доходної частини бюджету м. Луцьк зменшилась, порівняно з виконанням у 2006 році на 3,7 в.п. Це, передусім, пов'язано зі збільшенням – на 7,3 в.п. питомої ваги трансфертів – другого за питомою вагою джерела формування доходної частини бюджету міста. Запланований на 2007 рік обсяг трансфертів збільшився, порівняно з виконанням у 2006 році на 50,7%, або на 47 505,1 тис. грн. Суттєве збільшення запланованого обсягу трансфертів в структурі доходної частини бюджету міста на 2007 рік пов'язано зі збільшенням запланованого обсягу соціально-спрямованих субвенцій з Державного бюджету на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам до 54 562,4 тис. грн. (в 2006 році обсяг вказаної субвенції склав 16 417,9 тис. грн.) та субвенції на надання пільг ветеранам війни та іншим пільговим категоріям громадян та субсидії населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати, вивезення побутового сміття та рідких нечистот до 46 224,9 тис. грн. (17 956,4 тис. грн. у 2006 році). При цьому слід зауважити, що запланований обсяг дотації вирівнювання зменшився, порівняно з 2006 роком на 28,6%, або на 9 595 тис. грн., що свідчить про зменшення рівня залежності бюджету міста від трансфертів з Державного бюджету.

Запланований на 2007 рік обсяг неподаткових надходжень зменшився, порівняно з його фактичним виконанням у 2006 році, на 17,0%. Питома вага запланованого на 2007 рік обсягу неподаткових надходжень зменшилась, порівняно з виконанням у 2006 році, на 2,3 в.п. В структурі запланованого обсягу неподаткових надходжень, слід відзначити збільшення запланованого обсягу надходжень від оренди майнових комплексів та іншого комунального майна, порівняно з виконанням зазначеного показника у 2006 році. Якщо в 2006 році від оренди цілісних майнових комплексів до бюджету міста надійшло 206,0 тис. грн., то запланований обсяг на 2007 рік складає 4 000,0 тис. грн. Це пояснюється впровадженням нової методики визначення орендних ставок та застосування практики конкурсів на оренду майна в центральній частині міста.

Запланований на 2007 рік обсяг надходжень від операцій з капіталом дещо зменшився, порівняно з виконанням у 2006 році – з 15 642,7 тис. грн. до 15 000,0 тис. грн., або на 4,1%.

Видаткова частина бюджету м. Луцьк на 2007 рік затверджена в обсязі 323,9 млн. грн. та перевищує показник виконання бюджету у 2006 році на 26,0% (Таблиця 5.2):

Таблиця 5.2 Видаткова частина бюджету м. Луцьк на 2007 рік

ВИДАТКИ	Виконано за 2006 рік	Заплановано на 2007 рік	Темп росту показників плану на 2007 рік до виконання 2006 року
Основні видаткові статті	246 467,7	322 739,3	130,9
Державне управління	12 680,1	13 832,9	109,1
Правоохоронна діяльність	460,5	354,0	76,9
Освіта	83 579,8	98 706,2	118,1
Охорона здоров'я	52 348,5	52 274,2	99,9
Соціальний захист і соціальна допомога	39 102,7	106 322,5	271,9
Житлово-комунальне господарство	15 425,6	12 402,9	80,4
Культура і мистецтво	6 809,9	8 784,8	129,0
Засоби масової інформація	295,2	300,0	101,6
Фізична культура і спорт	2 051,6	2 523,3	123,0
Будівництво	19 635,2	6 500,0	33,1
Сільське і лісове господарство, рибне господарство і мисливство	50,0	300,0	600,0
Транспорт	12 732,8	17 113,5	134,4
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	994,0	2 750,0	276,7
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	169,0	35,0	20,7
Фонди	132,8	540,0	406,6
Видатки, не віднесені до основних груп	2 592,5	1 044,0	40,3
Разом видатків	249 060,2	323 783,3	130,0
Трансферти бюджетам інших рівнів	100,0	100,0	
Кредитування (надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	358,0	0,0	0,0
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-38,0	0,0	0,0
Усього	249 480,2	323 883,3	129,8
Кошти, що передаються із загального бюджету до фонду розвитку	7 575,0	0,0	0,0
Усього видатків	257 055,2	323 883,3	126,0

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Луцької міської ради

У 2007 році передбачається зростання обсягу видатків бюджету міста на фінансування основних галузей бюджетної сфери та державного управління. В обсязі видатків, передбачених бюджетом міста на утримання установ бюджетної сфери в повному обсязі передбачено фінансування оплати праці з нарахуваннями на неї, витрат на послуги зв'язку, оплати енергоносіїв і комунальних послуг.

Порівняно з 2006 роком, у структурі запланованої на 2007 рік видаткової частини бюджету міста Луцьк сталися певні зміни. На відміну від 2006 року, у 2007 році найбільша питома вага видатків припадає на статтю «Соціальний захист і соціальне

забезпечення» - 32,8% загального обсягу запланованої видаткової частини бюджету. Порівняно з виконанням у 2006 році, темп росту плану за видатками по вказаній статті склав 271,9%. Збільшення видатків по зазначеній статті відбулося переважно за загальним фондом, що зумовлено збільшенням обсягів надходжень соціально-спрямованих субвенцій з Державного бюджету.

Досить суттєво, порівняно з виконанням у 2006 році, збільшився запланований на 2007 рік обсяг видатків за галуззю «Транспорт» - відповідно з 12 732,8 тис. грн. до 17 113,5 тис. грн., або на 34,4%. Збільшення обсягу видатків, головним чином, відбулося по спеціальному фонду бюджету – з 5 529,6 тис. грн. у 2006 році до 9 310,0 тис. грн. у 2007 році, що пов'язано з запланованим надходженням субвенції з Державного бюджету на придбання вагонів для комунального електротранспорту загальним обсягом 2 000,0 тис. грн. (400,0 тис. грн. у 2006 році).

Зменшився на 19,6%, порівняно з виконанням у 2006 році, запланований на 2007 рік обсяг видатків за галуззю «Житлово-комунальне господарство». Це стало наслідком зменшення видатків як по загальному, так і по спеціальному фондах, серед іншого, у зв'язку з тим, що у 2007 році субвенції з Державного бюджету на заходи щодо погашення заборгованості громадян за житлово-комунальні послуги та енергоносії в рахунок часткової компенсації втрат від знецінення грошових заощаджень не було передбачено (1 377,4 тис. грн. у 2006 році).

Доходна частина зведеного бюджету міста на 2007 рік затверджена в сумі 323,9 млн. гривень, та перевищує показники виконання бюджету в 2005 році на 21,9%. Порівняно з виконанням у 2006 році, запланований обсяг податкових надходжень у структурі доходної частини бюджету м. Луцьк у 2007 році збільшився на 16,3%, або на 21 443,5 тис. грн. Запланований на 2007 рік обсяг неподаткових надходжень зменшився, порівняно з його фактичним виконанням у 2006 році на 17,0%, або 2 947,2 тис. грн. У структурі доходної частини бюджету в 2007 році відбулися певні зміни, а саме збільшилась питома вага трансфертів внаслідок зростання обсягу надходжень соціально-спрямованих субвенцій. При цьому, у зв'язку із випереджаючими темпами зростання доходної частини загального фонду над видатками загального фонду бюджету міста, плановими показниками на 2007 рік заплановане зменшення обсягу дотації вирівнювання з Державного бюджету.

Видаткова частина бюджету м. Луцьк на 2007 рік затверджена в обсязі 323,9 млн. грн. та перевищує показник виконання бюджету у 2006 році на 26,0%. Порівняно з 2006 роком, у структурі запланованої на 2007 рік видаткової частини бюджету міста Луцьк сталися певні зміни. На відміну від 2006 року, у 2007 році найбільша питома вага видатків припадає на статтю «Соціальний захист і соціальне забезпечення» - 32,8% загального обсягу запланованої видаткової частини бюджету. Порівняно з виконанням у 2006 році, темп росту плану за видатками по вказаній статті склав 271,9%. Збільшення видатків по зазначеній статті відбулося переважно по загальному фонду, що зумовлено зростанням надходжень соціально-спрямованих субвенцій з Державного бюджету.

6. Боргові зобов'язання міста

6.1. Консолідований борг міста Луцька

Зважаючи на світову практику, до консолідованого боргу міста слід відносити прямі фінансові зобов'язання, прострочену кредиторську заборгованість та умовні зобов'язання (гарантії) місцевих органів влади, а також прострочені фінансові зобов'язання та прострочену кредиторську заборгованість підприємств та організацій комунальної форми власності.

6.1.1. Прямі боргові зобов'язання

За інформацією фінансового управління Виконавчого комітету Луцької міської ради протягом 2002-2006 рр. запозичення до бюджету міста у формі емісії облігацій місцевої позики не здійснювались, кредити не залучались. Інформацію щодо залучення бюджетом міста протягом 2002-2006 рр. безвідсоткових позичок, наданих за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів наведено нижче (Таблиця 6.1)

Середньострокові безвідсоткові позички з єдиного казначейського рахунку протягом 2002-2006 років бюджетом міста Луцьк не залучались.

Таблиця 6.1 Безвідсоткові позички, отримані з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів протягом 2002-2006 рр.

Дата одержання	Дата погашення позички	Обсяг позички, млн. грн.
03.06.2003		5,0
14.07.2003	10.10.03	1,0
Всього за 2003 рік		6,0
01.06.2004	29.08.2004	6,0
08.07.2004	05.10.2004	0,9
30.08.2004	26.11.2004	2,0
Всього за 2004 рік		8,9
16.05.2005	01.12.2005	7,2
01.06.2005	01.12.2005	8,9
13.06.2005	01.12.2005	5,0
12.07.2005	01.12.2005	3,5
01.08.2005	01.12.2005	2,0
15.08.2005	01.12.2005	2,5
01.09.2005	01.12.2005	2,0
15.09.2005	01.12.2005	5,0
04.10.2005	01.12.2005	5,0
Всього за 2005 рік		41,1
2006 рік		Не залучались

Джерело: Фінансове управління Луцької міської ради

Таким чином, на покриття тимчасових касових розривів протягом 2003-2005 рр., бюджетом міста з єдиного казначейського рахунку було залучено безвідсоткових позичок загальним обсягом 56,0 млн. грн. Заборгованість за вказаними позичками погашено вчасно та у повному обсязі. Протягом 2006 року бюджетом міста позички з єдиного казначейського рахунку не залучались. Відтак прямиий борг Луцької міської ради станом на 01.01.2007 р. відсутній.

6.1.2. Умовні зобов'язання (гарантії) Луцької міської ради.

За інформацією фінансового управління Виконавчого комітету Луцької міської ради, протягом 2002-2006 рр. міською радою гарантій не надавалося.

6.1.3. Прострочена бюджетна кредиторська заборгованість

За даними фінансового управління Луцької міської ради бюджет м. Луцька станом на 01.10.2006 р. має прострочену кредиторську заборгованість у сумі 2 841,3 тис. грн., в тому числі за загальним фондом – 1 148,0 тис. грн. та за спеціальним фондом – 1 693,3 тис. грн. (Таблиця 6.2):

Таблиця 6.2 Прострочена кредиторська заборгованість бюджету м. Луцьк по загальному та спеціальному фондах за 2005 рік та у I півріччі 2006 року, тис. грн.

Галузь	Станом на 01.01.2006 Загальний фонд	Станом на 01.01.2006 Спеціальний фонд	Станом на 01.10.2006 Загальний фонд	Станом на 01.10.2006 Спеціальний фонд	Списана станом на 01.10.2006 Загальний фонд	Списана станом на 01.10.2006 Спеціальний фонд
Освіта	2,0	14,2	0,0	0,3	2,0	0,0
Соціальний захист і соціальна допомога	159,5	0,0	154,1	0,0	0,0	0,0
Культура і мистецтво	0,0	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0
Будівництво	0,0	485,9	0,0	1 672,5	0,0	0,0
Транспорт	1 161,0	0,0	993,5	0,0	167,5	0,0
Всього	1 322,5	500,1	1 148,0	1 693,3	169,5	0,0

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Луцької міської ради

За 9 місяців 2006 року обсяг простроченої кредиторської заборгованості збільшився, порівняно з 2005 роком на 1 008,7 тис. грн. Насамперед, це відбулося за рахунок виникнення простроченої кредиторської заборгованості за спеціальним фондом по галузі «Будівництво». За інформацією Фінансового управління Луцької міської ради вказана заборгованість виникла у зв'язку з фактичним неперерахуванням у повному обсязі запланованої субвенції з Державного бюджету.

Значний обсяг простроченої заборгованості (993,5 тис. грн. за загальним фондом станом на 01.10.2006 р.) припадає також на галузь «Транспорт», що зумовлено надходженням не в повному обсязі компенсації з Державного бюджету на відшкодування пільгового проїзду окремих категорій громадян

6.1.4. Фінансові зобов'язання підприємств та організацій комунальної форми власності

Інформація щодо простроченої кредиторської заборгованості підприємств комунальної форми власності наведена нижче (Таблиця 6.3):

Таблиця 6.3 Прострочена кредиторська заборгованість підприємств комунальної форми власності м. Луцьк, тис. грн.

Назва підприємства	Станом на 01.01.2006	Станом на 01.01.2007
КП «Луцьктепло»		
За товари, роботи, послуги з них	3 709,2	4 705,3
- електроенергія	1 687,8	776,6
- газ	2 021,4	3 928,7
Всього	3 709,2	4 705,3
Житлово-комунальні підприємства»		
За товари, роботи, послуги з них	1 955,6	1 623,6
- електроенергія	1 829,8	1 491,8
- газ		1,5
- інші	125,8	130,3
З бюджетом	130,0	224,6
Інші поточні зобов'язання	6,6	0,6
Всього	2 092,2	1 848,6
Разом	5 801,4	6 553,9

Джерело: Фінансове управління Виконавчого комітету Луцької міської ради

Загальний обсяг простроченої кредиторської заборгованості комунальних підприємств м. Луцька станом на 01.01.2007 р. склав 6 553,9 тис. грн. Порівняно з 2005 роком, загальний обсяг простроченої кредиторської заборгованості комунальних підприємств збільшився на 752,5 тис. грн., або на 13,0%. Найбільша питома вага в загальній структурі простроченої кредиторської заборгованості припадає на заборгованість КП «Луцькводоканал» - 4 705,3 тис. грн., або 71,8%. Порівняно з 2005 роком, обсяг простроченої кредиторської заборгованості КП «Луцькводоканал» збільшився у 2006 році на 26,9%.

Натомість загальний обсяг простроченої кредиторської заборгованості житлово-комунальних підприємств зменшився, порівняно з 2005 роком на 243,6 тис. грн. та склав станом на 01.01.2007 р. 1 848,6 тис. грн.

Комунальні підприємства м. Луцьк користуються позиковими коштами:

Таблиця 6.4 Обсяг залучених кредитів комунальними підприємствами м. Луцьк

Підприємство	Сума кредиту, тис. грн.	Відсотки	Залишок за кредитом на 01.01.2006 р., тис. грн.	Залишок за кредитом на 01.01.2007 р., тис. грн.	Дата погашення
ДКП «Луцьктепло»	500,0	18,0	0,0	0,0	31.12.2006
КП «Луцькводоканал»	100,0	21,0	100,0	0,0	30.03.10
КП «Луцькводоканал»	275,0	20,0	425,0	562,5	30.03.10
Підприємство електротранспорту	70,2	18,0	68,2	46,2	30.11.2007
Підприємство електротранспорту	250,0	18,0	0,0	195,5	30.06.2008
Підприємство електротранспорту	200,0	17,0	0,0	166,7	30.07.2008
Підприємство електротранспорту	99,0	17,0	0,0	83,3	30.09.2007
Всього	1 494,2	-	593,2	1 054,2	-

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Таким чином, загальний залишок за залученими комунальними підприємствами м. Луцьк кредитами складає станом на 01.01.2007 р. 1 054,2 тис. грн. Вказаний обсяг майже рівномірно розподіляється між такими підприємствами як КП «Луцькводоканал» - 53,3% та КП «Підприємство електротранспорту» - 46,7% загального обсягу залишку, відповідно.

За інформацією Виконавчого комітету Луцької міської ради залучення кредитів комунальними підприємствами в рамках фінансування проектів за участю ЄБРР або Світового банку не здійснювалось.

Таким чином, станом на 01.01.2007 р. сума консолідованого боргу м. Луцька складає 10 449,4 тис. грн.,¹⁸ у тому числі:

- 2 841,3 тис. грн. – прострочена бюджетна кредиторська заборгованість;
- 6 553,9 тис. грн. – прострочена кредиторська заборгованість комунальних підприємств;
- 1 054,2 тис. грн. - залишок за залученими кредитами комунальними підприємствами.

¹⁸ При розрахунку обсягу консолідованого боргу, використовувався обсяг простроченої бюджетної кредиторської заборгованості станом на 1.10.2006 р.

6.2. Перспективи залучення коштів у майбутньому

6.2.1. Запланований в 2007 році випуск облігацій внутрішньої місцевої позики

Луцькою міською радою у 2007 році запланований випуск облігацій внутрішньої місцевої позики обсягом 10 000,0 тис. грн. на трирічний термін. Кошти від розміщення облігацій планується направити на ремонт дахів житлового фонду міста та реконструкцію доріг.

За інформацією Луцької міської ради гранична відсоткова ставка за вказаним запозиченням має складати 14,0%. Максимальний річний обсяг видатків на обслуговування боргового зобов'язання складатиме 1 400,0 тис. грн., або 0,5% запланованого на 2007 рік обсягу доходної частини загального фонду бюджету м. Луцька.

Запланований обсяг доходу бюджету розвитку протягом 2007-2009 рр. становить 26 300,0 тис. грн., у тому числі:

2007 рік – 15 000 тис. грн.;

2008 рік – 5 160,0 тис. грн..

2009 рік – 6 140,0 тис. грн.

Попередній графік погашення коштів, залучених до бюджету міста шляхом випуску облігацій внутрішньої місцевої позики в 2007 році має такий вигляд:

2007 рік – 3 000,0 тис. грн.

2008 рік – 3 500,0 тис. грн.

2009 рік – 3 500,0 тис. грн.

Питома вага видатків на погашення основної суми боргу в запланованому обсязі доходів бюджету розвитку складатиме:

У 2007 рік – 20,0%;

У 2008 рік – 67,8%;

У 2009 рік – 57,0%.

Таким чином приріст прямого боргу Луцької міської ради у 2007 році складатиме 3 000,0 тис. грн. Питома вага прямого боргу в структурі доходної частини бюджету міста Луцьк без урахування трансфертів у 2007 році дорівнюватиме 1,6%, що є помірним.

Остаточні умови залучення коштів будуть визначені після проведення тендерної процедури з відбору андеррайтера запланованого випуску.

Висновок

Зважаючи на результати проведеного аналізу, рейтингове агентство прийняло рішення про визначення кредитного рейтингу боргового зобов'язання м. Луцьк на рівні uaBBB+, зі стабільним прогнозом.

Генеральний директор

С. А. Дубко

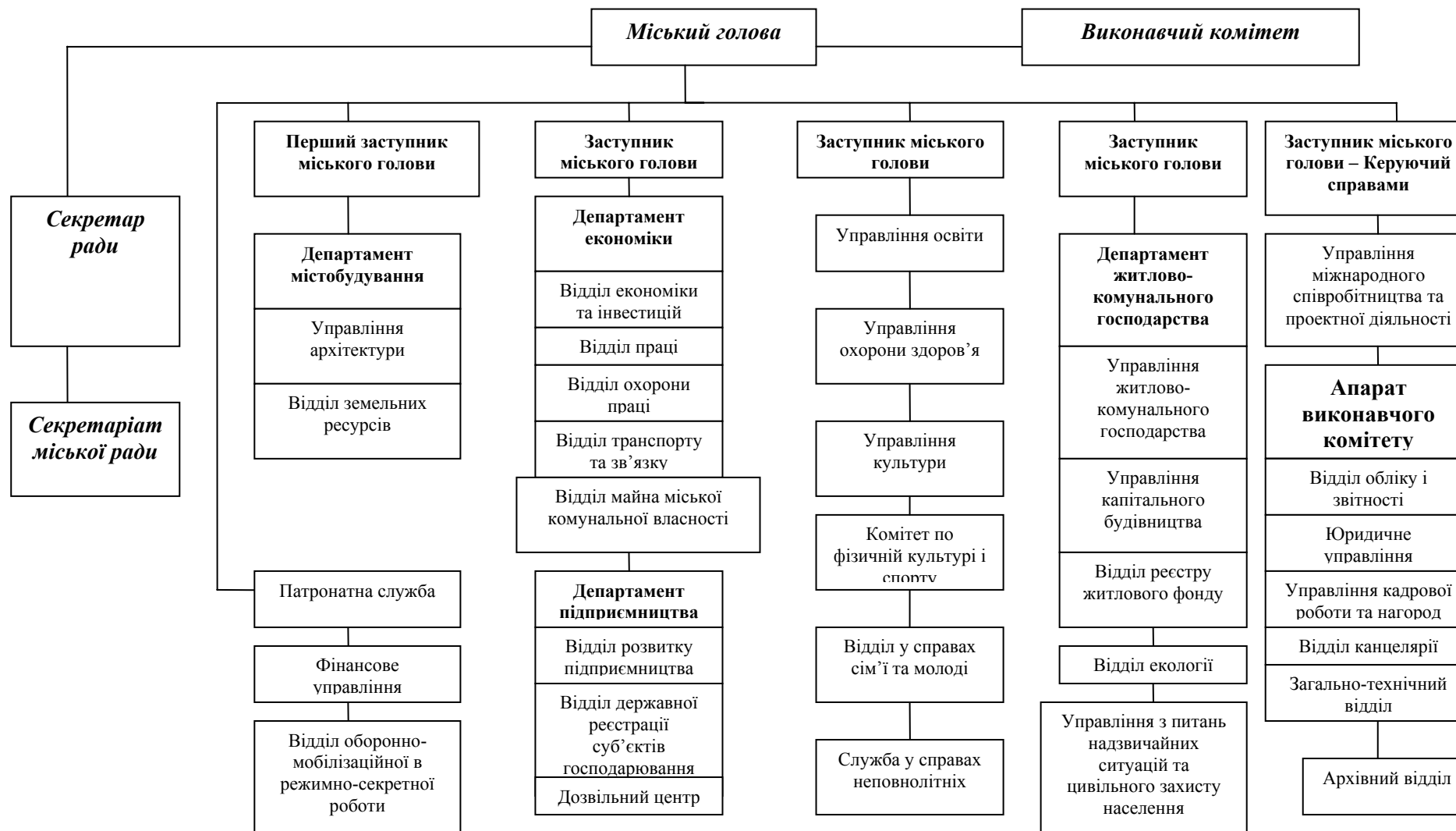
Начальник відділу муніципальних рейтингів

О. В. Шубіна

Старший фінансовий аналітик

П. В. Троцинський

Додатки

Структура виконавчих органів Луцької міської ради

Джерело: Виконавчий комітет Луцької міської ради

Агрегований бюджет міста Луцьк з розбивкою на загальний та спеціальний фонди за 2004-2005 роки та за 9 місяців 2006 року

ПОКАЗНИК	2004 рік загальний фонд	2004 рік спеціальний фонд	2004 рік всього	2005 рік загальний фонд	2005 рік спеціальний фонд	2005 рік всього	9 місяців 2006 року загальний фонд	9 місяців 2006 року спеціальний фонд	9 місяців 2006 року всього
Податкові надходження	72 392,7	2 874,1	75 266,8	91 851,5	4 273,4	96 124,9	88 267,6	4 962,9	93 230,5
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	-288,4	11 308,0	11 019,6	2 199,9	13 426,4	15 626,3	1 283,2	10 396,1	11 679,3
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів та трансфертів до спеціального фонду	44 354,1	1 038,4	45 392,5	61 130,8	10 274,4	71 405,2	64 463,8	262,7	64 726,5
Операційні надходження всього	116 458,4	15 220,5	131 678,9	155 182,2	27 974,2	183 156,4	154 014,6	15 621,7	169 636,3
Поточні видатки	69 420,3	11 630,4	81 050,7	110 820,3	13 778,4	124 598,7	95 829,3	11 446,3	107 275,6
Субсидії та поточні трансферти	44 040,6	1 985,0	46 025,6	35 875,1	10 316,3	46 191,4	31 027,4	3 697,0	34 724,4
Операційні видатки всього	113 460,9	13 615,4	127 076,3	146 695,4	24 094,7	170 790,1	126 856,7	15 143,3	142 000,0
Операційний баланс	2 997,5	1 605,1	4 602,6	8 486,8	3 879,5	12 366,3	27 157,9	478,4	27 636,3
Фінансовий дохід	0,3	0,0	0,3	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Фінансовий баланс	0,3	0,0	0,3	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
Поточний баланс	2 997,8	1 605,1	4 602,9	8 487,0	3 879,5	12 366,5	27 157,9	478,4	27 636,3
Капітальні надходження	0,0	12 196,3	12 196,3	0,0	11 651,1	11 651,1	0,0	9 517,6	9 517,6
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	0,0	335,8	335,8	0,0	2 926,6	2 926,6	0,0	5 354,7	5 354,7
Капітальні надходження всього	0,0	12 532,1	12 532,1	0,0	14 577,7	14 577,7	0,0	14 872,3	14 872,3
Капітальні видатки	2 229,5	6 429,8	8 659,3	2 918,7	17 756,2	20 674,9	4 257,2	11 338,5	15 595,7
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	79,9	7 848,4	7 928,3	0,0	0,0	0,0	55,0	625,0	680,0
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	335,8	0,0	335,8	2 926,6	0,0	2 926,6	1 928,1	0,0	1 928,1
Капітальні видатки всього	2 645,2	14 278,2	16 923,4	5 845,3	17 756,2	23 601,5	6 240,3	11 963,5	18 203,8
Капітальний баланс	-2 645,2	-1 746,1	-4 391,3	-5 845,3	-3 178,5	-9 023,8	-6 240,3	2 908,8	-3 331,5
Баланс після капітальних видатків	352,6	-141,0	211,6	2 641,7	701,0	3 342,7	20 917,6	3 387,2	24 304,8
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	20,0	0,0	20,0	228,0	0,0	228,0	138,0	-0,7	137,3
Профіцит/дефіцит	332,6	-141,0	191,6	2 413,7	701,0	3 114,7	20 779,6	3 387,9	24 167,5
Фінансування	-332,6	141,0	-191,6	-2 413,7	-701,0	-3 114,7	-20 779,6	-3 387,9	-24 167,5
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління виконавчого комітету Луцької міської ради

Фінансування бюджету міста Луцьк з розбивкою на загальний та спеціальний фонди у 2004-2005 роках та за 9 місяців 2006 року

ПОКАЗНИК	2004 рік загальний фонд	2004 рік спеціальний фонд	2004 рік всього	2005 рік загальний фонд	2005 рік спеціальний фонд	2005 рік всього	9 місяців 2006 року загальний фонд	9 місяців 2006 року спеціальний фонд	9 місяців 2006 року всього
Фінансування	-332,6	141,0	-191,6	-2 413,7	-701,0	-3 114,7	-20 779,6	-3 387,9	-24 167,5
Зміни залишків	-332,6	164,7	-167,9	-2 413,7	-484,0	-2 897,7	-20 779,3	-3 387,9	-24 167,2
залишок на початок року	1 878,4	287,0	2 165,4	2 211,0	122,3	2 333,3	4 624,7	1 214,8	5 839,5
залишок на кінець року	2 211,0	122,3	2 333,3	4 624,7	606,3	5 231,0	25 404,0	4 602,7	30 006,7
Фінансування за рахунок коштів єдиного казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Одержано	8 900,0	0,0	8 900,0	36 400,0	0,0	36 400,0	0,0	0,0	0,0
Повернено	8 900,0	0,0	8 900,0	36 400,0	0,0	36 400,0	0,0	0,0	0,0
Інші розрахунки	0,0	-23,7	-23,7	0,0	-217,0	-217,0	-0,3	0,0	-0,3

Джерело: Фінансове управління виконавчого комітету Луцької міської ради

Додаток до рейтингового звіту №4

Показники доходної частини бюджету міста Луцьк на 2007 рік з розбивкою на загальний та спеціальний фонди

Показники	2006 рік загальний фонд	2006 рік спеціальний фонд	Виконано	2007 рік загальний фонд план	2007 рік спеціальний фонд план	2007 рік всього план	Темп росту показників загального плану по доходах 2007 рік до виконання 2006 року
Податкові надходження	125 195,7	6 045,5	131 241,2	146 674,7	6 010,0	152 684,7	116,3
Податок з доходів фізичних осіб	96 044,5	0,0	96 044,5	118 278,5	0,0	118 278,5	123,1
Податок на прибуток підприємств	1 396,9	0,0	1 396,9	1 361,2	0,0	1 361,2	97,4
Податки на власність	0,0	5 938,3	5 938,3	0,0	5 900,0	5 900,0	99,4
Плата за землю	9 108,6	0,0	9 108,6	9 200,0	0,0	9 200,0	101,0
Податок на промисел	24,0	0,0	24,0	25,0	0,0	25,0	104,2
Плата за державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності	171,3	0,0	171,3	160,0	0,0	160,0	93,4
Плата за торговий патент на деякі види підприємницької діяльності	3 880,5	107,2	3 987,7	3 800,0	110,0	3 910,0	98,1
Місцеві податки та збори	5 773,8	0,0	5 773,8	5 750,0	0,0	5 750,0	99,6
Єдиний податок	8 791,6	0,0	8 791,6	8 100,0	0,0	8 100,0	92,1
Неподаткові надходження	1 894,2	15 442,4	17 336,6	5 785,0	8 604,4	14 389,4	83,0
Доходи від власності та підприємницької діяльності	515,2	0,0	515,2	550,0	0,0	550,0	106,8
Плата за утримання дітей у школах-інтернатах	26,1	0,0	26,1	25,0	0,0	25,0	95,8
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	206,0	0,0	206,0	4 000,0	0,0	4 000,0	1 941,7
Державне мито	1 038,8	0,0	1 038,8	900,0	0,0	900,0	86,6
Надходження штрафів та фінансових санкцій	85,9	0,0	85,9	300,0	0,0	300,0	349,2
Інші надходження	22,2	1,5	23,7	10,0	0,0	10,0	42,2
Власні надходження бюджетних установ та організацій	0,0	15 440,9	15 440,9	0,0	8 604,4	8 604,4	55,7
Доходи від операцій з капіталом	0,0	15 642,7	15 642,7	0,0	15 000,0	15 000,0	95,9
Кошти від продажу основного капіталу	0,0	6 004,8	6 004,8	0,0	9 000,0	9 000,0	149,9
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	0,0	9 637,9	9 637,9	0,0	6 000,0	6 000,0	62,3
Надходження від продажу землі	0,0	9 637,9	0,0	0,0	6 000,0	0,0	0,0
Цільові фонди	0,0	143,0	143,0	0,0	540,0	540,0	377,6
Разом доходів	127 089,9	37 273,6	164 363,5	152 459,7	30 154,4	182 614,1	111,1
Офіційні трансферти	88 412,3	5 349,8	93 764,1	139 969,2	1 300,0	141 269,2	156,0
Разом	215 504,2	42 623,4	258 127,6	292 428,9	31 454,4	323 883,3	125,5
Кошти, одержані із загального фонду до бюджету розвитку (спеціальний фонд)	0,0	7 575,0	7 575,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ВСЬОГО	215 504,2	50 198,4	265 702,6	292 428,9	31 454,4	323 883,3	121,9

Джерело: Фінансове управління виконавчого комітету Луцької міської ради

Показники видаткової частини бюджету міста Луцьк на 2007 рік з розбивкою на загальний та спеціальний фонди

Показники	2006 рік загальний фонд	2006 рік спеціальний фонд	2006 рік виконано	2007 рік загальний фонд план	2007 рік спеціальний фонд план	2007 рік план всього	Темп росту показників загального плану по видаткам на 2007 рік до виконання 2006 року
Основні видаткові статті	197 983,9	48 483,8	246 467,7	291 284,9	31 454,4	322 739,3	130,9
Державне управління	11 684,6	995,5	12 680,1	13 070,6	762,3	13 832,9	109,1
Правоохоронна діяльність	460,5	0,0	460,5	354,0	0,0	354,0	76,9
Освіта	78 859,6	4 720,2	83 579,8	94 857,3	3 848,9	98 706,2	118,1
Охорона здоров'я	39 189,0	13 159,5	52 348,5	48 778,4	3 495,8	52 274,2	99,9
Соціальний захист і соціальна допомога	39 006,1	96,6	39 102,7	106 287,5	35,0	106 322,5	271,9
Житлово-комунальне господарство	9 110,9	6 314,7	15 425,6	7 902,9	4 500,0	12 402,9	80,4
Культура і мистецтво	6 053,3	756,6	6 809,9	8 167,4	617,4	8 784,8	129,0
Засоби масової інформація	295,2	0,0	295,2	300,0	0,0	300,0	101,6
Фізична культура і спорт	1 755,1	296,5	2 051,6	2 228,3	295,0	2 523,3	123,0
Будівництво	4 147,4	15 487,8	19 635,2	200,0	6 300,0	6 500,0	33,1
Сільське і лісове господарство, рибне господарство і мисливство	50,0	0,0	50,0	300,0	0,0	300,0	600,0
Транспорт	7 203,2	5 529,6	12 732,8	7 803,5	9 310,0	17 113,5	134,4
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	0,0	994,0	994,0	1 000,0	1 750,0	2 750,0	276,7
Попередження та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	169,0	0,0	169,0	35,0	0,0	35,0	20,7
Фонди	0,0	132,8	132,8	0,0	540,0	540,0	406,6
Видатки, не віднесені до основних груп	2 533,3	59,2	2 592,5	1 044,0	0,0	1 044,0	40,3
Разом видатків	200 517,2	48 543,0	249 060,2	292 328,9	31 454,4	323 783,3	130,0
Трансферти бюджетам інших рівнів	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Кредитування (надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	320,0	38,0	358,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	-38,0	-38,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Усього	200 937,2	48 543,0	249 480,2	292 428,9	31 454,4	323 883,3	29,8
Кошти, що передаються із загального бюджету до фонду розвитку	7 575,0	0,0	7 575,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Усього видатків	208 512,2	48 543,0	257 055,2	292 428,9	31 454,4	323 883,3	126,0

Джерело: Фінансове управління виконавчого комітету Луцької міської ради